LATCHE MARATHI

AITIHASIK LEKH.

PART II

FROM

1742 To 1818 A. D.

00037099

God
Mar
954.7904
Shr/Lat
37099

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

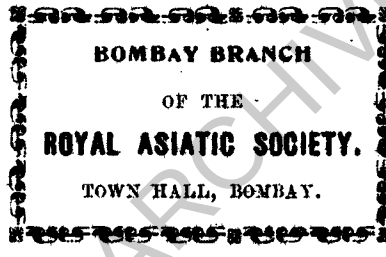

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Digitized with financial assistance from

NSDL
Technology, Trust & Reach

on 16 November, 2018

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

2907/1939

Presented to
R. A. Society library
Bombay
V. S. Shrivastavya

LATCHE MARATHI AITIHASIK LEKH

PART II.

From 1742, to 1828 A. D

RISE AND FALL OF MARATHA & ADVENT OF RITISH

In South Gujrat (Lat)

and

Their relationship with the Bansda Chaulukyas.

ROYAL ASIATIC SOCIETY LIBRARY OF THE BOMBAY BRANCH

Researches made by—

VIDYANAND SWAMI SHRIVASTAVYA

From Oringinal Sources

Ex-member Behar and Orrissa Legislative Council, retired Vaidic and Historical research Scholar Jasdan State, Author of Kayasthyas in Kashmir, Shri hagwan Chitra Gupta, Nationality of Vallabhi Maitrakas, Iconographical Errors rectified, Chaulukya Chandrika, Parmar Chandrika, Veda Kalin Bharat, Ramayan Kalin Bharat, Mahabharat Kalin Bharat, and various other Historical works.

37099 ac

1st Edition

(950 Copies)

October 1937.

R R-L-34

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Gnc/Mar
954.7704
Shr/Lat
37099

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Printed by.

S. K. SHRIVASATVYA.

AT

HINDUSTANI PRINTING PRESS.

KALBADEVI ROAD,

BOMBAY. 2

Published by:

Aitihasik Gaurava Grantha Mala

24, Podar Blocks,

Santacruz

(B. B. & C. I. Rly.,)

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

With best

Compliments.

Presented.

TO,_____

_____

_____

Dated the *193*

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

PUBLISHER'S NOTE.

We published three works (Iconographical Errors Rectified 2nd Ed. in March 1936, Latche Marathi Aitihasik Lekh Part. 1st, in *October 1936.*, and Chaulukya Chandrika Lat Khand, in *January* 1937.) all compiled by V. S. Shrivastavya Esq.,

We are by this time aware that these volumes have created a renaissance in the field of historical learning in as much as Scholars of Gujarat, Deccan and Northen India have based their further development thereon.

Most of the ruling Princes have found a new angle of vision relating to their predecessors and they can ill afford to be without *these.*

We therefore launch the Present volume in the field of historical research and scholarship and we are certain of its suecess, as well. It unearths the Manga Charta for the Chaulukyas (Solankis) of Gujarat and especially the Vasadias so far their lineage is concerned.

We shall feel our labours amply rewarded if after a cursory perusal of this, the public evince a keener insight in the field of historical research and scholarship and we commend the present publication for the study.

29th October 1937.
24, Poddar Blocks,
Santacruz.
(B. B. & C. I,)

G. P. Shrivastavya.
MANAGER.
"Aitihasika Gaurava Granthmala"

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

लाटचे मराठी ऐतिहासिक लेख

PREFACE

In October 1936, the first volume of our book "लाटचे मराठी ऐतिहासिक लेख Latche Marathi Aitihasik Lekh" was published incorporating papers got from Peshwa Dafatar Poona. Besides there were some, papers secured from private individuals. In this Volume we incorporate some of our collections procured from private individuals during our Historical tours of various parts of Guzrat, Khandesh and Maharastra. Almost all of these papers bear the seal and signature of original writers, therefore, we safely declare them to be original ones, preserved by descendants of those persons who were either themselves addressed or had some connection with the addressee. It may be possible that these papers came into the possession of the fore fathers of the present owners in their official capacity and remained with them somehow or other. Such being the case, we don't want to dilate upon their genuineness, reliabilty and authenticity or otherwise as they will speak of themselves.

2. Our main object, in taking the trouble of investigation, collections of papers (original as well as copies), study of collected papers and going through publication, was to show that the plausible object of Chhatrapati Shivaji Maharaja, was altogether forgotten by the Marathas and they were not a bit less Tyrant than their Mahamadan predecessors. Besides this, they were not hesitant at all in adopting fair or foul means for the achievement of their objects. They were as unsurupulous as their predecessors and had no regard at all for the *Sacrosanct* nature of promises, but were always ready to treat their obligations of agreement and pledges as child's play.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

3 Not only the political affairs were treated in such light hearted way but matrimonial sacred ties even met no better treatment at their hands. Rajput princes were compelled to marry their daughters and progeny of such marraiges was not considered fit for succession to their newly established Gadis. This concubinely treatment meted out by Marathas who had forced the Rajputs to marry theio daughters, created great resentment resulting in internal troubles and falling of their rose dreamy castle of supremecy over India. Besides this, Rajput princesses married to Marathas were left in lurch to morn and lament thr ough out their life. Was not this a cruel treatment ? But right can't stand the might. Power makes everything right and tolerable. Stundents of History might be laughing now finding attempts of present day Marathas to link out thier lineage and descent from famous Rajput Houses and besides thier eagnrness to bring themselves out on the parallel line with the Rajput. But their past Conduct with the Rajput princesses married to them sufficent proof of their Social Status.

4. The beauty of the fun is, that though the Marathas were themselves accused of falshood, they have accused others as liars, treacherous unreliable and so on.

Hundreds of books & dozens of periodicals have been issued by Official and Non-official agencies. They are mainly devoted in establishing High Administrative standard, Martial spirit and Military skill of those engaged in building the Maratha Samrajya. Draw backs and defects are generally passed over or ignored. While minor flaw of other side, with whom they came in conflct, are shown with utmost exaggeration No historion of even common standing can agree to accept any picture of historical narratives as camplete unless both sides are dipicted with atmost zeal and care. Here we find Maratha writers lacking even common curtsey

5. We have nathing to say against Non-official publications but we have certainly got much to complain aganist official ones The temprature of our protest reaches the zenith point, when we find Government acquiting themsalves by announcing on the forefront of every publication "Government do not share any responsiblity for comment and views expressed by the authour" wihle no comment or views are expressed by the authour either way. Government can easily point out that the gates of

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Peshwa Record are now thrown open for Historical Research Scholars and if nobody takes care to make Researches and rebut the charges attributted, it is not the Government but people of Upper India (Rajputana and other Provinces), who are to be blamed.

6. If the defence of Government is besed on such grounds, we are afraid, it can not be sustained even for a moment. The rules regulating the permisson are so framed that the fascilities given by one hand are taken away by other. The discretionay power given to the commissiner frustrate the very abject. Our and above all the levy of Rs. 10/— per Rumals touched, whether any paper is found or not, is a serious set back for any Indian States, even if they succeed in getting their application for permission gone through the formality of passing or swiming successfully the Agency channel. Immence obtacles are put in the way of private Scholars. They are asked to get themselves. recommended by those persons whom they want to criticise. Besides this, they are asked the motive of their taking such and such period and lots of other question. Some time such individuals are sent to the Agency for recommendation or for getting their application submited through the Agency concerned. When these poor applicants approach the Agency, they are told that the Agency has got nothing to do with the question. Thus the poor applicants being thrown from post to pillars and from pillars to post and after spending lot of time and their hard earned money, are told in the end that their request can not be granted. Thus neither any Rajput States has taken ful advantage nor any Upper India private individual has been able to get prmision and there by chance to make researches in the Dafatar and has been totally debared from rebuting the charges.

We are certain, by mentioning these facts, we are bound to be taken as digressing a forbidden ground. We do admit that we have done so to a certain extant. But all that we have done is for bringing to light the state of affairs prevalent with a view to draw the attention of the Government for rectifying the wrong done without any loss of time.

Now to revert to our present subject. We have stated above that the Marathas totally forgotten the plausible object of Chhatrapati Shivaji Maharaja and became more tyrant than their Mohamadan predecessors. We procced one step futther and declare at the top of our voice that they resorted to persecute the Rājputs and were addicted to the golden ruls of divide and rule palicy.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

We are confident that casual perusal even of our these two publications, will at once provide sufficent material to substantiat our statement. Besides this, our readers will learn as to how the Chaulukyas of Vasudevapur (Bansda) were persecuted costantly for more than 64 years by the Dabhades, Gaikwads and other Marrathas, How their help rendered to Maharaja Chhatrapati Shivajee was forgotten. How they were harassed and coerced. How the golden rule of divide and rule policy was applied to the core. How pretenders were set up for achievement of personal gain. How succession of one was acknowledged today and hand-some Nazarana extorted and next day previous declaration was with drawn in favour of higher bidder. How local officers were ingnoring the order of the Central Government and setting up rivals. How monetary promises were obtained for settling set up disputes. How promised amount was taken as loan and territories were obtained in mortgage. How petty amounts remained unpaid even after constant payment of years together. How Sibandi was deputed on frimsy grounds and old encumberance was loaded with fresh promises extorted. We don't want to say annything further but leave it to the sweet will of our readers to draw their own conclussion either way.

Our previous volume deals from 1670—1818. Our present one incorpoates records from 1742 to 1828. The peshwa transfered certain territory to the British in 1803 and assigned the tribute of Bansda to the British. However Peshwa's suzerainity finally ended in 1818. Thus the British who, were *vertual or defacto* master of Guzrat from 1803, became Suzerain Power. Records in this volume from 1818 to 1828 belong to British period. These records are written in Marrthi and signed by British officers.

It will be evident to our readers that the Chaulukyas of Vasudevpur have helped the British people from the very begining very admirably. But they have not recieved better treatment at the hands of the British, than those meeted out to them by the Marathas, for the folly of their noble services rendered in time of need. Of course they have not lost even a bit of their territory but their claimes based on rightuosness, sacred promises and pledges have been neglected for the simple reason of their insignificance existance.

In the end seventeen Goneological Tables are appended. We propose to examine criticatly and closely these Genoclogies in the Next Chapter entitled "Scrutiny of Generlogies"

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

INTRODUCTIN

In the introduction of the first volume of our "Latche Marathi Aitihasik Lekh" we have given an out line of the History of Guzrat from the time of Mauryas down to the present day. Over and above all we have stated that the line of Now sarika, Nandipur and Patan be came extinct and no lineal descent survived. Besides this in the Prakkathan of our book "Chaulukya Chandrika Latkhand" have we made similar statement.

While dealing with the advent of Vasudevapur Chaulukyas, we have expressed a strong possibilty of their survival in the present Chaulukyan House of Bansda. Our further researches have emboldened us to declare that the of Chaulukyas of Bansda, are in fact a scion of Vasudevapur and there by connected directly with the Chaulukya of Badami-Kalyan.

We are sorry that space does not permit us to elaborate this point in all its aspects. More over our present work, being confined with the rise and fall of Marathas and the advent of British, we therefore content ourselves only with the precceding statement relating to the lineage of Bansda.

It is clearly evident from these two volumes, that the Historical Data begins with Rawal Udaibhan and ends with Rawal Udaisingh, who died in 1827. It is also evident that after the death of Rawal Gulabsingh, in 1753. A. D., adoption became rampant and almost all the rulers were adopted. Not only this but the successor of Udaisingh II was also adopted. However after Hamirsingh, the successor of Udaisingh, Maharawl Gulabsingh II, the Grand father of present Maharawal Shree Sir Indrasingh Bahadur K. C. I. E, who succeeded in his own right to the Gadi of Bansda, the direct line is surviving.

Not only the Geneology became obscure after the death of Maharawl Gulabsingh 1st in 1753 but a great deal of confussion followed. His opponent Zorawarsingh, the Kritrimputra of his step mother, who was a constant source of trouble through out, his life, remaind as such till the death of Maharawal Udaisingh. A glance over the records, incorporated in these two volumes, will show at once that Zoravarsingh fought for the Gadi

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

constantly for a period of fourty years. He had to fight Maharawal Gulabsingh, Udaisingh and Virsingh. This internal trouble deteriorated the progress of the state as confusion, turmoil, devastation and other troubles were the usual order of the day.

After the death of Udaisingh his adopted son Virsingh was dethroned by Zorawarsingh. Meanwhile Kiratsingh the younger brother of Maharawal Gulabsingh, who had supported the cause of Udaisingh on the plea of his adoption, came forward and claimed the Gadi for himself. While these claimants were fighing each other, a new claimant came on the scene in the person of Parbat singh. He was a चुलते चुलते भावा चालेक" of Kiratsingh. He, with the help of his Father in-law Ranmal Baria of Miyangam and Rastia, took possession of Bansda and held it for about two years.

Parbatsingh was made a captive, by Ganesh Viahwanath, an Officer of the Peshwa Government, on the representation of Kirat singh how compelled him to relinquish all his claims and right of a collateral to the Bansda Gadi. There are several papers, which throw some light on the prentenders activities still finding the production of the Original deed itself as an esential fact we are reproducing the same below:—

સંવત ૧૮૩૩ ચૈત્ર સુદ ૧૧.

શ્રી સકલભુવન નીધાન સર્વ ઉપમા જોગ ગોણ્યાહમણ પ્રતિપાલક શ્રી મહારાજા ધીરાજ મહારાવલ શ્રી કીરતસીંહજી સંસ્થાન વાંસદા

જો. લી–કુવર પરબતસીંહ કેસરસીંહના રામ રામ—

વી. વી. મારો પિત્રાઇ ભત્રીજો ઉદેસીંહ. પ્રતાપસીંહ કૈલાશવાસી. મહારાવલ શ્રી ગુલાબસીંહ રાયસીંહજીની ગોદમાં સંવત ૧૮૦૭ માં આવ્યો તેણે વાંસદાની ગાદી પર અત્યાર સુધી રાજ્ય કર્યું ઉદેસીંહના મૃત્યુ પછી હું મારા સસરા રણમલ સીંહની મદદથી વાંસદાની ગાદીનો કબજો લીધો ત્યાર પછી શ્રી રાજશ્રી ગણેશવિશ્વ-

નાથ પેશ્વા સરકારની હુકમથી ફ્રોજ સાથે વાંસદે આવ્યો મને વ મારા સસરા અને વસ્તા તથા બીજા સાથીઓને પાયમાલ કરી બીયા ગામે લઈ આવ્યો.

બંને (Maharaja shree and 9) પોતાની રાજખુસીથી પંચનામું લખી આપ્યું હતું પંચમો બનેના સગા પિત્રાઇ અર્જુનસિંહજી એ રજી કરેલી બરી હકીકત સાંભળી પંચે શ્રીમંત શ્રીને વાંસદાનો બરો વારસદાર ઠરાવ્યો. મારા વડીલ કુશળસીંહ ઉદેભાનની જાગીરનો મારો હકક કાયમ રાખ્યો અને બેહજાર પાંચસો ૨૫૦૦) ની બીજે ગરાસ આપવાનો હુકુમ કીધો.

આ પ્રમાણે હું ખુશી થી લખી આપ્યું છુ કે હવે પછી મારાતથા મારા કુંતાનની વાંસદા ગાદી સાથે કાઈ પણ સંબંધ નથી. મારી સીબંદીના બર્ચ પંચના હુકમથી શ્રીમતે મને આપ્યેા છે.

આ કરારની શરતો સારી છે, એનું ઉલ્લંધન જે કરશે તે પંચમાં દોષી તથા વંસને કલંકીત કરશે.

હસ્તાક્ષર કુવર પરબતસીંહ કેસરીસીંહ

સાક્ષી અરનસીંહ ઉદેસીંહ

સાક્ષી ગણેશ વીશ્વનાથ

છ. ૧૰ રવલાવલ સવાં સવેન મયા અલક

It is more than clear from the deed reproduced above, that the pretender Parbatsingh, inspite of the fact of his being a collateral was thrown aside for the simple reason of his matrimonial connection with the Baria chief of Miyar gam. From this time the Basadias divided in two air tight compartment of Mota and Bhagatias. It may not be out of place to explain in detail the distinctions of section and subsection and social customs etc. of the Rajputs.

The land between Nurbada and Daman Ganga, at present known by the name of South Gujarat, is called Maroth by the Rajputs. No explanation has been given to us by any of the Rajput Community, residing in Marth, regarding the name of their country. Besides this, the definition of the name being immaterial for our present purpose, we do not propose to go further deep into the matter.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Almost all the known Rajput Communties are found here, but they are distinguished by their village name i. e. Basadia, Chhasatia. Atodaria, Mangrola and Bansia &c. and have forgotten mostly the original section to which they belonged.

They have got a peculiar notion of sub section, irrespectivly of their original clan's name Rathod, Chawhan, Solanki and Parmar & c, which is divided into four classes, namely Kunvars, Deshots, Girasias and Padharias. Amongst these four classes the Kunvars are considered the highest and Padharias the lowest ones. The higher class never gives daughters to the lowers but take from them. If any belonging to higher class gives daughter to the lower he is penalised by the Panch of the Section. Thus the Kunvars, who are considered highest and near relatives of Ruling Princes, do give their daughters only to the Princes, but take from the two classes, or marry amongst themselves. Similarlly De hots either marry amongst themselves or give their daughters to Kunvars, but never allow their daughters to go to the lower classes. However they do take from the lower two classes. Similar is the case of Girasias. But the most peculiar customs prevelant amongst the Padharias are:-

(1) Prevalence of widow marriage:—

(2) Marriage outside the acknowledged Rajput Community.

The Padharias daughters are freely taken by Girasias and sometimes by Deshots.

Besides this hundreds of instances of marriage, from outside the acknowledged Rajput Community, amongst these two classes. are found,

So far Basadias are concerned particularly, it is not known, whether they too are divided into the above said four sections but it is a well known fact, that they are grouped into two subsections known as Mota & Bhagatia. According to the belief prevalent amongst the Basadias, the Motas are considered hiher and near relations of the Royal Family, while the Bhagatias are reckoned some what lower and distantly connected with the Royal Family. Mota Basadias are very few in number, while the Bhagatias cover the whole field of the community. This distinction of Mota is confined to Boridra & Umargam, and Bhagatia to the whole of the community.

The original home of Bhagatias appers to be at Bagumbra and that of the Motas at Palsana, both places in Gaikwar terr

tory, wherefrom they seem to have scattered throughout the tract of land between Ahamdabad to Bansda and Chhota Udepur and to the sea coast. No trace of the community is found at their original home land save and except their Giras.

Miyangam and Devan seem to be connected with the Basdias from a very remote period of the modern History and the former place was monopolised by Bhagatias and the latter was done so by the Motas. But at present Devan is captured by the Bhagatias and deserted by the Motas. Almost all the Bhagatias are even at present connected with Miyangam and Devan directly or indirectly. Some of them do openly take pride of their connections while others ignore it. On the other hand the Umargam Motas are very very reluctant to acknowledge their connections with Devan and it is they who throw some insinuation to the Royal Family and Boridra House of Matas. As a matter of fact they cannot escape their connection with Devan.

The fear maintained by Umargam people is right and justified. Every body should be alert and ready to preserve the purity of blood of his family at any cost. But nobody has got any right to slur or throw insinuation on others with a view to conceal his own black spots. Therefore we comdemn Umargaon people for sluring others in their zeal of self preservation. It is right that the Bhagatias stand condemned for their matrimonial relation in the past with the Barias of Miyangam and Devan and maintaining such relation even at present. But it does not exonerate Umargam people for their wanton attacks on the Motas of Devan. They can not be hanged for the simple reason or fact of their abode at Devan. We do admit that Maharawal Gulabsingh II is styled in Government record as Gulabsingh of Devan. If for his residence at Devan he can be hanged, we are certain, then the Umargaon people can not escape the degradation because their forefather, Goomansingh, Kubersingh and Gulabsingh by adoption and Goomansingh, Mansingh and Partapsingh by natural descent, were all resident of Devan. Does residence indicates matrimonial connection ? Certainly not. Where are the proofs of matrimonial conncetion of Mota Basadias with the Barias of Devan and Miyangam. The canduct of Umargam people, in sluring or throwing insinuation, directly or indirectly, on Maharawal Gulabsingh II, always in season or out of season, on the basis of their imaginary grievances of his Masal (maternal Grandfather's house) at Devan, is prooved inglorious and ignominous by the revealition of the identity of his maternal Grandfather in the family of Jadava Ranas of Dahej. We propose to dealwith

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

this subject at length while synchronizing the events of Maharawal Gulabsingh's rule. The prestige and degradation of Umargam people stands or falls with the Motas of Devan, represented by Boridra in the senior line, and by Sardulsingh of Bansda and Umargam people themselve in Junior line.

The prentender Parbat singh being thrown out of the scene and Zorawar Singh and Kirat Singh being removed from the scene by the mighty hands of death, Virsingh the adopted son of Udai Singh, succeeded to the Gadi. He died in 1791 and his brother Nahar Singh occupied the Gadi. This occupation gave chance for the inter loper's line to rule over Bansda. Nahar Singh died in 1793 and was succeded by his minor son Raisingh.

It may not be pressumed that the occupation by Naharsingh was undisputed. He was opposed by the mother and Rani of late Maharawal Vir Singh and their plea was that he being the son of the interloper Zorawar singh can not succeed to the Gadi and therefre they wanted to adopt a child to succeed Vir Singh. While these troubles were going on Nahar singh expired and his minor son was taken as adopted son of Virsingh. Thus the opposition of Vir singh's mother and wife was appeased. Besides the nearly impressed black spot on the fair name of the family was cleared.

Maharawal Rai Singh died in 1818 and was succeded by Udai Singh. His succession was opposed by Amara Baba, the great Grand father of the present Maharawal Shree Sir Indrasing Bahadur K. C. I, E., but was not maintained.

Udaisingh died in 1827. Succeassion was contested by Kushalsingh, Amra Bava, Mohansingh & Nathu Baba. How ever the minor son of Nathu Baba was declared adopted by a decree of British authorities. Thus the attempts of Amra Baba, Great Grand father of the present Maharawal, to secure the Gadi again failed. In 1860 Hamirsingh died without any issue and four contestants Ajabsingh, Hamirsingh, Gehmalsingh & Gulabsingh, the only son of Amra Baba, came for ward. The claim of Gulabsingh was accepted by the Government and he was installed on the Gadi on 2nd January 1862. After a short rule of 14 years Gulabsingh diedin 1876 leaving behind a minor son Pratapsingh. Who was given charge of the administration of Bansda in 1885 and ruled over its destiny till November 1911. He died leaving four sons of whom the eldest Maharawal Indrasinghji succeeded to Gadi on 11th November, 1911. A. D.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

With the death of Rawal Raysing doubt, uncertainities and sspperiness in the Geneology are seen once more. Udaisingh liucceded Raysingh, being adopted by his widow, after his death. His succession was contested by Amarababa, the great Grand father of the present Maharawal Sir Indrasinghji Bahadur K. C. I. E. It is alleged that Amrababa waved out his claims, in favour of Udaisingh with condition, that if the former dies without any issue of his blood, he would succeed to the Gadi. An agreement to this effect was produced by Amarababa, on latter occaission, after 12 years but was rejected by the then Agent to the Governer in council at Surat.

It is not known as to what relation Udaisingh bore with his predecessor aharawal Raysingh. Mr. J.N.W. Sutherland, the Agent at Surat, while reporting, in reponse of a letter of Mr. William Newghan the Chief Secretary to the Government of Bombay, dated 10th September 1827, on 26th September 1827, depicts " Raisingh in A. D. 1817. was succeded by his ralative the present Raja Udaisingh, who was adopted by the widow and another female relation to the Raja" and two years latter, the then Surat Agent in his letter dated 4th March 1829, addressed to the Chief Secratary, observes in para 26 "In the table No. 1 a great portion of the information already submited with my former letter is set down, I beg to be understood, that I do not vouch its accuracy further than the branch commencing with Oodeysingh the father of Goolabsingh and Pratapsingh. I have no means of connecting it, as the family Wahibancha or Travelling Registrar was not to be found, having gone on a circuit in the Rajwara". We proceed one step further than, that of the Agent and say with all the emphasis at our command, that the Genologies refered to by him were not relaible. A comprative glance on the Geneology in question and the one prepared by us, on the authourity of Peshwa record as well as on Marathi and Gujararati and English, will convince, we are confident, our readers at once, regarding the soundness of our contentions. We are in complete agrecment with the Agent so far the accuracy, of table No. 1. commencing with father of Goolabsingh and Pratapsingh, is concerned. Besides this, we fall in line with the Agent's contention regarding the distinctness, ather seprateness, of this branch from the Ruling house, which became extinct with the death of Maharawl Goolabsingh in the year 1753 A. D.

Before under taking the examination of the Geneological Tables further, we would like to list out the several tables

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

obtained from various sources as references to them are inevitable.

1. Three tables prepared by the Surat Agent and subm.ited to the Governor on 7th Feb. 1829. They are numbered as Nos 1, 2 and 3. by him and by us as 1/a, 1/b and 1/c.

2. Geneological Table, subimited by the Ranis of Hamirsinghji, to the Government while asking permission to adopt Gemalsinghji as successor to the Gadi, is numbered as 2.

3. Table procured from Mansingh Prabhatsingh Dasdi of Bansda is numbered as 3.

4. Six Geneological tables obtained from Umargam.

   A. Numbers 1 and 2 were given to us by Umargam people in Feb 1934. They are numbered as 4 and 4/1.

   B. Umargam Geneology, found from Alienation office Rajpipla State, is numbered as 4/2.

   C. Umargam Geneologies, found from Rajpipla State Records submited by Umargam people at different times in Banjar case, are numbered as 4/3 and 4/4.

   D. Geneology given by Bharoch Wahibancha at the instance of Umargam people is numbered as 4/5.

5. Geneology found from Thakur Gumansinghji of Boridara is numbered as 5.

6. Two Geneologies found from Basadia Bhagubaba are numbered as 6 and 6/1.

7. Geneology published in Bombay Gazeeter is numbered 6/2.

8. Table published by Manubhai Mehata is numbered 6/3.

9. Table prepared by us is numbered 7.

These geneological tables are contradicting each other and therefore can be rejected at once without any least consideration. But as they form the fundmental basis of the Geneology prepared by us we propase to examine them in detail.

Table number 1 requires minute examination at our hands and for the shake of convenience we divide it into two parts. Part first is named as Ruling family and second as Collateral.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

RULING. FAMILY.

This Table commences with one Mooldeva, as the first Raja of Bansda and goes to Mulkarna the 6th Raja, and gives only one son to eaoh. Points all the succession from fathes to son. How ever at the sexth step it show the following eight sons of Mulkaran.

1. Raibhan, 2. Goomanba, 3. Mangaldeva, 4. Papooji, 5. Raisingh, 6. Kalyansingh, 7. Kansingh and 8. Parbatsingh. According to it Mulkarn was succeeded by his third son Mangldeva, instead of his first son Raibhan, the rightful successor. In the same breathe it says that Mangaldeva was succeded by Raibhan, his brother, the real owner of the Gadi, instead of his son Gopal Singh. Thus Raibhan the seventh becomes the 8th Raja, due to the intervention of Mangaldeva as the seventh Raja. This statement requires no comment as its absurdity is exposed in all its nackedness. Still we would like to say a few words in support of our contentions.

It is an open secret that Raibhan succeeded his father Virdeva, instead of his brother Mangaldeva, and ruled over the destiny of Bansda up to 1738-39 A.D. He was succeeded by his eldest son Gulabsingh. Besides this, Virdev's father and Grandfather of Raibhan was Udaibhan II. He in turn was the son of Mooldeva and Grand son of Udaibhan I. It appears from the Original recerds No. 1 of Volume I that Udaibhan had helped Chhatrapati Sivaji Maharaja in his Surat expedition and Moolraj was himself approached, by Pratap Rao Guzar at the instance of Moropant the commander-incheif of Sivajis' forces, for help in 1672 A.D.. against the Moghals.

Though we find practically six Rulers preceding, the alleged 8th Raja of Table No. I, in the manner mentioned above, but they are quite different. Further on Table No. 1 alleges that Raibhan had seven more brothers, out of which Mangaldeva himself was the third and succeeded to the Gadi after his father Moolkarn. On all accounts available to us, we know that Raibhan was the only son of his father Virdeva nad succeded to the Gadi after him. Of course his father Virdeve had three brothers Viz Yogaraj, Udaji (Daiiba) and Kusalsingh. These three brothers were given seperate Jiwai of five villages each according to the custom of the State. These facts were made known even to the British Government as early as 1878 by the Suprentendent Bansda in his official capacity after thorough investigations.

Daji (Udaji) took his abode at Baleswar, Kusalasingh at Bagumara, and Yugraj at Gotia. All these places are in the Gaikwad

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

territory at present. The house of Dajibaba (Udaji) is reprented by the Mota Basdaia of Boridra, Umargam and Sardulsingh of Bansda, the house of Kusalsiugh is repesented by Bagatias of Mandvi, Sanja, Wanta, Jhabugaon, Miyangam, Tuna and Nawapura. Nothing is known to us as to who are the present descendant of Yograj. Of course Bansadia Umedsingh of Miyangam, who lives at prent in his Mansal at Devan, is claiming direct descent from him but we have grave doubts.

Further on this table says that Zorawarsingh the son and successor of Raibhan was succeeded by Parbat Singh the sixth in descent from Mangaldeva the brother of Raibhan. Can there be any absurd statement more ? Still we are asked to believe the statement made there in the said Table.

On the strength of Marratha records produced in these Volumes and further on the strength of other documents refered to, precedig above, we declare Table no. 1/a as unreliable and not worthwhile the paper upon which it is written.

COLLATERAL FAMILY.

Besides this, this Table gives six direct descendant of Raisingh the fifth brother of Raybhan. And in the seventh step placees Udaisingh the common ancestor of the Mota Basadias. The most important and deplorable omission, in this Table, is the name of Arjansinghji. He was a distinguished and noted personality in the family of Raisingh. He was kiled in a skirmish with one Khemarsingh Basadia at a place some three miles off Nadod, within the limit of village Banjar. The village in question is at present in the enjoyment of his descendant. This event is said to have taken place in Vikaram Sambat 1833 on 11th day of Chaitrabad. This event places him as contemporary Raja of Raybhan the 8th Raja according to this Table. Therefore he was himself either Raisingh or his son. But the absence of Arjansingh gives a direct lie to this table and requires no ofher proofs to falsify it. Still we would like to give here some argument with a veiw to give it a deserv-and decent burial

The time of Arjansingh is now definitely known as Vikaram Sambat 1833 (1778. A. D.) so his line must have seprated from the Ruling line some good many years before. But the inscription on his Palia gives his name Arjansingh Udaisingh. Therefore Udaisingh was one of three Uncles of Rabhan. The Table prepared from

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

documentary evindences gives only three uncles of Raybhan Viz Dajibaba alias Udaji, Yogaraj and Kusalsingh. Of Course from amongst the three uncles we recognise, without any least fear of contradiction, Dajibaba (Udaji) as the father of Arjansingh.

In the year 1817 Vikram Sravan Bad 5 (45 years latter, we find Kubersingh, Bhagawansingh and Ramsingh the three sons of Goolabsingh dividing their ancestoral property, including village Banjar given in Hadia Zagir to the descendent of Arjansingh Udaisingh. They also mention one Prabhatsingh as their sharer in property. When this division took place, we find on the Gadi of Bansda Udaisingh. Hense we find that in the line of Birdeva there are six persons rather steps including himself down to Udaisingh, and in the line of Dajeebaba there are seven steps including himself down to the three brothers. It is quite possible to be six steps in one line and seven in another and therefore, we without any least hesitation, declare this Table in question as unreliable.

TABLE. NO. II.

Table nos 1/b and 1/c being harmless we pass over them and undertake the examination of Table No. 2 submited by the Ranis of Hamirsinghji Udaisinghji. This Table names Adikaran the common oncestor instead of Udaisingh as shown in the Table refered to as Nos 1/a. Besides it makes Bhagawansinghji the eldest son of Goolabsingh, instead of Kubersinghji, and keeps Gomansingh continued in the line of his natural father, inspite of his adoption by Kubersinghji. There seems possibllities of some chance to adjust the diference between Udaisingh and Adikaran and we can allow these two names as aliases of each other. But the change in the position of Kubersinghjee from eldest to youngest is deliberate and can not be justified even for a moment. We reserve our further comment in this matter for some latter stage and undertake Table No. 3.

TABLE No III.

This Table as a whole is got up, concocted and clumsy one. It seems to have been prepared having some alterior motive in sight and therefore from begining to end disorder and confussion are visible. It commences with one Ratansingh as the originator of the line and puts Udaisingh at the seventh steps downward. Of course it puts Arjansinghji as the fourth man. Onward it makes Raybhan, the son of Arjansing instead of Kiratsingh. We can admite

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

with out any least hesitation that the author of this table was a well studied man and cleaver hand. He has given a well designed colour resembling truism. We are also prepared to accept it commencing with Arjansingh down to Udaisingh with only exception of Raybhan. With further downward start the real object of its preparation becomes visible in all its nakedness. As it makes Pratapsingh the eldest son of Udaisingh instead of Goolabsingh.

Thus it puts Mota Basdia Sardulsingh the only servivor (natural) of Udaisingh through his son Prabhatsingh as the nearest relation to the Ruling family. But we are inclined to beleive that the authour knowingly ignores rather pass over the facts, that had his assertion been a fact, Goolabsingh, the Grand father of Maharawl Sir Indrasinghji K. C. I. E. the present Raja, would have never been allowed by the British Government to succeed to the Gadi in his own right, whom he puts as the descendant of Kubersingh. This exposition is more than sufficent and therefore we under take. other lables.

EXAMINATION OF UMARGAM TABLES.

Out of the Six Tables found from Umargam sources, the four Geneologies nos. 4, 4/1, 4/2, and 4/3 commence with one Udaisingh, Nos. 4/4 commences with one Mooldeva. The former four geneologies are exclusively of Collateral branch while no. 4/4 combines, Ruling and Collateral, both the branches. For clear understanging and fair knowledge we take up the criticism of all these geneologies one by one below.

Nos. 4. It is an innocent and correct from begining to end as it mentions all true facts relating to the variou smembers of the family.

Nos. 4/1. It conceals the very important events of Gumansingh' adoption from the Junior branch to the Senior, by Sundrba the widow of Kubersingh. By virtue of which he became Senior most member of the family, entitling him and his heirs and successors an access to the Gadi of Bansda, in their own right, whenever that may be falling vacant. Besides, it makes two Gumansingh. One in Senior and other in Junior line. Further on, it is reliable, as it mentions the events of Gemalsingh' adoption by the widow of Nathoobaba.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Nos. 4/2 Tallies with Nos. 4/1 with one or two exceptions. Exception one is in connection with the aliases of Mansingh. Mansingh' alias in 4/1 is "Yognu Baba" and in this it is "Yogji Baba." While in No. 4 there is no aliases at all. Exception Nos. 2. is in connection with the adoption of Gemalsingh. At one place it says that Gemalsingh became "Waris" of Nathubaba, and at second place it says that the widow of Nathubaba adopted Gemalsingh, while No. 4/1 at both the places makes Gemalsingh the "Waris" of Nathubaba but on the other hand No. 4 asserts in precise tone that Gemalsingh was "Dattak" in the family of Nathubaba.

Nos 4/3. This table is a repetition of No 2 and 3 and therefore deserved no further comments at our hands.

Nos 4/5. This table is the Geneology which deserves very strong and severely worded comment as it is the Table given by Bharoach Wahibancha at the instance of Umargam People. Like Nos 1, 2, 3 and 4 it commences with one Udaisingh and puts another Udaisingh at the Sixth step. It makes Kubersingh and Bhagwansingh Grand sons of Gulabsingh instead of his sons. And continues natural descents of Gumansingh line in persons of his two natural sons Gumansingh and Kiratsingh. It gives four sons Chandrasingh, Doulatsingh, Amarsingh, and Kesarisingh. to Goomansingh. It points extinction of Chandra and Doulat' lines but depicts continuation of Amar singh & Kesarisingh's lines in the persons of Gulabsingh and Gemalsingh. On the other hand it gives four sons to Mansingh of Junior branch Viz; Gumansingh, Pahadsingh Anupsingh and Kiratsingh. Further on it gives two sons to Gumansingh Viz., Amarababa and Kesarbaba and puts one sonto eachnamely Gulabsingh and Gemalsingh. If willsuffice to say that this table is an amplification of Nos. 2, 3 and 4, and is prepared intentionally.

Nos 4/4. This is an upto date one. A comparative glance over no. 1 will convince our readers atonce that these two tables materially differ. Though in both, the Sixth man is said to have eight sons; but in details of name and order fundamental differences exist. In No. 1 (not

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Umargam but General) Raibhan is the first and Mangaldeva, the third,but in this Mangaldeva is shown as first and Raibhan the third. While No 1 makes Mangaldeva as the Usurper of the Gadi, making him the third son but this table clears him off at all from the blame of his black deeds of usurpation. As regards Raisingh, the fifth, both agree and put four names between Raisingh andUdaisingh. They make Ranmal the eldest son of Goolabsingh instead of Kubersingh. They omit the adoption, if Gumansingh to Kubersing and continues him keeping in the direct line of his natural father Mansingh. They also omits the aliase of Mansingh and totally refuses the adoption or Waras of Gemal singh in the line of Nathubaba but make Chandrasingh the father Nathubaba issueless. This table removes the doubts of there be any at all, regarding these motive behind the preparation of all these Tables. Without any further comments we reject all the Tables found from the sources of Umargam and term them as got up.

Before undertaking another table we would like to quote some evindence in support of our contention. The three Ranis, Suratia Dhankuarba, Jhalibai Rajkuarba and Ravla Ramkuarba, of Maha rawal Hamirsinghji in their letter dated Jyestha bad 30th Sambat 1917 (8th July 1861.A.D.)addressed to A.B. Warden Esq., the then acting Agent at Surat write"On the death of Oodeysinghji Maharaj it was resolved that Nathoobaba son of Chandrasinghji, who belonged to the Khidki of Partapsinghji should succed to the Gadi, but before this could be carried out Nathoobaba died, and his eldest son the late Maharaja was placed on the Gadi. His younger son Thakhtasingh having diedin his infancy and there being no descendant of Chandrasingh in the Khidki, the late Raja (Hummersinghji) granted permision to his step mother to nominate Gemalsingh ji as heir pressumptive in his Khidki line. Taking this also into consideration it seems reasonable that Wasadia Gemalsinghji should succed to the Gadi in the place of the late Maharaja". Keshow Narsingh the staunch supporter of Gemalsingh's cause wrote twice to the then Agent, firstly on 16th. July 1861 and secondly on 13th November 1861 confidentially. In his first letter he expoused the cause of Gemalsinghji and deplored the Government's intention in connection with Goolabsingh's right. In his second letter finding Goolabsingh's succession a certainity he pleades his good intention but still sup-

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

ports Gemalsingh's cause. In support of his contention he writes "That the late Raja's Great Grandfather & Grandfather, Viz Gooman Sirghji and Chandrasinghji had been adoptod into two different families by Kubersingh and Vajesingh's widows respectively; and that the representative of Kubersinghs' branch decended through Goomansingh, while the present representive of Vajesingh's branch continued by Chandrasingh' adoption, is Gemalsingh, by his formal adoption by Nathoobaba's widow.". Over and above all Gemalsingh himself writes in his Memorial to the Government dated 25th Oct 1861 "Further, the comman Grandfather of Goolabsingh and Your memorialist Viz Gemalsingh, having been adopted into Kubersinghs' branch, this circumstance keeps Goolabsinghji further removed from the late Raja Hummeersinghji, than any other living members while your Memorialists' adoption into the late Raja's original branch of the family by his step mother, widow of His late Highness' natural father Nathoosingh, places him closest possible with respect to the late Raja under the ordinary rules of inheritance, this circumstance gives him the same title as is enjoyed by a naturally born brother and it should not be forgotten that even this Nathoosinghji whose widow adopted the memorialist as an heir to the "Vatan" of the desceased, was recognised Raja of Bansada by the Government, though unfortunately sudden death prevented him from formally occppying the Gadee."

These three quotations finally seal the fate of Umargam Tables and their got up character becomes visible for the acheivement of some ulterior motives. Having finally done with these Umargam Tables we now take up the Table known as Boridra Table.

BORIDRA TABLE

This Table like the Bharoch Wahibanch' table commences with one Udaisingh and goes downwards to the sons of Amarsingh and Kesarisinghji, the contestant of the Senior and Mohansingh and Nathoobaba of the Junior line. It is an irony of fate that Boridra Table is alleged to be given by the Bharoch Wahibancha. Therefore it can be easily concluded that the Bharoch wahiwancha has supplied two different Tables to two members of the same family. Such being the case neither of them can be relied and it would be waste of time if critism is resorted to. Even knowing this we can't help showing the differences between these two tables and therefore they are shown one by one below.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Differences Analized.

Nos. I. Bharoch Table gives two sons, Birdeva and Bhandevaji to Udaisingh while Boridra points three sons, Birdeva, Bhaibaji and Khusalsinghji.

Nos, 2

Bhan alias Bhaiba's sons are mantioned in Bharoch as Baldev and Kanba while in Boridra as Bhapuji and Danbaji.

Nos. 3

In Bharoch Udaisinghji, the common ancestor of Senior and Junior branches, is said to be the grand son of Kanba alias Danba while Boridra Table makes him the Great Grand son through Arjansingh and Kiratsingh.

Nos. 4

In Bharoch there are only three intervening names viz Bhanba, Kandev and Arjansing between Udisingh I and II while in Boridra there are four viz Bhaibaje, Danbaji, Arjansingh and Kiratsingh.

Nos. 5

Bharoch gives only two sons of Udaisingh II viz Goolabsingh and Prabhatsingh while Boridra makes three sons viz Goolabsingh, Prabhat singh and Nathubaba.

Nos. 6 Henceforth the Sinior ahd Junior

Senior Line.

A. Bharoch states only two sons Soma and Raisingh to Goolab singh and gives one son to each Kubersingh and Bhagawansingh respectively, while Boridra Table states four sons Viz Kubersingh, Somsingh, Bhagawansingh and Ramsinghji to Goolabsingh.

B. Bharoch table continues the line of Kubersingh through his natural son Goomansingh and points that out of his four sons Chandrasingh, Doulatsingh Amarsingh and Kesarisingh the line of the latter two, Amar and Kesrising contiuned in the persons of Goolabsingh & Gemal singhji, while the Boridra Table give out that Kubersingh had no son of his blood but adopted Goomansingh. He (Gooman)had four sons Viz Chandra, Dolat Amar & Kesari but from amongst them the eldest Chandra went in adoption to the Khidki

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

of Bababhai, the second Dolat died issueless and Amar and Kesari had one son each Viz., Goolab and Gemalsingh.

Junior line.

C. In Bharoch the line of Prabhatsingh is continued in the persons of his three sons Jorawarsingh, Mansingh and Babaji. While in Boridra four sons are given to Prabhatsingh viz Jorawr, Man, Pratap and Bahadur. Ommision of Pratp's name is noteworthy;

D. In Bharoch Mansingh is given four sons. While in the Boridra he is given five sons. Baring this difference there is unanimity between them so far the names of four sons are concerned.

E. In Bharoch Goomansingh the eldest son of Mansingh is given two sons Amrababa and Kesarisingh. While the Boridra Table distinctly says that Goomansingh, the eldest son of Mansingh, went in adoption to Kubersingh of Senior Branch.

Before undertaking examination of another Tables we would like to say a few words. We place more reliance on the Boridra Table than on the Bharoch so far its statements are concerned from Udaisingh the second. Besides we hold that by omission of Pratapsingh, of Junior branch Bharoch Table is made rediculus to the core as according to the doccumentary evidences quoted above and others, his line is continued through adoption of Chandrasing the eldest son of Goomansingh of Senior line. And further on the line is coniuued by the adoption of Gemalsingh. and the surviving members of this line are his sons, Grand and Great Grand sons. They are at present known by the Name of Umargam Mota Basadias.

EXAMINATION OF TABLES 6 & 6/1

After our first visit at Umargam in Febuary 1934, we learnt that Bhagatia Bhagubaba has got some very old important documents and Geneological Tables. We were further told that he being very irresponsible Chatterer, it was next to impossible to prevail upon him to allow a glance over his valuavle treasure. In the end of the summer of 1936, with the help of Mr. Umedsingh Basadia, we manged to have a look over some of his papers and found two complete Tables. Besides these we found a piece of half burnt, paper which was a portion of a family tree. Any how we further managed to copy them, but totally failed to induce him to show the further portion of the burnt Geneology.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

These two geneologies are numbered 6 and 6/1. As regards the origination of number 6 we are quite in darkness but we find a mention made on the table itself (ભરૂચ વહીવંચાની ચોપડા ઉપર છે તેની નકલ.) that it was copied from the Chopda of the Bharoch Wahibancha. This mention definitely gives us clue for its origination. After narrating the circumstances of our getting hold of these two tables and stating their origination, we now revert to the examination of these tables. These tables have very little differences. But they are substantial and important. Therefore we can not ignore them. Accordingly we are giving thorough analysis.

A. Wahibancha's table number 6/1 commences with one Moolkarn as the originator of the family just like numbera 1/1 and 4/4. While number 6 starts with one Pratapsingh as the originator of the family. Comparative examination of these two tables reveals that the first man of number 6 is the sixth man of number 6/1.

Number 6 shows Pratap as the only son of his father Udaisingh while number 6/1 depicts to him an elder brother named Moolkarndeva, who is also shown as having a son named Udaisingh alias Mangaldevaji. This omission and addition is notheworthy but we pass over to other differences.

B. Both these tables give one son Udaisingh to Pratapsingh and proceed downwards. Further on these two give four sons Viz Virsingh, Dajibaba Jograj and Kusalsingh to Udaisingh. In number 6 it is shown that Virsingh adopted Raisingh the grand son of Yograj through his son Bhawanidas. While number 6/1 is silent about his line but shows Dajibaba and Kusalsingh as issuless. Any how there is unanimity between these two tables relating to the adoption of Raisingh by Virsingh. But both tables, inspite of his adoption, continue him in the original line of Yograj,

C. Both these tables are unanimous in alloting two sons Viz., Gulabsingh and Zorawarsingh, to Virsingh. Further on number 6 gives two sons viz Virsingh and Bahadarbaba to Zorawarsingh, but number 6/1 while admiting two sons to Zorawarsingh says the name of his second son is not known.

D. Both these tables give further three grand sons to Yogaraj through his son Bhawanidas viz Chandrasingh, Sursing and Amarsingh, than Raisingh already mentidned above as gone to Virsingh in adoption. In both these tables Chadrasingh is shown as issuless

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

and the flow of the line is continued through Amrsingh. As regards Sursingh number 6 says (દેવાણુ ગયા) went to Devan but number 6/1 states (દેવાણુ માં છે) lives in Devan. But none of these says anyting whether Sursingh's line became extinct or extended downwards. Further downwards there are more differences but we don't want to bother our little head as they are immaterial so for our present work is concerned. Therefore we undertake examination in light of other geneologies and their criticism already made in Preceeding pragraphs.

Difference number "A" is innocent and we allow it to pass with out any comment. Besides this we undertake at once numbea "B." We difinitely know and have got documentarv evidence that the line of Dajibaba and Khusalsingh descended to a great extent. Khusalsingh's great grand son Udaisingh, through his eldest son Naharaingh anb grand Son Pratapsingh, was adopted by Maharswal Gulabsingji 1st in 1753 and ruled over Bansda till 1776 A. D. While Parbatsingh another grandson of Khusalsingh, through his second son Kesrisingh, took forcible possession of Bansda and held it for two years after the death of Maharawal Udaisingh in 1776. A. D. Similarly there are documemtary evidence to show that the line of Dajibaba is represented by the the Mota Basadias of Umargam, Boridra, Kousamdi, and Prankad and Mr. Sardulsinghji, the A. D. C. of His Highness Sir Indrasinghji Bahdur. K. C. I. E. the present Maharaja of Bansda.

Thus these two geneological tables (numbers 6 and 6/1) are proved anything but reliable. Hence no reliance can be placed upon this.

After stating these two geneologies anything but reliable no further examination is required on the face value of the differences found in them but that is not the case. These differences, omition and alteration are very important. The significance of these is hidden but becomes visible at once after a few steps downwards. Therefore the examination is inevitable and we undertake it below.

We have already incorporated some statement relating to the migration of Sursingh, the third grand son of Yograj, to Devan and queried the silence of these two tables so far the causes of his migration are concerned. Besides we have introgated as to what became of his line. Whether it was extinguished or got a downard flow. Very recently we had been to Bansda and met Besadia Bagubata,

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

We showed him the printed geneologies. As sons as he saw that Table Nos 6 and 6/1 bore the impress of their origination from him, he became jubilant and at once offered to do what was within his power Promptly he was requested to allow a glance over his half burnt papers. Next day he come to our place with his half burnt papers. We worked for about three hours in company of Mr Umedasingh Basadia and our labour bore a very safisfactory result.

Pices of papers belonging to the tables were shorted and joined. Thus almost all the pices of two tables were. joined. After joining them we found that one table was copy of a table granted by Agency court Surat and the other was copy of the said certified copy. Those two burnt tables practically tally with these to tables numbered 6 and 6/1. Of course they differ at one place. Their only difference is of vital interest. We find that aginst the name of Sursingh, the third grand son of Yograj, it is written "દેવાણની ના વાસદીયા છે" that he was the son of Devan lady. These table bear the name of the fore fathers all the of present sharers of Bagumara Giras. The time of this table can easily be guessed from the only fact that there is mention made only up to Hamirsingh Naharsingh of Mandvi, who was a claimant of Bansda Gadi.

The time at which this table was pepared and submited to the Agency, was the time of contest, for the Bansda Gadi, between Ajab Singh Mohansingh, Hamirsingh Naharsingh of Mandvi, Gemalsingh Nathubaba of Nadod and Gulabsingh Amrababa of Devan. The object of the this table seems to give unqualified support to the cause of Hamirsingh Nahrasingh by pointing him out the nearest relation of Bansda Gadi. Such being the case no reliance can be placed upon it and it was properly rejected by the Agent. However the mischief done by its preparation is still visible.

Further it is to be noted that, in this table, advantage has been taken of the adoption of Virsing's successor. Attempt has been made to show Naharsingh, the second son of Zorawarsingh, as issueless. Besides this, one peculiar aspect of this Table is that, inspite of the fact, that Hamirsingh's opponent, the descendants of Dajibaba, still it did dare to show him issuless.

It is admited by these tables that Sursingh went to Devan. But nothing is mentioned about his lineage. It is evident from the statement of Gemalsingh, the descendant of Hamirsingh Naharsingh, that his family belongs to the Bhagatia subsection and he is connected

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

with the Bagatias of Tuna, Asha & Nawali, who are acknewledged relations of Miyangam and Devan Bahgatias. It is strange to see that attempt has been made to disown Kusalsingh, whose Grand son Parbatsingh was the son in law of Baria Thakur Ranmalsingh of Miyangam, while most of his property is enjoyed by Madvi and its collateral

The eagerness of the authour of these tables as well as of those who caused their preparation, in disowning Khusalsingh and denying any relation with him, is betrayed. They wanted to conceal some facts related to Kusalsingh' family. That fact was his relation with Miyagam. Being thus confronted they shifted their realtion from Khusalsingh to Yograj but there too faced with the same dificultyi, they attempted to attribute realtion of Devan only to Sursingh and afterwards showed him issueless. In our humble opinion they totally failed in thier attempt

With these wards we reject these tables originated from Bhaw uababa and proceed with the examination of other tables.

Bombay Gazzetter' Table.

This Table commences with one Mooldeva as the originator of the house and put at the 6 steps Udaisingh I. The three intervening names are that of Khandhaldeva, Baldeva and Karandeva. These names are identical with that of Umargam Table no. "4/2". Beyond this there is material difference between these two, as this table mentions only one son of Molkarn the sixth Raja. While the Umargam Table, as shown in the preceding Paragraph, gives eight sons to him. Further on this table is reliable as it gives only the names of Historical persons known to all. However it omits one name of Parbatsingh who had actuaaly ruled over Barsda for some time.

Other Tables.

Besides these tables quoted above and dealt seperately there three more Tables Viz Manubhai, Adhhavaryu and Ambegamkar. These tables are repeatition of one or other therefore deserv no attention at all at our hands.

OUR. OWN. TABLE.

We have prepared this table on the authourity of authouritative doccuments. It commeces with Raibhan I and goes downward till the

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

present age. It includes Ruling and Collateral both the branches. Almost all the events of adoption & are given in it. It has got five documentary pillars Viz the Peshwa Records, British Records, Rajpipla Records, Baroda Records and Family Records. as its supporters. Such being the case we can, with out any least hesitation, assert, that not single ward is said or written, a single fact stated and any name accepted or rejceted which has no conclussive documentary supports to back it. In other words we say that our Table stands with these decuments and falls with them autometically.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

लाटचे मराठी ऐतिहासिक लेख.

No. 1. Arba 1142

पान १ नंबर ११५

नक्कल असल प्रमाणें.

श्री.

राजश्री केदारजी गायकवाड गोसावी यांस :—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नो ॥ दामाजी गायकवाड शमशेर बहादुर राम राम सु ॥ ईहीदे अ ँन मया व आलफ. वासदेकर कुवर जोरावरसींग यांसी रावल रायभानजी मेलीयावर भाऊबंदानी खट खट करून तंटा करीत आहे या मुळें मुलखात दंगा होऊन गेला आहे. म्हणून कुवर मजकूरानी लिहीले होतें तर तुम्ही सर्वांस ताकीद करून जे वाटलेत हा करोन वाट याची आहे ते वाटेन लावणे. आणि कोन्ही दंगा अगर तंटा करू न देणे जोरावरसींग जेष्ठ पुत्र आहे ही कार्य ती बाजब आहे हर एक प्रकारे गौर करून मुलखाचा बंदोवस्त करवणे कोण्ही दंगा करील त्यास करुन देणे जाणीजे त॥ छ १ माहे सफर.

मोर्तब मोहोर.

Nos. 1.

Damaji Gaikwad Shamsher Bahadur writes, on 1st Safar San Ihide Sabain Maya Alaf (1142), to Rajashree Kedarji Gaikwad:-

"There is a dispute between Kuar Jorawar Singh of Bansda and his relations after the death of his father Rawal Raibhan and as a sequence of the said dispute lawlessness is evidently spreading through out. Jorawar Singh has approached me for help. You are therefore requested to see that Justice is done to him. And lawlessness is put to a stop at once."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 2. Arba 1144

पान १ नंबर ८८

श्रीराम.

राजेश्री गुलाबसींग वासदेकर गोसावी यांसीः–

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये प्रती उमाबाई दाभाडे सु।। सन खसम अर्बेन मया व अलफ राजेश्री जोरावरसींग तुमचे भाऊ दोन तीन वर्षे येथे खराबी खाले आसे वा।। मशारनीलेस प ।। बीसनपुर दरोबस्त व बोहारी व बलवाडा येथील गीरास ऐसा नेमून देऊन रवानां केलां असे सदरहु प्रांतचा अमल देखील गीरास मशारनीले करतील तुम्हांस खेल करावयास गरज नाहीं फिरोन बोभाट येऊं न देणे. बोभाट आलिया गोष्टी कार्याची नाहीं ऐसे समजोन वर्तणूक करणे राजेश्री दामाजी गायकवाड शमशेर बहादुर व राजश्री देवजी ताकपीर ऐसे त्या प्रांता लोकरच येतील तदनंतर उभयताचे वर्तमान मनास आणून जे सांगणे ते सांगतील तुर्त येथून नेमून दिल्याप्रमाणें चालविणे जाणीजे बहुत काय लिहीणे छ २८ माहे सफर.

Nos. 2.

Umabai Dabhade writes, on 28th Safar San Khams Arbain Maya Alaf (1145), to Rjashree Gulab Singhji of Bansda:—

"Your brother Jorawar Singh was subjected to immence trouble for the last two or three years. He is now granted in Zaghir the whole of Bisanpur Pargana and the Giras of Parganas Balwad and Buhari and is sent there to take possession of his Zaghir. He will administer to the whole of Bisanpur Pargana and the Giras of aforsaid Parganas. You should not obstruct or put any obstacles in his managements. Any disturbance on your part, if reported, will not be tolerated. Damaji Gaikwad Shamsher Bahadur and Devaji Takpir are soon expected there. They will acquaint themselves with the whole affair and give proper hearing to claims and counter claims of both the parties and do proper Juctice."

— — —

No. 3. Arba 1144

पान १ नंबर ३१

श्री.

राजेश्री.....गोसावी यांसः—

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये स्नो ॥ देवजी ताकपीर दंडवत सु॥ अर्बा अर्बैन मया व अलफ. तुम्हास एक दोन वेळां पत्रे लिहीली कीं जोरावरसींगाचा व गुलाबसींगाचा कजीया राजच्या मर्जी माफक चालून राहिला आहे त्या नित वासदे यात राहावे. यानी बीसनपुरांत राहावे त्यास ते ऐकत नाहीं. तकरार रोजचीही पत्रे पाठऊन देऊन तुम्हाकडे जाऊन बीसनपुरांत जोरावरसींगाच्या माणसासी कटकट करितात तर ही गोष्ट काय आहे त्यानी तुमचे विषयीं लिहीले तर त्यास खटपट द्यावी ऐसे नाहीं अतः पर गुलाबसींगास सांगून लिहीले त्याचा कजीया तोडून टाकणे फीरोन उभयताचा बोभाट येऊ न देणे. जोरावरसींगाची मदद दर एक प्रा॥ करीत जाणे जाणीजी छ १३ रबिलाखर हे विनंती.

मोर्तब सुद.

Nos. 3.

Devaji Takpir writes, on 13th Rabilakhar San Arba Arbain Maya Alaf (1144) to Rajashree (whose name is defaced in the original paper):—

"You wrote twice or thrice in connection with the dispute of Jorawar Singh and Gulab Singh of Bansda and informed that the former is not abiding by the direction of the Government and contrary to the said direction, he is refusing to live in Bisanpur and often visiting Bansda. Therefore at Bansda turmoils, molestations and perplexities are the occurences of every day. On the other hand Gulab Singh's men are creating troubles in Bisanpur. This kind of diorder should not ne allowed any more."

No. 4. **Arba**

पान १ नंबर ३२.

श्री शंकर प्रसन्न:

राजश्री शंकराजी पंत गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये स्नो देवजी ताकपीर विनंती येथील कुशल जाणोन स्वानंद लेखन करीत असीले पाहिजे यानंतर राजश्री रायेभान राजे वांसदेकर यांचे पुत्र दोघे-जण आहेत त्यास राजेश्री सुभेदार या समागमे मुलूखगिरीस जाते समयीं केसोदास पुरातन चाकर यांचे होते म्हणोन यांस रायनगरीहून बोलाविणे चाकर ठेविले यास व राऊल जोरा

जरसींगा सह वर्तमान मातुश्री समागमे घेतली व कनीष्ट पुत्र रावल गुलाबसींग व राणीया वासदीयास ठेऊन गेले होते त्यास मुलूखगिरी मध्ये राजश्री रायभान राजे यास देव आज्ञा झाली मग केसोदास यानी जोरावरसींग व याची मातुश्री घेऊन वासदीयास आले येताच उभयतांत खटपट झाली या करितां रामनगरी दोन मास जाऊन राहिले होते आपण मुलूख गिरीहून आली या वर आपणा जवळ आले ते आद्यापीवर समागमेच आहेत. त्यास गुलाबसींग व राणी यांही रामनगरकर राजा रामदेव राणा यांस भरवू भरच्या गोष्टी जोरावरसींग याचे मालीयेत विषयीं सांगितल्या त्या. वरून रामनगर करोन केसोदास यांचा कनीष्ट बंधु वलावीक रामनगरी होता त्यास कैद करुन तमाम मालीयेत लुटून घेतली तर या विषयीं आपण रामनगरकरास ताकीद पत्र लिहीले पाहिजे कीं यांचे बंधुची वलावीली याची मुक्तता होय ते केले पाहिजे व ढाहाणूकरास व इंद्रगडकरास व अर्जुनगड करास पत्र लिहीली पाहिजेत कीं रामनगरकरोन केसोदासचा बंधु कबिला हटकाविला आहे तरी तुम्ही आपली माणसे रामनगरी पाठऊन याचा बंधु कबिला सर्व मालीयेत आणवून पेठेस अथवा वलकडेस पावती होत ते केले पाहिजे बहुत काय लिहीणे हि विनंती.

मोर्तव
सुद.

Nos. 4.

Devaji Takpir writes to Shankraji Pant:—

" Rawal Raibhan the Rajah of Bansda, while accompanying the Subedar in his Mulukgiri campaign, sent Jorawar Singh one of his two sons, in the presence of Matushree (Umabai Dabhade) at Ramnagar and left Gulab Singh his other son at Bansda with his mother. During the course of the Campaign Rawal Raibhan died. Jorawar Singh having learnt the death of his father slipped down to Bansda with his mother and Kesodas. As soon as he arrived at Bansda a dispute arose between both the brothers. There after Jorawar Singh returned to Ramnagar and waited for two months. After our return from the Mulukgiri Campaign, he met us and represented his case. He is still here.

Mean-while Gulab Singh wrote to the Raja of Ramnagar giving false reports relating to the properties of Jorawar Singh. Therupon Ramnagarkar captured the brother of Kesodas, looted his properties and made him a prisoner. Now the Raja of Ramnagar should be directed to release Kesodas' brother and return his properties. Besides he should be ordered to provide escourt for his safe arrival either at Peth or Balkar."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 5. Arba 1150

पान १ नंबर १०६

श्री.

राजश्री जोरावरसींग संस्थान बांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्ने॥ बालाजी बाजीराव प्रधान अशीरवाद सु॥ खमसेन मया अलफ व तुमचे विषयीं राजश्री लखधीरजी दलपतराव राजे संस्थान पेठ यांनी हुजूर विनंती केली कीं ऐसीयास तुम्ही पदरचेच आहा जाणोन रा. गुलाबसींग यांस पत्र सादर केले असे तुमचा त्याचा पेशजी तह झाला आहे त्याप्रमाणें ते तुम्हांसी वर्तणूक करतील जाणीजे छ ८ जमादीलावल बहुत काय लिहीणे.

Nos. 5.

Balaji Baji Rao, the Peshwa, writes, on 8th Jamadilakhar San Khamsen Maya Alaf (1150) to Jorawar Singh:—

"Lakhadhirji Dalpat Rao of Petha has reported to the Government all about your affairs and as a sequence to his report Rawal Gulab Singh has been directed to treat you stricly in the terms of the settlment arrived at between you and him previously."

No. 6. Arba 1150

पान १ बर ५६

श्री.

गंगा भागीरथी शामकुवरबाई प्रांत बांसदे यांसी:—

प्रीतिपूर्वक दामाजी गायकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादुर उपरी येथील कुशल जाणून तुम्ही आपले कुशल लिहीणे विशेष तुम्ही पत्र माणसा समागमे पाठविले ते पहोंचले सर्व मजकूर जाणोन कितेक अर्थ लेखण लिहूं त्यास त्याचा बंदोबस्त तुम्हास करणे तो विचारानुरुप तुम्ही व ते मिळोन करून घेणे. इकडील प्रकार खासा स्वारी राजपीपळ्यास बंदोबस्तीमुळें मुकाम असे तुम्हाकडील वर्तमान निरंतर पत्री लिहीत जाणे छ १५ माहे साबान.

मोर्तब सुद.

श्री राजाराम छत्रपती
अखील ग्रौढ प्रताप धुरंधर
दामाजी गायकवाड सेना
खास खेल शमशेर बहादर.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Nos. 6.

Damaji Gaikwad Shamsher Bahadur writes to Rani Shamkuar, the mother of Jorawar Singh, on 15th Saba 1150 Arba:—

"Your Courier came to me and handed over to me your letter. After learning the subject matter dealt with therein, you are informed herwith through the said Courier all about the subject dealt within your letter under reply. You will work according to the direction conveyed. At present I am encamping at Rajpipla."

No. 7. Arba 1150

पान १ नंबर १२०

श्री.

राजश्री दामाजी गायकवाड शमशेर बहादर गीसावी यांसः-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये स्ने।। बालाजी बाजीराव प्रधान अशीरवाद सु।। खमसेन मया व अलफ राजश्री जोरावरसींग व गुलाबसींग राजे वांसदे यांचा कलह लागला होता तो तुम्ही उभयतां बंधुचा कलह तोडून जोरावरसींगास वासदे देऊन कलह तोडीला त्या प्रें।। उभयतां कांही दिवस चालले अलिकडे गुलाबसींग यानी जोरावरसींगास उपद्रव देऊन परागंदा केले म्हणोन कलो आले त्यावरुन हे पत्र तुम्हांस लिहीले असे तरी गुलाबसींगास ताकीद करून पेशजी उभयातांस वर्तवीले तैसे प्रे।। वर्तवावे जोरावरसींगाची स्थापना करावी हरएक विसी चालवीत जाणे जाणीजे छ ८ जमादीलावल बहुत काय लिहीणे.

Nos. 7.

The Peswa, Balaji Baji Rao writes, on 8th Jamadilawal San Khamsen Maya Alaf, to Damaji Gaikwad Shamasher Bahadur:—

"There was a dispute for succession between Jorawar Singh and Gulab Singh of Bansda. You had settled the dispute and awarded Bansda (Bishanpur) to Jorawar Singh. For some time they abide by your decision. However it has been reported now, to the Government that, Gulab Singh has ousted Jorawar Singh, from his possession. Therefore, you are ordered to direct both the brothers, to abide by your decision, and you are further ordered to get Jorawar Singh installed, in his possession."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 8.

पान १ नंबर ११

श्री.

राजश्रीं जोरावरसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसीः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नो।। लक्षधीरजी दौलतीराव राजे प्रांत पेठ विनंती उपरी येथील क्षेम जाणोन गोसावी यांही आपले स्वकुशल लिहीत असले पाहिजे यानंतर रा. केसोदास गोसावी याही आम्हां जवल किती एक कार्यामुलें सातारी यास पाठविले होतेत त्यांही सविस्तर वर्तमान गोसावी यांचे कार्यभाग जे होते ते सांगितले, त्याज वरुन श्रीमंत पंत प्रधान यांची भेट घेऊन सर्व काम काज करून आलिले आहे पेठेस गोसावी याही राहावे हेही आज्ञा घेऊन आलो आहे. कागद पत्रही आणिले आहेत पाहुन चातुर्मास पेठेस कालक्षेप कर्तव्य असे असलेतर आम्हांस आगाऊ लिहीणे आणि गोसांवी मातुश्री सह वर्तमान पेठेस यावे पुढें कार्य भागही सर्व होऊन येतील. वासदे व पेठ हे स्थान दोन नाहीत सविस्तर रा. केसोदास यास लिहीले आहे कलेल कृपा निरंतर असो द्यावी विशेष लिहीणे हे विनंती.

Nos. 8.

Lakhadhirji Daulat Rao the Raja of Petha writes to Jorawar Singh:—

"You sent your Courier Kesodas to me, at Satara for the achievement of certain objects. He reported the object of his visit accordingly. He further paid his respects to Shremant Pant Pradhan and achieved his object. He has obtained neccessary papers from the Government. It is desired that he should stop at Petha during the rainy season as there is no difference at all between Bansda and Petha."

No. 9. Arba 1153

पान नंबर १८

श्री.

मा।। कुवर प्रतापसींग व उदेसींग व रतनसींग यांसीः—

रघुनाथ बाजीराव सु।। सलास खमस मया व अलफ. तुम्हासी जोरावरसींग यांनी विनंती केली कीं कुवर प्रतापसींग व उदेसींग व रतनसींग यांनी सुदामत प्रमाणे आपली वर्तने अनुभऊन संस्थानची सेवा करावयाची आज्ञा पा।। म्हणून त्यास्तव आज्ञापत्र सादर केले असे तरी सुदामत प्रमाणे वर्तने अनुभऊन संस्थानची सेवा करून जोरावरसींग यांचे आज्ञेत वर्तत जाणे जाणीजे छ २१ माहे रबीलावल मोर्तब सुद

Nos. 9.

Raghunath Rao Baji Rao writes, on 21st Rabilawal San Salash Khamsen Maya Alafa (1153) to Kuar Pratap Singh, Udai Singh and Ratan Singh:—

"Jorawar Singh has made a request that you three be directed to live peacefully, and to serve the State. Accordingly you, three, are ordered to abide by the directions of Jorawar Singh and to serve the state peacefully."

No. 10. Arba 1153

पान १ नंबर १०८

श्री.

राजश्री शामसींग व.....सींग व चंद्र

सींग राजे गोसावी यांसीः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नो।। रघुनाथ बाजीराव अशीरवाद सु।। सलास खमसेन मया व अलफ रे।। जोरावरसींग वासदेकर यांचे सर्व प्रकारे अवशक याजकरितां तुम्ही वारयेक विसी याचे त्यांचे स्वस्थानाचे शाबीत उपराक उत्तम प्रकारे करीत जाणे हे जाणीजी छ ११ रबिलायल बहुत काय लिहीणे.

Nos. 10.

Raghunath Rao Bajirao writes on 11th Rabilawal San Salash Khamsen Maya Alafa (1153) to Rajashree Sham Singh, Chandra Singh and others:—

"You, separately or jointly, are ordered to acknowledge the authority of Jorawar Singh and to abide by his decision."

No. 11.

पान १ नंबर ७८

श्रीराम.

मातुश्री शामकुवरबाईनी वडिलाचे शेवेसीः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नो।। रावल जोरावरसींगजी प्रांत वासदेहून दंडवत बिनंती उपरी येथील कुशल लिहीले असेल तेणे करुन समाधान होईल तीकडील वर्त-

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

मान लिहून पाठविणे इकडील वर्तमान हयाच पत्रा वरुन कलो यईल तुम्ही जे काम कराल ते चौकशीने करणे लिहावे असे नाही पण सुचनार्थ मात्र लिहीले आहे आपली जात पाहून करणे बहुत काय लिहीणे हे विनंती पत्र १० बीस रोजे लिहीले असे.

Nos. 11.

Jorawar Singh writes to his mother, who had gone to Poona for securing his succession:—

"Dear mother you, should write me the happenings at the Court, with great caution and restraint. Besides whatever steps you take or do you should do with watchful and vigilant eyes."

No. 12. Arba 1154

पान १ नंबर ६०

नक्कल.

श्री.

मा। आजम देशमुख व देशपांडे पा। बांसदे यांसी:—

बालाजी बाजीराव प्रधान सु। आर्बा खमसेन मया व आलफ राजश्री जोरावरसींग संस्थान बांसदे याचा व यांचे भाऊबंदाचा कजीया आहे याजमुळें मशारनीले कडील अंमल जप्त केला होता तो हल्ली मोकला केला असे तरी तुम्ही मशारनीलेसी रूजू राहोन सुदामत प्रमाणें अमल देणे जाणीजे छ: ६ जमादीलाखर आज्ञा प्रमाण.

Nos. 12.

Balaji Baji Rao, the Peswa, writes, on 6th Jamadilakhar, San Arba Khasen Maya Alaf (1154), to the Desmukha and Deshpandey of Bansda:—

"There was a dispute between Jorawar Singh and his relations and the State was attached by the Government. It has been now released and both of you are ordered to appear before Jorawar Singh and perform your duties as before."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 13.

श्री.

यादी श्रीमंत स्वामीने आज्ञा फरमाविली कीं राजश्री जोरावरसींग राजे संस्थान बासदेकर हे उदास होऊन परगंदा झाले आहेत तरी मशार नीलेचे सर्व प्रकारे साहीत करून संस्थानी आणून स्थापना करावी यांप्रमाणे सर्वास पत्र सादर आहे याची नांव निसी लिहीली आहे.

१ राजश्री केदारजी गायकवाड.
१ राजश्री अपाजी हरी.
१ शीवराम देसाई
१ जवारकर राजे.
१ पेठकर राजे.
१ रामनगरकर राजे.
१ मांडवीकर राजे.
१ नारु दरवा सुभेदार प्रा। खानदेश.
१ सुरगाणाकर देशमुख.

सदर प्रमाणे उभयतास ताकीद पत्र सरकारचे आहे.

Nos. 13.

List of Feudatory Chiefs, Military and Civil Officers, who were directed by the Peshwa to help and Install Jorawar Singh on the Gadi of Bansda:—

1. Rajashree Kedarji Gaikwad.
2. Rajashree Appaji Hari.
3. Shivaram Desai.
4. Raja of Jawar.
5. Raja of Petha.
6. Raja of Ramnagar.
7. Raja of Mandvi.
8. Subedar of Khandesh.
9. The Deshamukh of Surgana,

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 14.

पान १ नंबर ११०

श्री.

राजश्री जोरावरसींग राजे संस्थान बासदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य स्नेही रामचंद्र कृष्णराव आशीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लेखन केले पाहिजे विशेष राणी शामकुवर श्रीमंताचे दर्शनास आली आमची भेट घेऊन कितेक प्रकारे स्नेहाचा अर्थ संपादीला त्याजवरून श्रीमंतास विनंती करून तुमचे अमलाची मोकळीक करून सरकारची पत्रे घेऊन राजश्री अंताजी विठल यांजकडे पाठविली आहेत तरी त्याजकडे सरकारचे साडे बारा हजार रुपये व खासगत बावनसे रुपये एकूण सतरा हजार सातशे रुपयांची त्याची नीशा करून आपली पत्रे घेऊन आमल सुरळीत करीत जावे सदैव आपले कुशल लिहून संतोषवीत जावे स्नेहाचा अधिकोत्तर वृद्ध होय ते करावे ता॥ छ १५ माहे रजब बहुत काय लिहीणे.

Nos. 14.

Ramchandra Kesho Rao, a Courtier of the Peshwa, writes to Jorawar Singh of Bansda on 15th Rajab:—

"Rani Shamkuar came here for paying her respects to Shree Mant and met me first of all. She discussed and settled several matters with me beforehand. Afterwards she met Shreemant with appointment and procured Government order for the release of your State. The release order has already been dispatched to Antaji Vithal. You should pay the sum of Rs. 14000/- the agreed Nazarana to Antaji and take possession of the State."

No. 15.

पान १ नंबर १०१

श्री.

राजश्री जोरावरसींग राजे व केशवदास अहीरराव सं० वांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये स्नेहांकीत प्रधानजी विनंती उपरी येथील क्षेम जाणून तुम्ही आपले क्षेम पत्र लिहीत गेले पाहिजे आपण पत्र पाठविले ते पावले लिहीले वर्तमान विदीत झाले त्यांस अवकाश वाटल्यास भेटतील यानंतर राणीनी रा. कृष्णराव यांचे

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

मारफतीनें श्रीमंत नानासाहेब व भाऊ साहेबानी भेटी घेतली आपले वर्तमान सर्व जाहिर केले चौदा हजार नजर कबूल केली नानासाहेबी कबुल केले मग राणी स्वतः होऊन आली मोठा सनदा याची कारकुनी मावले ठेविले वाक नवी पासून सनदा घेउन आले ते तुम्हां पासी पावले की न पावले हे न कलेरा. कृष्णराव यांस बरे वाटत नव्हते मरते समई श्रीमंत नानासाहेब भाऊ साहेब पाहावयास आले ते समई कृष्णराव यांनी आग्रह केला की आमचे मारफतीने वांसदेकरास सनदा दिले तर बरे एक गोष्टीने त्यांवर उपकार केला पाहिजे व तत्राप सांगायाची सीकस करावी परंतु आग्रह करतील तो मान्य न केला पहिजे आमचे मार्फतीने वासदेकर राणीस सनदा करून दिधल्या आहेत सारे लोक शाहाणे त्यास त्याचा उपराक केल पाहिजे श्रीमंत नानासाहेबीहो कृष्णराव यांस वचन दिधले की तुमचे मार्फतीने कामझाले ते झाले दुसरी गोष्ट होणार नाही यसेहुन काम पक्के झाले आहे आपणही आराम झालीयावर येवून सर्व वर्तमान निवेदन होईल बहुत काय लिहीणे हे विनंती कागदी कोठवर लिहावे भेटी झालीयावर निवेदन करू बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

Nos. 15.

The writer of the this letter writes incognito to Jorawar Singh and Kesodas Ahirrao:—

"Received your letter and learnt all about the subject matter dealt with therein. Rani Shamkuar paid her respects to Shreemant Nana Sahab and Bhau Sahab. During the course of her interveiw she pleaded your cause and agreed to pay Nazar of Rs. 14000/-. Thus she got your succession approved and the order for the release of the State is also issued."

No. 16.

पान १ नंबर २

श्री.

राजेश्री राऊल जोरावरसिंगजी राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमाने स्नो॥ राजा दुर्जनसींगजी राम राम विनंती उपरी येथील क्षेम जाणून आपले क्षेम लिहीणे या नंतर तुमची दोन पत्रें पावली लिहीले की आपण कुकडमुंड यांचे मुकामी जाऊन श्रीमंत दादा साहेबाची भेट घेतली सर्व वर्तमान आद्य अंत निवेदन केले त्याजवरून श्रीमंताही अभिमान धरून पागा वगैरे जमा समागमे देऊन आपणास राजाभिषेक आणऊन शुद्ध राजपदी केला. हे वर्तमान श्रुत होऊन परम चितास आनंद झाला

त्याचे साक्षी परम्परेचीत आहे. तर सर्व प्रकारे राज्यनीत चालवणे सर्वांचा प्रतिपाल करणे. रयतेस कोल देणे. न्यायनीत उत्तम प्रकारे चालवणे याजमध्यें पुण्य पुरुषार्थ दोन्ही आहे तर आपला योग्य काम काज असेल ते लिहीणे वरकड वर्तमान कितीक जमालखानीचे मुखानी श्रुत होईल बहुत काय लिहीणे ही विनंती. राज्याभिषेकाची वस्त्रे दोन पाठविली ती स्वीकारिली पाहिजेत हे विनंती.

Nos. 16.

Raja Durjan Singh of Mandvi writes to Jorawar Singh:—

"Recived your two letters. Learnt from them all about your meeting with Dada Sahab Raghunath Rao and the help rendered by him, in getting you installed, on the Gadi of Bansda. The Pleasure which I got after hearing the news I can not express.

"Now being secured on the Gadi, you should follow stricly Regal Policy, protect all without any exception, give your word of honour (Assurence of safety and protection) to your subjects, and run the wheel of Jurisprudence, with caution and alertness, There lie, in following the above policy, virtue and energy" Further you will hear from Jamal Khan the Courier. Two pices of Rajyyabhishek clothes are sent herewith. Please acknowledge and oblige."

No. 17.

पान १ नं० ११६

श्री.

राजेश्री बालाजी पंत गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलकृत राजमान्ये स्नेा। राजा दुर्जनसींगजी दंडवत् विनंती उपरी येथील क्षेम जाणून आपले क्षेम लिहीणे या नंतर तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले लिहीले-सर्व वर्तमान ध्यानात आले त्यास श्रीमंत दादा स्वामी ही राजेश्री जोरावरसींगजीचे वर्तमान ध्यानात आणून पागा वगैरे जमाव समागमे देऊन राऊलजीस संस्थानी बसऊन राज्याची स्थापना केली हे वर्तमान ऐकोन बहुत संतोष जाहला ईश्वरे श्रीमंतास याच कार्य कार्यास नीर्माण केले की राज्य भ्रष्टास राज्य स्थापनी बसवावे दुसरे मुदीयाचा मजकूर लि। यांजवरून त्यांजला ताकीद केली त्याही पत्र सेवेसी लिहीले आहे त्याजवरून वर्तमान सर्व ध्यानास येईल. तर त्याप्रमाणें यांचे वाजवी मनास आणून हक्कदाराचा हक्क देवविणे विशेष काय लिहीणे हे विनंती, तर

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

त्यांचे मुम्बत्रा पारशी आहे त्याजला हिशेबाचा कबजा याच्य असतील त्या घेऊ येथे पाठविणे त्यांचा यांच्य हिशेब मनास आणून निर्मल बंदोबस्त केला जाईल कीं पुन्हां कजीया, होणार नाहीं विदीत होय हे विनंती.

Nos. 17.

Raja Durjan Singh of Mandvi writes to Balaji Pant:—

"Having learnt from Shreemant's letter that Rajashree Dada Sahab Raghunath Rao, has got Jorawar Singh installed, on Bansda Gadi I have felt myself thoroughly satisfied. God Almighty, has created Shreemant, for the purpose of getting, dethroned princes reinstalled."

No. 18.

पान १ नंबर-२०५

श्री.

राजश्री जोरावरसींग संस्थान वांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य श्ने॥ विसाजी केशव अशीरवाद विनंती येथील कुशल ता॥ छ॥ ७ रमजान जाणून स्वकीये कुशल लेखन करीत जाणे विशेष तुम्ही संस्थान सोडून परागंदा झाला सरकारचे ठाई एकनिष्ठता घरून पुढे कृपेस पात्र व्हावे या तुमची उमेद आहे म्हणून राजश्री विठ्ठल त्रींबक याणी विदीत केले त्या वरून संतोष जाहला तरी कोणे विसीं चिंतात कल्प न धरीतां संस्थान मजकुरी येऊन सुखरूप आपले स्थली राहाणे संस्थानची बंदोबस्ती करून वसइस येणे सर्व प्रकारे तुमची पुस्त पन्हाच होइल दुसरा अर्थ असे उदेसींग यानी संस्थानी तुम्हा जवल राहाणे सुदामत प्रमाणें सुरलीत वर्तावावें म्हणुन त्यास सरकारचे पत्री पाठविले आहे बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती.

मोर्तब सुद.

Nos. 18.

Visaji Keso, the Suba of Bession, writes to Jorawar Singh:—

Being deprived of your State, you have become a vagrant still with your unshaken devotedness, you desire to earn the pleasure, and kinness of Shreemant. This desire, on your part, has given me full satisfaction. You should not take to heart, the new turn, taken by the affairs, connected with you. You will go to Bansda, and reside there. After living there, for some time, you will come down to Bession. You will get all possible help."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 19.

पान १ नंबर १६३

दामाजीरावास देणे

वगैरे गुजराथी लिहीले आहे.

श्री.

(येथील पान फाटून गेले)

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रे।। राजमातो श्रीशामकुवर बाईनी व केसोदासनीं प्रांत बांसदे हल्ली मुक्काम दोलये चे आसीरवाद तथा राम राम विनंती उपर येथील कुसल आहे आश्वीन वद त्रयेदसी पावत यस्थास्थीत असे स्वकीये आपले कुसल लेखन करीत असीले पाहिजे विशेष पत्र पाठविले ते पाहून समाधान झाले कितीक मजकूर लिहीला तो ध्यानास आला आपले लिहील्या वरून राजश्री महंत रघुनाथगीरजी व महंत रामगीरजी बाबा यांस दीलबरीचे पत्र लिहीले आहे आन तुमचीही जबानी लिहीली असे त्यास तुमची मरजीत येईल त्या प्रमाणे बोलावयाचे ते बोलून काम काज कीजे आपला बंदोबस्त गांवचा झाला आन साऊकाराचे च्यार पैकाश लागतील तरी राज हाता खाली आली यावर साऊकाराचेही पैसी यासी कांहीं चिंता नांहीं आम्ही आपले सर्व गोष्टीने व कबज्या प्रकारे आपला बंदोबस्त होऊन येतो पदार्थ केला पाहिजे तुम्ही काहीं चिंता न कीजे आपली नीष्ठा एक की राजाचे काम होऊन येतो पथ केला पाहिजे हदुभाई तुम्हां कडे पाठविला असे हे तुम्ही एक जागा बोहून बंदोबस्त करावयाचा तो कीजे बहुत काय लिहीणे हे विनंती .....

Nos. 19.

Rani Sham Kuar and Kesodas write:—

"Received your letter, and got full satisfaction, after going through its contents. Besides we also learnt about several matters dealt with there in. As desired a letter of assurence, has been sent, to Mahant Raghunath Gir and Ramgir. Success can only be achieved, by adopting the line chaulked out, by you. If there be any debt by persuing the policy, that can be redeemed after the state is restored. Therefore there should be no anxiety of whatever kind, for the payment of debt. As such you should not be anxious. At any cost success must be achieaved. Hardubhai is sent to you."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 20.

नक्कल. पान १ नंबर २०६

श्री मारुती.

राज श्री केदारजी गायकवाड गोसावी यांसीः—

अखंडित लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रीं।। दामाजी गायकवाड राम राम सुहुर सन सला सीतेन मया व अलफ बांसदी याचे राऊल उदेसींग याचा उपद्रव आपले परगणीयांत फार लागत आहे म्हणून आपण आम्हास विदीत केले होते त्या वेलेस कीती एक प्रकारे आशा केली ऐसीयास राऊल रायमान याची स्त्री शामकुवरबाई यास गाडी खर्डीयाचे मुकामा वर येऊन भेटली यांनी आपली हकिकत सर्व जाहीर केली त्या वरून यांस सांगितजे यांचा कारभारी राजश्री केसोदास अहीर तुम्हां कडे पा।। त्यास हे येतील त्यास वासदेकरा कडील कोणी त्याचा कारभारी बोलाऊन याचा त्यांचा रूजू मोइया करून उभयताचा बंदोबस्त करून देणे आपले तालुक्यांत रयेतीस उपद्रव कोन्ही गोष्टी न लाये ते करून देणे थाचे समाधान करून देणे जाणीजे बहुत काय लि।। छ ३० माहे जीलकाद.

मोर्तब सुद.

Nos. 20.

Damaji Gaikwad Shamsher Bahadur writes, on 30th Jilkad San Salash Setain Maya Alaf (1163) to Kedarji Gaikwad:—"You have reported that" Rawal Udai Singh of Bansda has been creating troubles in our Parganas. Having learnt all about his mischeif I do instruct you as follows:

Rani Shamkuar, the wife of late Rawal Raibhan of Bansda came to me at Gadi Khadia and represented her grievances. Her Karbahari Kesodas Ahir is going to you. After his arrival call the Karbhari of Udai Singh and settle the matter. Besides you will see that no further troubles or mischief are done to our subjects."

No. 21.

पान १ नंबर १२

श्री.

राजश्री केसोदास अहिरराव गोसावी यांसीः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य श्रीं।। दामाजी गाईकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादूर राम राम सु।। सन आर्बा सीतेन मया व अलफ तुम्ही पत्र पाठविले पाहून पत्रार्थ मनन

सविस्तर विदीत जाहला येसीयास आमचे येणे सांप्रतकाली सोनगडास झाले आहे. त्यास गंगा भागिरथी शामकुवर बाईचे कार्याचा बंदोबस्त करून देणे त्याचा प्रकार विचारे बोलून येईल तुम्हां कडील कुशल तेचे वृत निरंतर पत्री लिहीत जाणे जाणीजे ता॥ छ ६ म हे जमादीलावल.

मोर्तब
सुद.

श्री राजाराम
छत्रपती अखील
प्रौढ़ प्रतापपुरंदर
दामाजी गाईकवाड
सेना खास खेल
बहादूर

Nos. 21.

Damaji Grikwad Shamsher Bahadur writes, on 9th Jamadil-awal San Arba Setain Maya Alaf (1164) to Kesodas Ahir Rao:—

"Received your letter and learnt in full detail the subject dealt with therein, after going through its contents. In reply I am to inform you that, at present I am at Songad; you should do the work of Rani Sham Kuar."

No. 22.

पान १ नंबर २०४

असल प्रमाणे नक्कल

मा॥ अजम जमीदार प्रा॥० वांसदे यांसी माधवराय बलाळ प्रधान सु॥ खमस सीतेन मया व अलफ राजश्री जोरावरसींग यानी संस्थान मजकुरी येऊन आपले स्वस्थली सुखरुप राहाणे येविसी त्यास पत्री सादर आहे तरी तुम्ही सारे जमीदार मशारनीलेसी रुजू राहून प्रगणा मजकुरची आबादाणी करणे उदेसींगास रुजू झाल्यास अप्रात्य होइल ते स्पष्ट समजून सुरलीत वर्तणुक करणे प्रा॥ मजकुरचा वसुल बाकीचा हिशोब आज पर्यंत कैसा झाला आहे याची चौकशी राजश्री विठल त्रिंबक यांस आज्ञा केली आहे मशारनीले चौकशी करतील महीतगारीने हिसेब समजावणे जाणीजे छ १३ रमजान पा॥ हुजूर. मोर्तब

सुद.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 22.

The Peshwa Madho Rao Balal writes, on 13th Ramjan San Khamas Setain Maya Alaf (1165), to the Jamidars of Basda:—

"Jorawar Singh will come to Bansda and reside there peacefully. You all the Zamidars, will now make the Pargana Populous and a prosperous one. When Udai Singh will come there afterward you wlll acquaint your self with the current affairs and work as it suits the time. Rajashree Vithal Tryambak has been entrusted with the realisation of Government dues from the Sanstan. You will all appear before him, and make him, understand the affairs of the Sansthan."

No. 23. Arba 1160

पान १ नंबर ३६

श्री राम.

राजेश्रीं जोरावरसींग व कुवर वीरसींग बांसदेकर

राजे गोसावी यांसीः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये स्नो॥ त्र्यंबकराव दाभाडे सेनापति राम राम सु॥ इसने सीतेन मया व अलफ तुम्हांकडून केसरसींग आले त्यानी तुमची हकीकत जाहीर केली त्याजवरून तुम्हास सनद सादर जाहली तुम्ही आपले राज्य करणे, वीसनपूर व बांसदे येथील तुम्ही राज्य करतो कैसरसींग पासी साहित्य पत्र दिल्हे आहेत. सरकांत रूजू राहून अमल करतो ईमाने इतबारे वर्तणूक करणे, जाणीजे छ २६ रविलाखर. मोर्तब सुद.

श्री
राजा शाह छत्रपती
त्रिंबकराव दाभाडे
सेनापती

No. 23.

Tryambak Rao Dabhade (Second) writes, on 26th Rabilawal San Isane Setain Maya Alaf (1161), to Jorawar Singh:—

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

" Your Courier Kesari Singh came to me and represented your case. As a sequence of his representation a Sanad is issued in your favour. Now you can take up the management of your State, into your hands. Honceforth you will rule over Bisanpur and Bansda both. Papers in this connection are handed over to Kesari Singh. You will reamin faithful to the Government.

No. 24

नक्कल पान १ नंबर १२६

श्री.

राजेश्री जोरावरसींग राजे प्र॥ बांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत सदा राजमान्ये स्ने॥ राघो तुकदेव कमावीसदार पा॥ कानापूर सरकार बीजागड प्र॥ नीमाड नर्मदातीर विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन फालगुन सुद ३ मु॥ उजनी जाणोन स्वकीये कुशल लेखन करणे या नंतर तुमचा केसरीसींगजी यानी तुमचा वतनाच्या सनदा सरकारातून करून घेतल्या त्यासी दरबार खर्च करितां रूपये २२० दोनसेवीस लागले त्यासी रूपये मिलोन ऐसे जाहले ते आम्हां पासी सनदा गाहाण विल्यास आंणि रुपये दोनशेवीस घेतले आम्हीं तुमच्या नांवावर दोनसे वीस रुपये दीधले आणि केसरीसींगानी आम्हांस तुमच्या नांवाचे खत करून दिधले आहे यासी एक महिन्याची बोली केली आहे तरी केसरीसींग तुम्हा पासी पावर्तील त्याचे दुसरे दिवसीं रुपये पाठऊन देऊन आपल्या तुमचा सनदा घेउन गेल्या पाहिजे केसरी सींग याची आमची कांही वोलख नाहीं परंतु धर्म कर्म वेल भंडार देऊन आम्हां पासून घेतले आहेत कलले पाहिजे बहुत काय लिहीणे.

Nos. 24.

Ragho Tukdeva, the Kamavisdar of Kanapnr, writes to Jorawar Singh:—

" Your man, Kesari Singh, got a Sanad for your Watan from Sarkar. He was in need of funds for meeting the expenses of Darbar Kharcha. He took the sum of Rs. 220 from me, and pledged your Sanad as security. I advanced this amount to Kesari in your name, after he executed a " Note " on your behalf, in my favour. Time for payment of the said amount is only one month, As soon as Kesari

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Singh reaches there, you will send the amount, and get back your Sanad from me."

No. 25. Arba 1182

पान १ नंबर ४

श्री.

राजेश्री वीरसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नो॥ गणेश विश्वनाथ अशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष. साल मजकूरचे रखवालीस जासूद ठेविले आहे त्यास रोजमरा दीड माही— रुपये.

६ नारोजी देवजी जथे येसाजी नाईक.

६ मल्हारजी बाबाजी जथे ताना जी नाईक

१२

एकुण बारा रुपये रोजमरा देविले असेत तरी साल मजकूर पे॥ पावते करून कबजा घेणे र॥ छ २२ जमादीलावल सु॥ ईसने समानीन मया व अलफ बहुत काय लिहीणे हे विनंती

श्री
श्रीमंत पंत
प्रधान चरणी
तत्पर गणेश विश्व
नाथ निरंतर.

मोर्तब
सुद

No. 25.

Ganesh Viswanath writes, on 22nd Jamadilawal, San Ihide Samanin Maya Alaf (1182), to Bir Singh of Bansda:—

"For protection Jasuds have been sent. Their wages are to be paid, as detailed below:—

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

1. Rupees six to Naroji Devaji of Yeshaji Naik's Detachment.

2. Rupees six to Malaharji Babaji of Tanaji Naik's Detachment.

No. 26. A. Arba 1182

पान १ नंबर ५

श्री.

राजश्री वीरसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसः–

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नो॥ गणेश विश्वनाथ आशीरवाद विनंती उपरी बा॥ देणे जासुद जथेवा.चे संस्थान मजकूर येथील रखवालीस पाठविले आहेत त्यास रोजमरा दीड माही रुपये

६ देवजी नारोजी जथे येसाजी नाईक.

६ धोंडजी दामाजी जथे तानाजी नाईक.

१२

एकूण दोन आसामीस बारा रुपये देविले असेत तरी पावते करून कबजा घेणे र॥ छ १४ रबिलाखर सु॥ ईसने समानीन मया व अलफ बहुत काय लिहिणे हे विनंती.

श्री
श्रीमंत पंत
प्रधान चरणी तत्पर
गणेश विश्वनाथ
निरंतर

मोर्तब
सुद

No. 26. A.

Note:—For English note see No. 25 above.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 27.

पान १ नंबर ६

श्री.

राजश्री वीरसींग संस्थान वांसदे गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नो॥ गणेश विश्वनाथ अशीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष तुम्हांकडून पत्र आले ते पावले लिहीला मजकूर कळला व आनंदराव यानी जवानी सांगितली त्यावरुन सविस्तर कळले ऐशास सरकारांतून संस्थानचे ठाणे बसवावयास राजश्री बाबाजी जाधव पाठविले आहेत त्यास तुम्ही साल गुदस्त ऐवज सरकारांत द्यावयाचा करार केला आहे. त्या प्रमाणे ऐवजाचा निकाल करुन देत असता तरी ठाणे तुमचे हवाली केले जाईल, सरकारचे ठाणे न बसविल्यास बंदोबस्त होऊन ठाणे याचे तुमच्याने होत असल्यास बंदोबस्त करुन राहावे आणि सरकारांत ऐवज द्यावयाचा करार आहे. त्यापैकी तुर्त निमे ऐवज द्यावा.

या प्रमाणे करावे र॥ छ २४ जमादीलाकर सु॥ इसने समानीन मया व अलफ बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती.

श्री
श्रीमंतपंत प्रधान
चरणी तत्पर गणेश
विश्वनाथ निरंतर.

मोर्तब
सुद.

Nos. 27.

Ganesh Viswanath writes, on 24th Jamadialakhar, San Isane Samanin Maya Alaf (1181), to Birsingh of Bansda:—

"Received your letter and learnt all about the matter dealt with therein. Besides, I have also learnt much more, from Anand Rao. Hewever Rajashree Babaji Yadav, has been deputed by the Government, to establish its Thana, at Bansda. If you will make payment of the Amal, according to the last years's assessments, the Thana will be made over to you. You have written that Govern-

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

ment sholud not establish its Thana. The establishment of the Thana is simply for ex)editing the realisation of Amal from you. It is, therefore directed that, you sholud pay at once, at least the half of the agreed Amal, if you really meant that, the Thana should not be established, by Government, at all."

No. 28.

पान १ नंबर ३६

श्री.

अजस्वारी राजश्री विश्वनाथ ना॥ पेढारी सु॥ ईसने समानीन मया व अलफ संस्थान वांसदे येथील गांवगना तुमचा उपद्रव होऊन तमाम गांव उज्याड झाले म्हणोन कळले त्याज वरुन हे पत्र सादर केले असे तरी सरकारचे संस्थानास कोणे विसीं उपसर्ग न देणे फिरोन वोभाट आलीया कार्यास येणार नाहीं जाणीजे छ १४ रविलाखर.

मोर्तब सुद.

Nos. 28.

Ganesh Viswanath writes to some one, on 14th Rabilakhar, San Isane amanin Maya Alaf (1181) Arba:—

"Due to your mischeif, villages belonging to Bansda, are rendred disolate.. Therefore you are ordered to abstain from your nefarious activities. If after the receipt of this order, any trouble on your part will be reported, such acts of yours will not be tolerated."

No. 29.

पान १ नंबर १७

श्री.

राजश्री वीरसींग संस्थान वांसदे गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नो॥ माधवराव नारायण प्रधान अशीर्वाद उपरी

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष तुम्हाकडील वर्तमान सुखानंद आत्माराम याणी विदीत केले असे तरी तुम्ही सरकार अमलासी रूजू होऊन एकनिष्ठपणे वर्तणूक करीत जाणे जाणीजे छ २२ जमादीलाखर सु।। खमस समानीन मया व अलफ बहुत काय लिहीणे.

लेखन सीमा.

श्री
राजाशाहूनरपती
हर्षनिधानमाधव
रावनारायणमुख्य
प्रधान.

No. 29.

Modho Rao Narayan, the Peshwa, writes, on 22nd Jamadilakhar, San Khamas Samanin Maya Alaf (1185) Arba, to Bir Singh of Bansda:—

Sukhanand Atma Ram represented your case to the Government and in persuance of his representation this order has been passed. You are required to be faithful, to the Government and to pay the Amal regularly.

No. 30. Arba 1145

पान १ नंबर ५५

श्री.

राजश्री वीरसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी राजमान्य स्नो गणेश विश्वनाथ आशीर्वाद. विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष संस्थान मजकूरा कडे सरकारचे चौथाईचे अमलाची मागील बाकी व नजरेचा एवजाचा ठराव राजश्री सुखानंद आत्माराम दी।। गुमान सींग राजे संस्थान मांडवी याणी घेतला त्याची उगवणी सुखानंद आत्माराम यांजकडे होती ते रुपये १७१०० एकूण सतरा हजार एकशे रुपये सुखानंद आत्माराम याणी राजश्री नारायणराव यादव यांचे गुजारतीने सदरहू रुपये सरकारांत जमा असेत ता।। छ २४ जमादीलाखर सु।। खमस समानीन मया व आलफ बहुत काय लिहीणे हे विनंती,

श्रीमंत पंत प्रधान चरणी
तत्पर गणेश विश्वनाथ
निरंतर

मोर्तब
सुद.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 30.

Ganesh Viswanath writes, on 24th Jamadilakhar, San Khamas Samanin Msya Alafa (1184 Arba) to Bir Singh of Banda :-

"Sukhanand Atmaram, the Dewan of Guman Singh of Madvi, stood surety for the payment of Government Amal and the amount of agreed Nazarana due from you. The sum of Rs. 17000/- has been paid to Government, by the said Sukhanand Atmaram, through Narayan Rao Ydava".

No. 31. Arba 1185

पान १ नंबर ५४

श्रीमंतपंतप्रधान चरणीतत्परागणेश विश्वनाथनिरंतर

श्री

राजश्री वीरसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्नो॥ गणेश विश्वनाथ आशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष संस्थान मजकूराकडे सरकारचे चौथाईचे अमलाची मागील बाकी व नजरेचा ऐवजाचा ठराव राजश्री सुखानंद आत्माराम दी॥ गुमानसींग राजे संस्थान मांडवी यांचे विद्यमाने जाहाला त्याज बद्दल दरबार खर्चाचे ऐवजाचा हवाला गुमानसींग राजे संस्थान मांडवी याणी घेतला त्याची उगवणी सुखानंद आत्माराम यांजकडे होती ते रुपये ५००० एकूण पांच हजार रुपये सुखानंद आत्माराम याणी राजश्री नारायणराव यादव भागवत याचे गुजारतीनें सदरहु रुपये जमा आसेत ता॥ छ २४ जमादीलाखर सु॥ खमस समानीन मया व अलफ बहुत काय लिहीणे लोभ असो दिजे हे विनंती.

मोर्तब सुद

No. 31.

Ganesh Vishwanath writes, on 24th Jamadilakar, San Khamas Samanin Maya Alafa (1185 Arba) to Bir Singh of Bansda:—

" Government Amal due from you and the amount of Nazrana, were settled, in the presence of Sukhanand Atmaram, the Dewan of

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Guman Singh, of Mandvi. Besides, the said Guman Singh, stood surety, on your behalf, for the payment of rupees 5000/- the Darbar Kharch in lieu of the settlement of Government Amal and the amount of Nazarana, and his Dewan, the said Sukhanand Atmaram assured the payment of the Darbar Kharch amount. The said amount of Rs. 5000/- has been paid, by Sukhanand Atmaram to the Government, through Narayan Rao Yadav Bhagawat."

No. 32.

पान १ नंबर ६८

श्री.

राजश्री वीरसींग राजे संस्थान वासदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नेा। भास्कर लक्ष्मण अशीर्वाद विनंती येथील कुशल ता॥ छ ६ सफर जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष तुम्हीपत्र पाठविले ते पावले लिहीला मजकूर कळला मौजे चापलधरां संस्थान मजकूर अनावल येथील गांवचा कजीयाचा तपसीलवार मजकूर तुम्ही लिहीला त्यास सरकारचे कामाकाजा निमीत्य गायकवाडाकडे हल्ली सुभाहून कारकून जात आहेत वरकड कलम वंदीच्या यादी तुम्हांकडील गांवचे कलम तपासील-वार लिहून जाव साल करुन होईल बंदोबस्त तो मागाहून लिहून पाठवूं विठोजी व मल्हार जी जासुद पुण्यास रवाना केले आहेत. यासी माणसे देऊन घाट पार करुन द्यावे बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती.

No. 32.

Bhaskar Lachaman writes, on 9th Safar to Bir Singh of Bansda:- Received your representation, relating to the dispute between your village Chapaldhara and villages under Anawal, and learnt all about the said dispute. Government Karkun, is going to Gaikwad, in connection with certain Government work, and the whole affair, is being communicated to the Gaikwad, through him. I will write you more, afterwards. Vithalji and Malharji are sent to Poona. They are carrying with them Mukta for Shrimant. Please give them a safe escort through the Ghats and oblige."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Nos. 33.

पान १ नंबर ५६

श्री माहादेव

राजश्री राजे वीरसींगजी गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये स्नेहा॥ आणाजी अनंत अशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल ता॥ छ २० रविलावल मु॥ नवसारी जाणुन स्वकीये लेखन केले पाहिजे विशेष मौजे वांदरवेला व वाघांबारी हे दोन गांव सरकार आज्ञे प्रमाणे जप्त होती त्यांस सांप्रत श्रीमंताचे आज्ञे प्रें॥ तुमची तुम्हाकडे सोपवली आसेत आमची माणसे उठवून आणीली कलावे किरकोल साकल्ये मजकूर राजश्री बिसाजी पंत सांगता कलेल तुमचा आमचा दुसरा अर्थ नाहीं मौजे कुरेलीची जप्ती राजश्री राघो पंत भाऊ यांजकडे आहे त्यांजलाही पत्र सरकार आज्ञे प्रमाणें लिहून दिल्ले आहे सबब पत्र पाठऊन वर्तमान लिहीत जावे बहुत काय लिहीणे लोभ किजे ही विनंती.

मोर्तब
सुद.

No. 33.

Annaji Anant writes from Nawasari, on 20th Ravilawal, to Bir Singh the Raja of Bansda:—

"Two villages, named, Bandrabella and Baghabari, were attached by the Order of the Government, but they are now released, and made over to you, in compliance with the direction of Shreemant. My men are with drawn, from these two villages. Bisaji Pant, will complete the process of delivery, by handing over to you even the petty things, connected with these two villages. Now we have no concern at all.

"However, the attachment of village Kureli, is given to Raghopant Bhau. He is acquainted with the new turn and asked to work according to the direction, of Shreemant."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

. 34 Arba 1186

पान १ नंबर २७

श्री
राजाशाहुनापती
हर्षनिधानमाधव
नारायण मुख्य
प्रधान

श्री

राजश्री गमाजी गोली गोली गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्ने॥ माधवराव नारायण प्रधान अशीर्वाद सु॥ सीत समानीन मया व अलफ मौ॥ कुरेली व मौ॥ चापलधरा व बाधावारी संस्थान बांसदे हे तीन गांव संस्थानकडे असतां राजश्री फत्तेसींगराव गाईकवाड सेनाखास खेल शमशेर बहादुर यांजकडील स्वार माणसे गांवास येऊन उपद्रव करुन आणाजी आनंत यांनी सदरहु गांवची जप्ती केली हे वर्तमान सरकारांत कळल्यावर सेना खासखेल शमशेर बहादर यांस पत्र लिहून तुम्हांस ताकीद केली त्याजवरुन जप्ती उठविली गांव संस्थानाकडे चालते झाले असे असतां फीरोन साल मजकूरी जप्ती करणार जाणोन संस्थानीकानी हुजूर लिहीले त्याजवरुन हे पत्र तुम्हांस सादर केले असे तरी तीगस्ता याचा फडशा होऊन गांव संस्थाना कडे चाललें असतां फिरोन उपद्रव होतो हे ठीक नाहीं ये विसी सेना खास खेल शमशेर बहादर यांस तुम्ही सांगोन सदरहु गांवांस उपसर्ग न लागे ते करणे जाणीजे छ २ रविलाखर हे विज्ञापना लेखन सीमा.

No. 34.

Madhorao Narayan, the Peshwa, writes, on 2nd Rabilawal, San Sit Samanin Maya Alaf (1186), to Gamaji Gauli:—

"Three villages, Kureli, Baghbari and Chapaldhara, of Sansthan Bansda, were looted by Fateh Singh Rao Gaikwad's men and were attached by Annaji Anant. When this occurance reached the Government, an order asking Fateh Singh Rao Gaikwar, was at once issued to direct you to release these attached villages. These directions of the Govrnment were carried out, and villages concerned went back under the administration of Bansda.

It has been recently reported by the Raja of Bansda that, signs are apparent of your intention, to take possession of those three villages. As a sequance of the report made by the Raja, you are ordered to abstain from creating any trouble and see that the previous order of the Government, relating to these villages, is carried out by all concerned. Besides, you are ordered to report to Fateh Singh Rao, all about this order."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 34. A.

पान १ नंबर १०२

श्री.

यादी राजश्री फतेसींग राव गायकवाड याजकडून कामे करून घ्यावयाची कलमे सु॥ अर्बा समानीन मया अलफ.

संस्थान वांसदे येथील परगण्याचे तीन गांव साल मजकूरी आणाजी अनंत यानी जप्त केले त्यास संस्थान मजकुराकडे सरकारच्या नजरेचा वगैरे ऐवज घेणे म्हणोन सरसुभाकडे जप्तीस तेव्हां येविसी हुजूर विनंती केली कीं सरकारचा जप्तीतून गायकवाड यांनी जप्त तीन गांव केले त्याज वरून सरकारातून रा. गमाजी पाटील यांस ताकीद झाली कीं संस्थान सरकारांत जप्त असतां तुम्ही जप्ती गांवची काय समजोन केली त्याजवरून पाटील यांनी पत्र दिले आहे एकतर संस्थान सरकारांत त्यांत तुमचा जाव साल गांवाकडे नसतां अगीच जप्ती करावी ही गोष्ट चांगली नाहीं तर हल्ली सरकाराची आज्ञा आहे कीं पाटीलानी पत्र दिले आहे त्यास फतेसींग बाबा गांवच्या सोड चिठ्या देतील असे असून न दिला तर तुम्ही माणसे उठवून देणे असी आज्ञा आहे त्यास येविसी तीही गांवची मानसास चिटी देऊन आपली माणसे उठवून घ्यावी येणेप्रमाणे कलम १

परगणे बहादरपुर पे॥ यांतसाव खेडेकरानी उपद्रव मांडला आहे राऊत पाठवून दंगा करितात त्यास ही गोष्ट चांगली नाहीं येविसी सावखेडे यास ताकीद पत्र लिहून मना करावे सरकार माहालास तुम्हाकडून उपद्रव लागो नये या उपर मर्जी. कलम १

पे॥ आमोद मौजे बोजाद्रे याचा व पणोलीचा कजीया सिमेबाबत झाला म्हणोन पेशजी लिहीले त्याजवरून उत्तर लिहीले कीं मौजे पणोलीकर पाटलावर राऊत मोसाल करून बजाविले आहेत त्यास तुम्ही बोजाद्रेकर पाटलास येथे पाठवून देणे म्हणजे उभयतां सीवेची हद महजूदे काढून देववीली जाईल म्हणोन लिहीले त्यास हा कजीया सीवेचा आहे सीवेचा हद महजूद नीघत नाहीं मग हुजूर आणोन काय करावयाचे त्यास ज्या जमीनी करीतां पणोलीकर कज्या करीतात ही जमीन कोणत्या परगण्याचे सीवेत आहे सीवेत आहे याची चालीस पन्नास साले भोगवटा कोण घेतो याची चौकशी पणोलीकरासी करून दोन शाहाणे माणूस पाठवून जमीन कोणाची हा निश्चय करावा, नंतर उभयतां गांवचे पाटील हुजूर न्यावे आम्ही नेऊन उपयोग नाही जर करितां आपणाकडून उपेक्षा झाली यास मग किरकोल बोभाट वारंवार किती लिहावे येविसी सरकारांत विनंती लिहीली तेथील आज्ञाहींच आहेकीं आधी तुम्ही मजकुर फत्तेसींगराव यांस समजावा ते बंदोबस्त करून देतील आजपर्यंत पणोलीकरानी नुकसान केले आहे ते पाटीलास ताकीद करून फडशा करवीतील ते न करीतील तर मग तुम्ही कलेल तसा मोबदला करणे मौजे बोजाद्रे येथील एक पाटील जीवे मारला आहे असे अपराध होत असतां मनात आणीत नाही तेव्हां आम्ही हे बोभाट किती लिहावे याजविसीं निक्षुण काय ते लिहुन पाठवावे त्याप्रमाणें करावयास येईल. कलम १

No. 34. A.

This paper is a Memorandum of instructions, issued by the Peshwa, in the year 1184 Arba, to Fateh Singh Rao Gaikwad Sena Khash Khel Shamsher Bahadur, directing him to release villages belonging to Bansda and to effect the settlement of Boundary dispute between the proprietors of village Bojedra and that of village Panoli in Pargana Amod. It appears to be the final order of the Peshwa, so far the release of villages, belonging to Bansda is concerned. For proper understanding a comparative reading of nos. 32, 32 and 34, is desired, as it deals with the matters dealt with therein.

No. 35.

पान १ नंबर १२६

नक्कल.

श्री.

राजश्री वीरसींग संस्थान वांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्ने॥ फतेसींगराव गायकवाड सेना खास खेल शमशेर वहादुर राम राम उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये लिहावे विशेष तुम्हांकडील गांवे मौजे चापलधरा व वाघांबारी व कुरेली गांवे तीन सरकारांत जप्त होती त्याची मुक्तता करून दिली आहे तरी तुम्ही आपला अनुभव सुदामत पो॥ घेत जा॥ या उपरी तुमच्या गांवास सरकारची तोषीत लागणार नाहीं जाणीजे छ २४ मा हे रजब.

मोर्तब.

No. 36.

पान १ नंबर ४६

श्री.

राजश्री राऊल वीरसींग संस्थान वासदे गोसावी यांसी—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्ने॥ फत्तेसींगराव गायकवाड सेना खास खेल शमशेर वहादर राम राम उपरी येथील कुशल जाणुन स्वकीये लिहावे विशेष तुम्हांकडील गांवे मौजे चापलधरा, व वाघांबारी, व कुरेली, गांवे तीन सरकारांत जप्त होती त्याची मुक्ता

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

करून दिली आहे तरी आपला अनुभव सुदामत प्रें।। घेत जाणे या उपरी तुमच्या गांवास सरकारची तोपीत लागणार नाहीं जाणीजे छ २४ माहे रजब.

श्रीराजा शाहु नृपती
चरणी तत्पर फतेसींगराव
गायकवाड सेना खासखेल
शमशेर बहादर.

मोर्तब
सुद.

No. 35 and 36

Fateh Singh Gaikwad Sena Khas Khel Shamser Bahadur, writes, on 24th Rajab, to Bir Singh the Raja of Bansda:—

"Your three villages, Chapaldhara, Baghabari and Kureli were attached, some time ago. They are now released. You can take possession and administer as before."

No. 37.

पान १ नंबर ७

श्री.

राजेश्री वीरसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये स्ने।। श्रीपतराव त्रिंबक अशीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीयें लिहीत जाणे विशेष संस्थान मजकूरचे कामकाजा करितां राजश्री आनंदराव लक्ष्मण पाठविले आहेत त्या महालाचे कामकाज याजकडे सरकार अमलाचे सुदामत चालत आल्या प्रमाणें चालवणे माहालचा पैका येणे आहे तो देखत पत्र याज समागमे देऊन सुरतेस पावता करणे समागमे तुमची दाहा माणसे देणे सरकार कामांत हरयेक विसीं दिकत न करणे यात तुमचे कल्याण आहे येथील सर्व मजकूर जगूभाईनी सांगितला असे त्या वरोन कलेल व असो सारांश जगूभाई बहुत शाहाणा प्रामाणिक तुमचे कामाचे ठाई त्यांचे लक्ष चांगले तुमचाही लोभ त्याचे ठाई आहे ते लिहावेऐसे नाहीं आमचा ऐवज मामलतीचा वगैरे आज पर्यंत आम्ही तुम्हांकडे ठेउ नये मागेच निकडीने वसुल यावा परंतु तुमचे स्नेहावर लक्ष ठेऊन व जागूभाईचे सांगितल्यावरून आजपर्यंत ठेविला या उपरी ऐवज पत्र दर्शनी यावा एक क्षण विलंब लाउ नये वर्तमान वरचे वर लिहीत जाणे ता।। छ १३ साबान सु।। सीत समानीन मया व अलफ बहुत काय लिहीणे लोभ असावा हे विनंती.

No. 37.

Shripat Rao Trimbak write, on 13th Saban, San Sit Samanin Maya Alaf (1186), to Bir Singh the Raja of Bansda:—

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

" Anand Rao Lachaman is deputed. You will get through him, the affairs, of Government Amal, managed as before. Government dues, which you owe and are to pay, you will at once, after the reciept of this Order, appear before him and make payment. Besides you are to provide an escort for safe arrival of the money at Surat."

"You will not put any obstacles. There lies your safety in following these directions. Jagubhai is your most reliable and faithful servant. He takes keen intrest in your affairs and drives his heart, soul and energy, for the achievment of your objects. He has got no other ambition, save and except, to serve you. His hounesty of purpose and firm determination to serve you can not be expressed by writing. I have not pressed for payment simply of my friendly relations with him. Now you should not delay the Payment even for a moment, after the reciept of this letter."

No. 38.

पान १ नंबर १

श्री.

राजश्री वीरसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी-यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नेा। गणेश हरी अशीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत असीले पाहिजे विशेष तुम्हांकडे सरकारचा ऐवज सन सवा व सन समान समानीन, दुसाला ऐवज येणे त्याजपैकी बदल देणे गाडदी दी॥ लक्ष्मण विठल यास रोजमरे याचे ऐवजी रुपये १०००० दाहा हजार देववीले आहेत तरी पावते करून पावली याचे कबजा घेणे. र॥ छ २६ रमजान सु॥ तीसा समानीन मया व अलफ बहुत काय लिहीणे ही विनंती.

Nos. 38.

Ganesh Hari writes, on 29th Ramjan, San Tisha Samanin Maya Alaf (1189), to Bir Singh the Raja of Bansda;—

" You are in arear of two year's (1187 and 1188) Amal. Out of that Rs. 10000/- has been granted to Lachaman Vithal in lieu of Gardi expenses. You are, therefore, directed to pay him the sum of Rs. 10000/- and to obtain a proper reciept for the payment made."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 39.

श्री.

राजश्री वीरसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नेा। अशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीय कुशल लिहीत जावे विशेष संस्थान बांसदे संबंधी पत्रे सरकारची करून घेतली आहेत ती राजश्री सुखानंद आत्माराम याजबराबर मागाहून पाठवून देऊं संस्थान मजकूराकडे सरकारची चौथाईचा वगैरे ऐवज येणे त्याची साहुकारी नीशा सुखानंद आत्माराम यांजपासून करून घेतली तुम्हांकडे ऐवज सरकारचा येणे आहे तो यांजकडे लौकर पावत करावा, रा, जगूभाई यांजबरोबर वस्त्रे पाठविली आहेत ते पावतील ता। छ २१ रबिलावल बहुत काय लिहीणे हे लोभ असो दिजे हे विनंती

श्री
श्रीमंतपंत प्रधान
चरणी तत्पर गणेश
विश्वनाथ निरंतर.

मोर्तब
सुद.

No. 39.

Ganesh Viswanath writes, on 21st Rabilawal, to Bir Sing, the Raja of Bansda:—

"Government order relating to your Sansthan has already been obtained. The order in question will be sent to you through Sukhanand Atmaram. For the Payment of Government dues from you, a letter of Security has been obtained from said Sukhanand Atmaram. You are, therefore, to make payment to him. Some clothes sent with Jagubhai are duely received.

No. 40.

पान १ नंबर १५८

श्री.

यादी सीधा राजश्री गणेश हरी पेठे यांज कडील गारदी वगैरे लोक संस्थानी ऐवज वसूल करावयास आले त्यांजला सीधा वगैरे संवत् १८४८ वा। हिशेबः—

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

६२७।–॥ खासगी पे॥

४६२) ≡॥ नगदी भांग तमाखु वगैरे.

१३५।= भोजन खर्च गु॥ बालाजी पंत वगैरे

६४ स्वार आ॥ ५ व पोरगे आ॥ ५

एकूण आ॥ १० रोज ८ एकंदर

८ आटा गहु ८२ चा दर
मण ४ पे॥

८ खीचड़ी मण दर ४पे॥

६ तुप ०।७ दर प्रमाणें

३५ चंदी मण .॥. उडीद
दर ३॥ प्रमाणे

३ गुळ मण ८॥.

१ दीवल ८७॥.

६४

३५।= बालाजी पंत गारदी सुद्धां
आ। १० एकुण रोज ८

१६ आटा गहुचा मण (४
दर ४ प्रमाणें

१।=दाल मग ०॥ दर
३।= प्र॥

६॥ तुप ०॥ दर १३ प्र॥

३ गुळ मण ०॥ दर ६प्र॥

१ पान सुपारी नगद रु.

०॥ तेल (३॥॥.

७ खास घोडयाची चंदी
मण (२ दर ३।। प्र॥

३५॥=

३५॥॥ जासुद आ॥ ४ एकुण रोज २०
एकुण सीधा

१६ आटा गहुचा मण (४
दर ४ प्रमाणे

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

३॥ दाळ मण (१ दर
३॥ प्र॥
६'।। तुप ०॥।०
६॥ तेल ((३॥।

———

——— ——— ३५।।।
६२७।।–॥ १३५।=

पान २ नंबर १५८ पैकी

३२५३।। रु नीसबत वर नी।। गणेश हरी पेठे.

२५०६ ।। गु॥ सेख ईमाम

४१२ नगदी पान सुपारी वगैरे सुद्धां
२०६७।।। सीधा आ॥ १२ एकुण माहा
संवत १८४६ फालगुण सुद
८ ता॥ संवत १८४७ श्रावण
१५ एकुण माहे १७.
पैकी जंबुसर गेले मास १
बाकी मास १६

११५२ आटा गहु मण
२८८ दर मण
रुपये ४ प्रमाणे
१२१।। दाळ मण ३६ दर
मण ३।=
२७३ तुप मण २१ दर
१३ प्रमाणें
४०० चंदी मण १२०
दर ३॥ प्र॥
१२६ गुळ मण२१ दर६
२५। तेल मण (४॥
दर ५।॥

———

२५०९।।।

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

२१९॥ गु॥ मल्हार पंत

१४४।= नगदी सीरपाव सुद्धां
७५(= भोजन खर्च आ॥ ८ एकुण
रोज २३
२४॥ आटा गहुंचा मण
०।१(७॥दर ४प्रा॥
६(= तांदुल (१॥ ७॥
दर रुपाया १ प्रा॥
३।= दाळ मण ०॥।६
१२॥। तुप ०॥।६ दर १३
३।– गुळ ०॥२॥ दर
रुपया ६
३।– शाखर ०।६॥
१॥ तेल ०।७
——
५५
२०(= चंदी मण०।०॥।
दर ३॥ प्रमाणें
———
——— ७५(=
२१६॥

पान ३ नंबर १५८ पैकी

५६॥।= गु॥ बाबा जी पंत

३७ सीरपाव वगैरे
२२॥।= भोजन खर्च आ॥ ७ एकुण
७॥।० खीचडी (१॥
।७ दर प्रा॥
२॥। आटा गहुंचा ०॥८
दर ४ ४ प्रा॥
३।= तुप ०। ॥
१।= शाखर ((७

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

।।। तेल ((५।
६(= चंदी एकंदर मख
(१।।।

--- २२।।=
५६।।।-

२७८६।

३०६।।। गु।। लखोबा नाना खासे स्वारी गारदी २५० घेऊन संस्थान जप्ती करावयासी आले तेव्हां खर्च एकुण माहा १०१३ एकुण
१०७५ दर रोज रोजीना रुपये २५ प्रा।। एकुण
४२५ पान सुपारी
३०६।।। सीरपाव

१८०६।।
पैकी वजा एकंदर यादी चे वेरजीत लिहीले आहेत १५०० बाकी जमा

१५७।। गु।। रामचंद्र नागनाथ खिरात घेऊन आले २००० त्याज बद्दल खर्च
१५७।। ० सीरपाव पान सुपारी

१५७।।

--- ३२५३।।
३८८१(-।।

No. 41.

पान १

श्री

यादी राजे यांज कडील ऐवज राजश्री गणेश हरी नी।। सुभे याणी घेतला संस्थान वासदे संवत १८४६ चे साली ता।। संवत १८४७ पावेतो एकंदर

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

५०२६ भरना राजश्री श्रीपतराव त्रींबक दी।। भागवत संवत १८४५ चें साली हस्ते बालाराम परदेशी

२००० मिती कार्तिक शु।।६ गु।। भीका मेहरजी हस्ते बाला राम परदेशी कोहणूरकर कबजा १

२५ मीती कार्तीक वा।। ७ गु।। भीका मेहरजी कबजा १

३००१ मागर्सीर सुध १२ गु। भीका मेहरजी हस्ते बालाराम परदेशी कोहणूरकर कबजा १

———

५०२६

३०२७२ भरना वि।। रा।। बाबाजी दादाजी दी।। गणेश हरी पेठे यांजकडे ६२५९ संवत १८४६ चे साली पावती.

११०० मीती चैत्र सु।। ६ गु।। सेख ईमाम जमातदार कबजा १

२१७६ मीती वैशाख सुद्. १ गु। भीका मेहरजी कबजा १

२६८३ माहे अधीक आषाढ मास.

५९४ मीती सु।। ७ गु।। सेख ईमाम जपातदार कबजा १

१६८३ वा।। ३० गु।। रुस्तमखा प्यादा कबजा १

——— ———

६२९५ २६८३

२२५१३ संवत १८४७ गु।। बाबाजी दादाजी वर हुकूम कबजा

२५०० माहे जमादीलावल छ २८ रोज गु।। भीका मेहरजी या मोहयाच्या

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

मुकामी भरले त्याची कबजा १

५१०० माहे सवाल छ २६ रोज गु।। भीका मेहरजी नी।। जगूभाई कबजा १

५७६७।। माहे चैत्र मास—

३६५५ छ २३ साबाण गु।। भीका मेहरजी कबजा १

५६५ छ २७ साबाण गु।। भीकामेहरजी कबजा १

१२४७।। चैत्र व।

८६५।। छ २६ साबाण गु।। भीका मेहरजी खा. क. १

३८२ छ १ रमजान गु येसुजी कबजा१

५७६७।। १२४७।।

पान २

नंबर १९० पैकी

१०६२ माहे वैशाख सुध ५ गु।' मलेक आशरफ जमातदार कबजा १

४।। ख।। जीनस चवले येसु घेऊन गेला त्याची कबजा नाहीं.

२१३६ वी।। नीलोपंत यानी पाठविले जंबू सरकर लखमीदास नानाभाई गु।। जगजीवणदास मु।। बांदरे वलसाडेस:—

१६१ वैशाख सुध ४ गु।। जगजीवणदास व।। कबजा १

३७५ वैशाख सुध ५ जीनस व।। ऐवज गु।। भीका मेहरजी कबजा १

१२४१ वैशाख सुद ७ गु।। बुधसींग

नी॥ भीका मेहरजी कबजा१

३२५ वैशाख शु॥ १० माहे ता॥
वलसाड वुधसींगजी वा॥
भीका मेहरजी कबजा १
४ वैशाख शुद १३ गु॥ मलेक

२१३६

२१५० नी॥ रा॥ बाबाची दादाजी.
२००० चैत्र सु॥ भवानीसींग
वगैरे कबजा १
१९८५ कबजा १
१५ गु सेख ईमाम
कबजा नाहीं

२०००

१०० मीती वैशाख शु॥ ५
गु॥ शंकरजी मेहता
याची कबजा १
५० मुबडीकत गु॥ प्रयागजी
---- वसी वा॥ पत्र १
२१५०

२२२३ देणे वरादार नी॥ गणेश हरी यांज
लडील गाडदी गु॥सेख एमाम मा॥
जीजीभाई पारशी नी॥ भीका मेह
रजी मीती माघ सुद १२ कबजा१

१५५० वी॥ लखोबा नाना गु॥सेख इमाम
मु॥ बाजवास दिल्हे कबजा १

८५० बाकी बारा हजार पैकी
४०० कारकूनी
३०० रदकजी वा॥

२२५१३ १५५०

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

२८७७२

१५०० वी॥ लखोबा नाना खर्चा बाबद गु॥ सेख ईमाम याची कबजा नाहीं—

———

——— ३०२७२

३५२१८८.

———

No. 42.

पान १ नंबर १६६

यादी भीका मेहरजी याजकडे संस्थान सम्बधी ऐवज व सीधा वगैरे संवत १८४६ ता॥ संवत १८४७ इ॥ मावई॥ आवल ता॥ आखेर.

७६६ खासा समागमे मंडली सुद्धां गु॥ जीजीभाई माहे १६

१८५ पाण सुपारी नत्क
५८१ भोजण खर्च

५८१ गु॥ जीजी भाई आ॥ ५ एकूण माहे ६ एकूण.
२१६ खीचडी मण ५४ दर ४ प्रें॥
५४ आटा गहुंचा .॥३॥ दर ३ प्रें॥
६५॥॥ तुप मण ०।(२॥ दर १३ प्रमाणें
२३६। चंदी मण ६७॥ दर ३॥ प्रमाणें
६ तेल मण (१॥७॥ दर ६ प्रें॥

———

५८१

———

——— ५८१

७६६

५२०।८ गु॥ हरबाजी मेहता व दादाभाई आगदी आ॥ ७ मुदत मास १
६ आटा गहुंचा (२। दर ४ प्रें॥
३३ खीचडी मण ०।३। दर ४
११ तुप मण ०॥।३॥। दर मण रूपये १३ प्रमाणें

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

५२॥ चंदी मण ०॥॥० दर ३॥०
२ गुल ०।४ दर ((७
१ तेल ((७॥ दर १४

१०८॥

४११॥॥= माणसे आ॥ ८ एकूण
मुदत माहे ७
१६८ आटा गहुं मण
४२ दर ४ प्रें॥
१६८ सीचडी मण ४२
दर ४ प्रें॥
६८॥= तुप मण .।. दर
७॥० तेल मण (१२॥
((७ प्रमाणें

---

४ १।।=

५२०=

१२८६।=

No. 43.

पान १ नंबर ७१

श्री.

यादी संस्थान बांसदे येथील चौथाईचा रुपये वसुल वीरसींगजी राजे व साल मजकूर चे संवत १८४६ सालच्या त्याची तपसील लिहीली आहे.

५०२६ हस्तक बालाराम परदेसी.

२००० कार्तीक सुद ६ रोजी गु॥ मीका मेहेरजी.
२५ कार्तीक वध ७ रोजी गु॥ मीका मेहेरजी.
३००१ मार्गसीर सुद १२ रोजी गु॥ मीका मेहरजी.

५०२६

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

६२५६ ह. बाबाजी दादाजी जलालपूरकर.

११०० चैत्र सुद ५ रोजी गु॥ ईमाम जमातदार.

२१७६ वेशाखसुद १ रोजी गु॥ मीका मेहरजी.

२६८३ अधिक आषाढ

९६४ सुद १ रोजी ईमाम जमातदार.

१६८६ वद्य ३० गु॥ रुस्तमखा.

२९८३

६२५६

७६०० हस्तक गणेश पंत दादा दीवाण.

२१०० माहे जमादीलावल छ २८ गु॥ मीका मेहरजी.

५१०० माहे सवाल छ २६

७७५ गु॥ जगूभाई

४१२५ गु॥ मीका मेहरजी.

५१००

७६००

१८८८५

या प्रमाणें तपसीलवार भरले त्या क्या वाचया आम्हा जदल आहेत बर लिहीले आहे त्याज वरोन कलो येईल आपणास कलावे.

No. 44.

पान १ नंबर १७०

श्री

यादी संस्थान बांसदा कडे चवथाईचे अमलाचा ऐवज येणे त्याचा ठराव गु॥ शेख इमाम नी॥ लक्षुमण विठल व नायक अनंत. रुपये

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

ऐन ७५०० रुपये सुकडी ५५० रुपये

१५०० कित्ता

६६० मिती चैत्र शु॥७ शके १७२४ सदरहु रुपये पांचसे पन्नास वैशाख शु॥ १०
हस्ते शेख ईमाम. शके १७२४ चे मितीस द्यावे.

२४६०

बाकी रुपये ५०१० यांस हप्तेबंदी

२००० वैशाख शु॥ १० शके १७२४
१५०० जेष्ठ शु॥ १ शके मजकूर
१५१० आषाढ शु॥ १ शके मजकूर.

५०१०

एकुण पांच हजार दाहा रुपये सदरहु हप्तेबंदी प्र॥ न्यावल्यास दर माहा दर सदे रुपये २ दोन दुहोत्रा प्र॥ व्याज सुद्धां घेतले जाईल.

No. 40, 41, 42, 43 and 44.

These are account papers, No. 40 is an acount of personal expenses incured by Ganesh Hari during the Sambat year 1847. No. 41 is an account of reciept and disbursment, by Ganesh Hari during the Sambat years 1846 and 1847. No. 42 is the account of personal expenses incured by Bhicka Merji during the Sambat years 1846 and 1847. No. 42 is an acount of Payment made by Raja Bir Singh at various time during the Sambat year 1846 and No. 43 is a Memorandum of Agrement for the payment of Government Amal.

No. 45

पान १ नंबर १३२

श्री.

राजश्री राजे राऊल वीरसींग गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्ने॥ रामचंद्र भास्कर कृतानेक अशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल ता॥ फालगुण व॥ १३ पावेतो यथास्थीत असे विशेष राजश्री राघो दादा

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

जी वडोद्यास गेले आहेत ते येणार लवकरच होते येज निमीत्य राजश्री विसाजी गोविंद याजला ठेवून घेतले होते त्यास राघो पंत आद्याप न आले आणि विसाजीपंत याजला आपली बोलावणी आली त्याज मुलें मशारनीले येथुन आले आहेत हे सविस्तर सांगता कलो येईल आमचे ही जाणे दो चौ रोजात यजमान दर्शनाच्या उदेशे ऐणार तेथी गेलीया उपरी आपल्या कडील बंदोबस्त सर्व तुमच्या मर्जी प्रमाणेच सहजात घडून येतील चिंता न करावी तुम्हासी दुसरी अर्थ नाहीं संस्थान आमचे घरचेच जाणतो वरकड सविस्तर मशारनीले सांगता कलेल बहुत काय लिहीणे कृपा कीजे हे विनंती.

No. 45.

Ramchandra Bhashkar writes, on Phalgun Badya 13th, to Rawal Bir Singh, the Raja, of Bansda:—

"Ragho Dada went to Baroda some time ago, and he took, Bisaji Pant, with him. He was to return from Barodo very soon, but has not turn up as yet. Meanwhile you wrote to me saying that you wanted Bisaji Pant. He is, now, present here. I am expecting, myself, to go there, in a few days. After going there I can handle your work, as desired, very easily. I assure you that you should not be anxious for accomplishment of your objects. I will do all, what I can, as I take the Sansthan as my own."

Nos. 46.

पान १ नंबर ६.

श्री.

राजश्री वीरसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यासी:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नो॥ गणेश हरी आशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीय कुशल लिहीत असीले पाहिजे विशेष तुम्हीं बहुता दिवसी पत्र पाठविले ते पावले सविस्तर कलले, तुम्हीं भीलाचें दंग्याचा मजकुर श्रीमंत राजश्री सुभेदाराचे पत्रीं तपसीलवार लिहीला तो कलला त्यास ये विसीं सरकारांत विनंती केली त्याज वरुन आज्ञा जाहली आहे तो मजकूर राजश्री भास्कर पंत यास लिहीला आहे. त्याचे उत्तर आल्या वर ये गोष्टीचा बंदोबस्त होईल तुम्हांस आगाऊं सुचना करूं रा. जगूभाई याणी आम्हां पासून कर्ज घेतले त्याचा फडशा केला म्हणोन लिहीले तला आहे. भास्कर पंताचे पत्र आले नाहीं. कसा फडशा केला त्याचे तुम्हीं फडशा कलम असल्यास येईल व पत्री तिकडील मजकुर लिहीत जावे ता॥ छ ११ मोहरम बहुत काय लिहीणे लोभ असो दिजे हे विनंती.

No. 46

Ganesh Hari writes, on 11th Moharam, to Bir Singh, Raja, of Bansda:—

"Recieved your letter and learnt the whole affairs, after going through it. I have also learnt the full details of the Bhil's rising depicted by you, in your letter addressed to the Subedar. Government have already been acquainted about the said rising, and its order in that behalf is already passed and made known to Bhashkar Pant. After the reciept of his reply, whatever, arrangements will be devised, will be made known to you, before hand.

Jagubhai had taken some money as loan from me. He writes, now, that the said loan had already been liquidated. I don't understand how it had been effected in absence of Bhashkar Pant."

No. 47.

पान १ नंबर ६०

श्री रामचंद्र

राजेश्री माहाराऊल राजे वीरसींगजी गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रे॥ गमाजी पाटील गौली राम राम विनंती उपरी येथील कुशल ता॥ छ २५ जिलकाद जाणोन स्वकीये कुशल लेखन करीत असावे विशेष आपण एकदोन पत्रे पाठविले ते पावले लिहीला मजकूर सविस्तर कलो आला आपले कामाविसी आम्ही फार मेहनत केली मेहनत करावयास आलस केला नाही ही गोष्ट हातची गेली होती इश्वर सत्तेने आपले मनोदयानुरूप कामाचा बंदोबस्त उत्तम प्रकारे केला आहे. सरदारानी सांगितले आहे कीं राज यांस येदे बोलाऊन पाठवाये कीं आमचे हाते वस्त्रे व सिरपाव देऊन येथोन संस्थानासी रवाना करून शहराती कोणे गोष्टीचा आंदेशा न चिंता राखता सुखरूप यावे ऐसे सरकारानी सांगितले आहे त्यांज वरून तुम्हांस पत्र पाठविले आहे व सरदाराये ही पत्र पाठविले आहे येथून राजेश्री भवानीदास मेहता, व दुलबभाई व भगवान नाईक ऐसे पाठविले आहे यांस ही सरदारानी समक्ष जे सांगवयाचे ते सांगितले आहे हे तुम्हासी जवानी सविस्तर सांगतील त्याज वरोन कलो येईल पत्र दर्शनी मशारनीले समागमे याचे चितात काहीमात्र आंदेशा न राखीतां सुखरूप यावे सुरतेतील देवघेव वगैरे कोण्हाचे तुम्हाची उपद्रव लागू देणार नाहीं ऐसे सरदारा पासून पक्के करून घेतले आहे बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 47

Gamaji Gauli, writes, on 25th Jilkad, to Maharawal Birsinghji, raja, of Bansda:—

"Recieved your letters and learnt about the matters dealt with therein. I have tried my best, for the success of your objects. No stone has been left unturned by me. Whatever was desired to be done, has, by Grace of God Almighty, been done, very successfully. Sardar has asked me, to request you to come over here, so that the desired Siropa could be bestowed upon you in person. Accordingly you are requested in this letter, to come over here, and you can come without least hesitation.

Rajshree Bhawanidas Mehta, Dulabh Bhai and Bhagawanji Naik, who were, sent by you, for making representation, on your behalf, appeared before the Sardar and made him understand the whole affairs. But the Sardar wants to learn from you direct. Therefore, you are, requested to come here, at once. Full arrangements have been made to prevent any troubles from Surat. I take full responsibility for your safety. You can come here without any hesitation or apprehention in your mind."

Nos. 48.

पान १ नबर ३

श्री

राजश्री वीरसींग राजे संस्थान वासदे गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये स्नो॥ श्रीपतराव त्रिंबक अशीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल ता॥ छ १२ मोहरम पावेतो मु॥ पुणें यथास्थीत जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे. विशेष तुम्ही पत्र पा॥ ते पावले लिहीला मजकूर कळला उतरे ता॥:—

संस्थान धर्मपूर येथील सारवाणी व संस्थान वांसदे येथील वांदरवेले याचा सिवेचा कजीया आहे त्यांस त्यांजला वाजवी सांगत असतां ऐकत नाहीत म्हणोन लिहीले ये विशी सरकारचे ताकीद पत्र पाठवावे त्या हून घेऊन पाठऊं. सडकाचा चौकडया विशी तुम्ही लिहीले त्या वरुन खे॥ ही करुन ठेगुदस्ताचा ऐवज दिल्हा त्याच्या व्याजा विशीं तगादा रामचंद्र पंत करितांत त्यास पत्र पाठवावे म्हणोन लिहीले व वेलेस साल मजकुरचे जाव साला विशीं हरयेक दिकती करितांत म्हणोन लिहीले त्या वरुन मशार तिलेस पत्र लि॥ आहे ते दिकत करणार नाहींत. चिरंजीव महिपतराव आमोदास

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

त्रिला आहे परंतु जासुदाच्याने वासद्या पावेतो एकट्याच्याने ओझे येणार नाहीं याज करितां मागाहून बाणीस पाठऊं चिरंजीव महिपतराव येतील अथवा तुम्हीं तेथून जाऊन पैजोडी मुजरपे पाठवावी त्या समागमे पाठऊं .....कलम १

जावयासी वासद्याचे मार्ग येतील त्यांचे तुमचे त्रिचारे बंदोबस्त करुन पुढें जातील कळावे .....कलम १

रामचन्द्र पंत याजला पत्र तुमचे जासुदास मार्गमे परभारा लिहीले आहे ते अतः पर तुम्हांस तगादा करणार नाहींत.....कलम १

या प्रमाणे मजकूर आहे तुमचा आमचा घरोबा मामलत तुमचीच आहे चिरंजीव महिपतराव लवकरच येतील बंदोबस्त करुन देतील कळावे बहुत काय लिहीणे हे असीरवाद.

No. 48.

Shreepat Rao Tryambak, writes from Poona, on 12th Moharam, to Bir Singh, the Raja of Bansda:—

"Recieved your letter and learnt that there is a Boundary dispute between Sarvani belonging to Dharampur and Bandarbella belonging to Bansda and Dharmapur is not in a mood to listen. Therefore, he should be warned by the Government. He has been warned by the Government to come terms.

You further write about the Chukadi. In that respect you are ordered either to send with your own men, or to diliver it to Mahipat Rao when he comes there.

Besides you write that, you already made payment of last year's Amal but Ramchandra Pant is insisting for intrest. You desire in your letter, that he be asked not to insist for the intrest and to abstain from harassing you. He is directed by the Government, not to harass you any more. He is going te Amod via, Bansda and it is expected that, he will settle the matter amicably, in consultation with you.

A letter has also been issued, to Ramchandra and sent to him, with your Courier, for delivery. Hence he will not insist for the intrest or harass you any more."

———

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Nos. 49.

पान १ नंबर ४२

श्री
राजाशाहुनरपती
हर्षनिधानमाधव
रावनारायणराव
मुख्यप्रधान.

श्री

राजश्री न्याहारसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्नो॥ माधव राव नारायण प्रधान अशीरवाद उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष संस्थान मजकूर वीरसींग यांजकडे चालत होते त्यास ते मृत्य पावले त्याचे पोटी पुत्र संतान नाहीं याज करितां त्यांचे सांपत्न भाऊ तुम्हीं सवब तुमचे नांवे संस्थान करार करून द्यावे म्हणोन तुम्हां कडील जगु लाला याणी विनंती केली त्याज वरून तुन्ही त्यांचे सांपत्न भाऊ यास्तव तुमचे नांवे संस्थान मजकूर करार करून देऊन नजरेचा वगैरे ऐवज द्यावयाचा करार केला आहे त्या प्रमाणें ऐवजा भरणा सरकारांत करून संस्थानचा बंदोबस्त राखोन सरकारांत रूजू राहोन एकनिष्टपणे वर्तणूक करीत जाणे जाणीजे छ २२ रमजान सु॥ ईसने तीसने मया व अलफ बहुत काय लिहीणे

लेखन
सीमा

No. 49.

Madho Rao Narayan, the Peshwa, writes, on 12th Ramjan, San Isane Teshen Maya Alaf. (1191 Arba), to Nahar Singh, the Raja of Bansda:—

"Bir Singh died with cut and an issue. You are his only step brother. Jagu Lala, has made a request to the Government, for recognition of your succession. Besides, he has agred to the Payment of customary Nazarana and other Expenses. As a sequence of the representation made, on your behalf, by the said Jagu Lala, your succession to the Bansda Gadi, is approved, and you are directed to take possession of the Sansthan, after Payment of the agreed Nazarana. Besides, you are required to remain faithful adherent of the Government."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 50.

पान १ नंबर २८

श्री.

मनोहर पंतानी यादी केलीं होती त्याची नक्कल.

यादी संस्थान वांसदे येथील वीरसींग राजे मृत्य पावले त्याचे सांपत्न बंधु नाहारसींग यांसी संस्थान मजकूरी स्थापना करून सरकारांत नजरेचा वगैरे ऐवज द्यावया विषयी कलमे सु॥ ईहीदे तीसेन मया व अलफ

नजरे बद्दल वगैरे ऐवज रुपये

१०००० ऐन नजर

१०००० वीरसींग राजे मृत्य पावले त्यास सरकार आज्ञा न घेतो मशारनिले संस्थानची वहिवाट करूं लागले सबब सदरचा पाहून मोघम ऐवज द्यावयाचा ठरला तो रुपये.

४००० सरकारचे गारदी वगैरे संस्थानचे बंदोबस्तास होत त्याज बद्दल मोसम ठरविला सरसुभाने तो.

२४०००

तपसील

१०००० सन ईसने तीसेन श्रावण अखेर.

७००० सन सलास तीसेन भाद्र पद अखेर.

७००० सन आर्बा तीसेन भाद्र पद अखेर.

२४०००

येकूण चोवीस हजार रुपये सदरहु मुदती प्रमाणे द्यावयाचे याचा हमीदार निलो गोपाल.

वीरसींग राजे यांची मातोश्री व वायेका आहेत त्याची नेमणुक सरसुभा व सुखानंद आत्माराम याचे विद्यमाने ठराव जाहाला आहे त्या प्रमाणे घेऊन संस्थानी राहावे बखेडा केल्यास बंदोबस्त करून दिला जाईल.....

..... कलम

दयाराम आनंदराम यांनी वीरसींग राजे कारकिर्दीत कारभार केला आहे. त्याचा हिशेब व राजा मृत्य पावला ते समय संस्थानची वस्तवाणी वगैरे नेली आहे त्याचा फडशा मशारनिले पासून करून द्यावा. कलम १

राज्जाचे नांवे सनद व बख्षमान व घोडा.

संस्थानचे बंदोबस्तास साहीत्य प्रत्र लागतील ती.

No. 50.

Memorandum of Agreement, entered into by Jagu Lala, on behalf of Nahar Singh, and the Peshwa, for the Payment of customary succession Nazarana, fine for desobedience and Military Expenses, prepared by Manchar Pant in the year 1191 Arba.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

The whole amount imposed by the Peshwa is 24000-0-0, detaits of which are given in full.

1.	Agreed Nazarana is Rs.	10000-0-0
2.	Fine imposed for not obtaining Government sanction before hand	10000-0-0
3.	Expenses of detachment posted at Bansda, after the death of Bir Singh.	4000-0-0
		24000-0-0

It is agreed, that the Nemnuk settled, by the Sir-Suba and Sukhanand Atmaram, for the Mother and Ranis of late Rawal Bir Singh, is to be continued. They are to get their Nemanuk and to live at Bansda peacefully. In case there be any dispute, another arrangement will be made.

Daya Ram Anand Ram was the Karbari of Late Rawal Bir Singh and he was also in charge of Bansda's affairs after his death. Account, for both the period, of his administration should be settled, by the new Rawal Nahar Singh.

No. 51.

पान १ नंबर १३१

श्री.

यादी नाहारसींग वीन जोरावरसींग संस्थान वांसदे सु॥ ईसने तीसेन मया व आलफ आमचे सांपन्न बंधु वीरसींग वीन जोरावरसींग यांची स्थापना संस्थानी सरकारातून केली होती त्याणी कांही दिवस संस्थान चालविले उपरांतीक मृत्य पावले त्यांचे पोटी संतान नाहीं त्यास आम्ही त्यांचे सांपन्न बंधु आम्हांस अधिकार याज करितां स्वामीनी कृपालु होऊन आमची स्थापना संस्थानी केली पाहिजे म्हणोन तुम्हा कडील जगुलाल याणी हुजूर विनंती केली त्याज वरून संस्थानी तुमची स्थापना सरकारातून केली सबब तुम्हा पासून नजर वगैरे.

रुपये.

१०००१ ऐवज नजर.

१४००० गणेश हरी मी॥ सरसुभा याणी करार केले ते.

१०००० घास दाणा.
४००० संस्थानचे बंदोबस्तांस गाडदी ठेविले होते त्याज वावत.

१४०००

२४००१

यांसी हाप्ते बंदी–

१००० भाद्रपद मास सन ईसने तीसेन रुपये.
१४००० साल मजकुरा सरकारांत घावे
सरसुभा द्यावे रुपये
७००० भाद्रपद सन सलास तीसेन
७००० भाद्रपद मास सन आबा तीसेन.

१४०००

२४००१

वीरसींग बीन जोरावरसींग संस्थान वांसदे हे मृत पावले पोटी पुत्र नाहीं सबब त्यांचे सांपत्न बंधु न्याहारसींग यांस संस्थानी स्थापना करून नजरे बहल वगैरे मिलोन चोविस हजार एक रुपय। सरकारांत द्यावयाचा करार केला असे सदरहुं मुदती प्रों।। भरणा करावा येणे प्रमाणे करार करावे करार. १

संस्थान सम्बन्धी कलमे बी ता।

चौबीस हजार रुपये सरकारातून तुम्हां पासून द्यावयाचा करार जाहला या ऐवजाची तुम्ही नीशा करावी कलम १

चौबीस हजार रुपये याची नीशा मुदती प्रमाणें नीलो गोपाल याची सरकारांत द्यावी येणे प्रमाणें करार करावे करार कलम १

मौजे आमेटी प्रा।। सरभुवन हा गांव तुमचे कज्या मुळें मारला गेला व लुटला त्याज बद्दल तुम्हीं खत पे।। मजकूरचे मामलातदार सरकारचा चौथाईचा अमल संस्थानी आहे त्यास सालावाद प्रमाणें आमचा ऐवज सरसुभा देत जावा

चौथाईचा आमल नीलो गोपाल याणी करुन ऐवज सरसुभा कडे सालावाद प्रमाणें देत जावा येणें प्रमाणें करार करावे करार. कलम १

वीरसींग यांची मातोश्री व त्यांचा स्त्री- या तीन एकूण च्यार आसामी सरसुभा अंकलेश्वरीचे ठाण्यांत ठेवीली आहेत त्यांच्या खर्चा

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

यांस करुन दिल्हे आहे त्या प्रमाणें तुम्ही ऐवज द्यावा कलम १

खता प्रमाणें सरसुभाचे विद्यमाने कमाविसदाराकडे ऐवज द्यावा येणे प्रमाणें करार करावे करार कलम १

वीरसींग यांची मातोश्री व तीन स्त्रीया आहेत त्यास तुमचे राज्य बापाचे सीरस्ते प्रमाणें त्यांचे समाधान रूप चौंघी जणींस गांबास संस्थान पै॥ नेमून देऊन चालवावे कलम १

वीरसींग यांची मातोश्री व तीन स्त्रीया ऐकुण चौघीजणी आहेत खर्चाचे वेगमीस मागील चाली प्रमाणें संस्थान पैकी गांव नेमून देवून त्यांचे येणें प्रमाण करार करावे करार कलम १

दयाराम बीन आनंदराव यांजकडे वीरसीग याचे कारकिर्दीचा हिसेब येणे आहेतो तुम्ही त्याज पासून सरसुभाचे विद्यमाने समजून द्यावे कलम १

मागील वीरसींग यांचे कारकिर्दीचे हिशेब सरसुभा कडील कारकून ब नीलो गोपाल यांचे विद्यमाने समजोन द्यावा येणे प्रमाणें करार करावे करार कलम १

× × × × × गीरास पे॥ बोहारी वगैरे येणे आहेतो सुदामत पावला असेल त्या प्रमाणें द्यावा जाजती घेऊ नये हाली हरामी कोणी तुमचे आश्रयाने राहाणे सरकारी महालास उपद्रव करील त्यास आश्रय देऊ नये येणे प्रमाणें करार करावा करार कलम १

बहुमान्य नागरसींग मागील दाखल्य प्रे॥ पाहून द्यावा येणे प्रे॥ करार करावा करार. कलम १

बदेल सरसुभाहून ऐवज दिला आहे त्यास त्या ऐवजाची व्याज सुद्धां नीशा तुम्ही सरसुभा द्यावी. कलम १

वीरसींग यांची मातोश्री व स्त्रीया आंकलेश्वरी आहेत त्या सुरसुभाहून पावला आहे तो ऐवज व्याज सुद्धां ठरेल तो तुम्ही सरसुभा द्यावा येणे प्रमाणें करार करावे करार कलम १.

वीरसींग याची मातोश्री व स्त्रीयाची वस्तवाणी घेतली असेल ती सरसुभाचे विद्यमाण ठरेलती तुम्ही द्यावी कलम १

वीरसींग याचे कारकिर्दीचे सरसुभानी॥ देणे असेल ते त्याची नीशा तुम्ही सरसुभाकडे द्यावे कलम १

वीरसींग याचे कारकिर्दीचा ऐवज सर सुभा कडील देणे असेल ती ऐवज हीशोबा मुळें ठरेल त्याची नीशा तुम्ही सर सुभा कडे द्यावी. कलम १

संस्थान संमधे साहीत्य पत्रें लागतील ती द्यावी देणें.

छ २९ सवाल सल ईसने ऐशास.

वीरसींगाचे कारकिर्दीचा ऐवज सरसुभा कडील देणें असेल तो ऐवज हिशोबा मुलें ठरेल त्याची नीशा सरसुभा कडे द्यावी येणे प्रमाणें करार करावे करार.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 51.

Memorandum of terms and condition, on which, the Peshwa, approved, the succession of Nahar Singh, to the Gadi of Bansda, in the year 1192 Arba;

It says, at the outset "My step brother, Bir Singh, was installed on the Gadi of Bansda, by the Government. He died, without any issue, after very short rule. I am, his only step brother. Therefore, my succession, to the Gadi after him, should be recognised, by the Government.

Such representation being made, by Jagulal, your succession to the Gadi of Bansda, is approved and you are required to pay the customary Nazarana and other expenses, which are detailed below:-

10001/-	The actual amount of Nazarana;	
14000/-	Promised by Ganesh Hari, on your behalf, to be paid to the Suba, including the Military expenses.	
	10000/-	Ghas Dana amount;
	40000/-	Expenses of detachment posted at Bansda after the death of Bir Singh.
24000/-	10000/-	

This amount of Rs. 24,001 is to be paid to the Government, according to the instalments mentioned below:-

10001/-	In Bhadrapad of 1192 Arba;
14000/-	In two instalments of 7000/- each, in Bhadrapad of 1193 and 1194 Arba respectively.

OTHER TERMS RELATING TO THE SANSTHAN.

The Nazar and other expenses are settled at Rs 24001/- . You should pay this amount.

This amount of Rs. 24000/- is to be paid to the Government, according to the instalments stated above. Nilo Gopal, is responsible for the payment.

Village Ameli, of pargana Sarbhawan, was raided and looted, during the turmoil of your dispute. You have executed a bond, binding yourself, for compensating the loss sustained by the villagers. You are to compensate the agreed loss.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

You are to pay the agreed compensation, in the presence of the Suba, to the Kamavisdar.

Bir Singh have left behind, his Mother and three Ranis. You are to grant them villages, in Nemnuk, according to the custom of your State.

You will set apart villages in respect of settled Nemanuk of Bir Singh's Mother and Ranis.

Daya Ram was the Karbhari of Birsingh. He is to account for, in presence of the Sir Suba.

Account of Bir Singh's time is to be settled. You will settle that, in presence of Sir Subha's Karkun and Nilo Gopal.

Your Giras, in Pargana Bohari, and others, is acknowledged. You can realise your Giras, from those Parganas but not a single pie more. You will not shelter any disloyal person.

Nahar Singh be presented with a dress of Honour, according to the custom prevelant.

Gorernment Chouth from the State, is to be paid to the sir Suba every year.

Nilo Gopal will realise the Chouth from the State, and pay to the Sir Suba every year.

The Sir Suba confined, the Mother and Ranis of Bir Singh at Ankaleswar and has defrayed ever since, their confinment. You are to pay the amount spent by the Sir Suba, with intrest.

You are also to pay the amount taken, by the Mother and Ranis of Bir Singh, whatever may by setled in the presence of the Sir Suba.

There is some money due, to the Sir Suba, from Bir Singh. You are to pay that amount, the to the Sir Suba.

The Amount owed by Bir Singh, to the Sir Suba, is to be paid by you. You will pay that amount to the Sir Suba.

Dated 29th Sabal San Isane Tishen Maya Alaf.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 52

नक्कल पान १ नंबर १२८

सीका मसुदा

श्री.

कर्ज रोखा शके १७१३ विरोधकृत नाम संवत्सरे माहे श्रावण शु॥ १ प्रति पदा ते दिवशीं खत लिखीतेधसको नाम राजश्री नीलो गोपाल यासी रिणको नाम नाहारसींग वीन जोरावरसींग राजे संस्थान वासदे तुम्हां पासून संस्थानचे बंदोबस्त करितां नजर वगैरे सरकारांत द्यावयाचा ठराव जाहाला त्याचा हवाला तुम्ही घेतला वी॥ रुपये

२१००० साल मजकूर सन इसने तीसेन.
१०००० भा॥ आखेर.
१०००० आश्वीन आखेर.
१००० भाद्रपद शु॥ १

२१०००

७००० सन सलास तीसेन भाद्रपद अखेर.
७००० सन आर्बा तीसेन भाद्रपद अखेर.
१०५० मनोती रुपये ३५००० दर सदे १॥ प्रमाणें आश्वीन शु॥ १ मीतीसे.

३६०५०

येकूण छत्तीस हजार पन्नास रुपये सरकारी पोते वाल तुम्हां पासून घेतले यासी व्याज दर माहा सदे रुपये १॥. दिडोत्रा प्रमाणें सदरहु मुदतीचे तारखे पासून पुढें वीनसुट देत जाऊं सदरहुची हुडणावल पडलेती देऊं यांसी ऐवज संस्थान मजकूरचे माहालचा ऐवज वसुलाचा येईल त्या पैकी संस्थानचे खर्चा पुरता ऐवज घेऊन बाकीचा पेवज तुम्हांस तुमचा ऐवज व्याज सुद्धां फीटे तो पर्यंत देत जाऊं संस्थान मजकूरी तुम्हां कडील कारकूनऐवजा करितां राहिल त्याचे ठरावाची यादी आलाहिदा करून दिल्ही आहे त्या प्रमाणें वर्तणूक करूं आणि त्याचे विद्यमाने जमाबंदीचा वगैरे ठराव करून ऐवज देत जाऊं त्यांत अंतर पडल्यास माहालचा बंदोबस्त तुम्ही करून देत जावा त्या बद्दल सीबंदी वगैरे खर्च वेच जो पडेल त्या सुद्धां ऐवज वसुल करून तुम्ही द्यावा नंतर माहालचा बंदोबस्त आम्ही करू यांत अंतर करणार नाहीं हे खत लिहून दिल्हे सही.

मोर्तब.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 52

This paper is a "Hand Note" executed by Nahar Singh, in favour of Nilo Gopal, for the sum of Rs. 36,050. Nahar Singh agrees to redeem it in three years, together with 18/P. C. intrest. Besides he agrees to take money, from the State exchequer, only to meet his bare neceessities and to give the whole income, to him for liquidation of the debt. He further says that, in case he fails to fulfil the terms agreed, Nilo Gopal can take Charge of the State Administration, till the liquidation of the debt."

No. 53.

पान १ नंबर ७५

श्री नक्कल.

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये राजश्री हरी चिंतामण गोसावी यांसी:-

सेवक माधवराव नारायण प्रधान नमस्कार सु॥ ईसने तीसेन मया व आलफ संस्थान वासदे येथील चोंथाईची आमलाची कमाविसी साल मजकुरा पासोन राजश्री नीलो गोपाल यांज कडे सांगोन संस्थान मजकुर जमेचा मक्ता रुपये ७५०० पे॥ वजा महाल मजकूर खर्च रुपये ८०० बाकी रुपये ६७०० यासी हप्तेबंदी. रुपये.

२२५० कार्तीक अखेर.
२२५० माघ अखेर.
२२०० वैशाख अखेर.

६७००

...येकूण साहा हजार सातशे रुपये सदरहुं हप्तेबंदीने तुम्हा कडे देवीले असत तरी मशारनीहे पासून हप्तेबंदी प्रमाणे ऐवज घेऊन सरसुभा प्रांत गुजराथ येथील हिशोबी जमा करणे जाणीजे छ ९ जिल्हेज बहुत काय लिहीणे पे॥ सुद.

No. 53

Madho Rao Narayan, the Peshwa, writes, on 9th Jilheja 1192 Arba, to Hari Chitamani:—

"The Kamavis of Government's Chauth Amall, from Bansda, is given to Nilo Gopal, from the current year. The amount of Chauth

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

is 7500/- rupees, out of which Rs. 800/- is granted, as his remuneration for the office of Kamavisdar, and is to be deducted from the Amal. The balance of Rs. 6700/- is to be paid to the Government, in three installments of Rs. 2250/- each. The amount of Chauth, after realisation from the State, is to be paid by Nilo Gopal, to the Sir Suba of Guzarat."

No. 54.

पान १ नंबर ७४

श्री मसुदा

सीका

यादी नी।। नीलो गोपाल संस्थान वासदे येथील बंदोबस्त सरकारातून करून घेतला त्याचे नजरेचा वगैरे हवाला तुम्ही घेतला त्याचे खत आलाहिदा करून तुम्हास दिल्हा आहे संस्थान मजकुरी तुम्हा कडील कारकून ऐवजाचे वसुला करिता राहातील त्या बद्दल करार सु।। ईसने तीसेन मया मया ४ आलफ रुपये

५०० वेतन दरसाल.
९०० शागीर्द पेशा घोडयास दाणा भोजन खर्च वगैरे शुद्धां दरसाल.

१४००

येकुण चवदाशे रुपये तुम्हास दरसाल तुमचा एवज फिटे तो पर्यंत देत जाऊं येणे प्रमाणें करार.

मोर्तब सुद.

कीता कलमे:-

भेटी दर गांवास रुपया १ एक प्रमाणे घेत जावी कलम १

माहालची जमाबंदी वगैरे तुमचे ईतम्याने करुन वहिवाट तुम्ही करीत जावी कलम १

फडफर्मास कार्या कारण तुम्हास लागेल ती देत जाऊं कलम १

संस्थानी तुम्हा कडील कारकून राहील त्याचे नी।। माणसे आ।। २५

पंचवीस ठेवीत जाऊं रोजमरा सं० पैकी पावले कामकाज सरकारचे करावे रजे तलबेत तुमच्या असतील कलम १

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

येकूण च्यार कलमे सदरहु प्रमाणें करार करून दिल्ही आसत या प्रमाणें वर्तणूक करा हे लिहीले सही मोर्तब
-
सुद.

No. 54.

This paper is o Memorandum of terms and condition, relating to the acquisition of Nilo Gopal's services, as surety, for the payment, of Nazarana, imposed on Nahar Sinnh of Bansda, by the Government sa a result of recognition of his succession, on the Bansda Gadi. Nilo Gopal is granted Rs. 500/- as personal allowance, and Rs. 900/- as expenses of his men. Besides, he is allowed to levy Rs. 1/- on villages belonging to the Sansthan.

No. 55. Arba 1191

पान १ नंबर ७७

श्री.

राजश्री नाहारनींगजी राजे गोसावी यांसीः–

श्नो।। नीलो गोपाल आशीर्वाद उपरी आमचे नेमणुकेची सीबंदी खर्चा पे।। मा।। भीका जी जगन्नाथ रुपये २०० चलणी दोनसे रुपये संस्थान वांसदे समंधी पावले वी।। भीका मेहर रुबरा रुपये पावले मिती शके १७१३ विरोधकृत नाम संवत्छरे सु।। ईसने तीसेन सन १२०१ जमादीलाखर उर्फ माघ वद ७ भोमवार वहुत काय लिहीणे हे विनंती – मोर्तब
सुद.

No. 55.

Reciept granted by Nilo Gopal, to Nahar Singh, for the payment of Rs. 200/-, paid through Bhika Jaganath, on Magha Badya 7th Isane Tishen Maya Alaf (1192) Arba.

No. 56 Arba 1192

पान १ नंबर ४५

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

श्रीराजाशाहूनर
पतीअखीलप्रौढ
प्रतापचरणीतत्परमाना
जीगायकवाडसेना
खासखेलसमसेर
बहादर.

श्री.

राजश्री राऊल नाहारसींग संस्थान वांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलिंकृत राजमान्य श्नों।।

मानाजीराव गायकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादर राम राम...उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये लिहीत जावे विशेष सरकारची गांवे मौजे बाघांबरी व मौजे चापलधरा व मौजे करोली येही गांव मौजे पालगव्हाण येकुण गांवे च्यार सरकारची आहेत त्या करितां गुदस्ता पत्रें पाठविली मागाहून दुषकाल पडुन रयत तजवजा झाली सबब जप्ती न पाठविली व माजी कारभारी याच्या आनुमते दोनसाले वसुल तुम्हां कडे सरकारचा बाकी आहे या करितां पत्र सादर केले असे कीं बाकी एवज व साल मजकुरीचा च्यारी गांवचा दखल व्यारेकर का। दरास देणे नये विसीं दिकत केल्यास सरंजाम येवून प्रांतात उपद्रव होईल स्पष्ट समजून दखल देणे. ता।। छ २ माहे रविल.वल सु।। ईसने तीसेन मया अलफ बहुत काय लिहीणे.

मोर्तब
सुद.

No. 56.

Manaji Galkwad, Sena Khash Khell Sham Sher Bahadur, writes, on 2nd Rabilawal 1192 Arba, to Nahar Singh, the Raja, of Bansda:-

"Three villages, Baghabari, Chapaldhara, and Kureli of your State, and village Parranghabhan, now belong to the Sarkar. Some time ago, you wrote and represented the matter. As the Rayats are, are at present, in scattered and cofused condition, due to the prvelance of famine, therefore, Japti has not been sent. My Karbari says, you are in arrears af two years. You are directed to make payment to the Kamavisdar of Bera. If you fail, bear in mind, that Datachment will be sent at once, and there will be troubles for you and your people.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 57.

पान १ नंबर १३६

श्री.

वेद मूर्ति राजश्री गणेश भट वीन हर भट पेठये गोत्र वासीष्ट सूत्र हिरण्यकेशी शाखा तैतीरी. मौजे राहाट गढकर येतनवेर प्रा॥ राजपूर तालुके रत्नागिरी गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये श्ने। न्याहारसींग जोरावरसींगजी राजे संस्थान वांसदे दंडवत विनंती उपरी तुम्ही वांसदे येथील मुकामी येऊन विनंती केलीकी आम्ही कुटुंब वत्छल आहो कुटुम्बाचे योग्य क्षेमास गांव इनाम देऊन चालविल्यास तुमचे अमीष्ट चिंतन करून राहूं म्हणोन त्याज वरुन तुम्ही सिष्ट ब्राह्मण तुमचे चालविल्यास श्रेयस्कर जाणोन मौजे चढाव प्रा॥ वांसदे हा गांव तुम्हांस ईनाम जल तरु तृण काष्ट पाषाण निधी निक्षेप सहीत दरोबस्त हाली पटी पेश्तर पटी खेरीज हक्कदरव ईनामदार करुन दिल्हा असे तुम्ही व तुमचे पुत्र पौत्रादी वंश परंपरेने आमचे अभिष्ट चिंतन करुन सुखरूप राहाणे या प्रमाणें आमचे राऊल वंश-परंपरेने अनभऊन सुखरुप राहावे.....

No. 57.

Sanad issued, by Nahar Singh, in favour of Veda Murti Ganesh Bhat, inhabitant of village Rahat, in Ratnagiri Taluka, and grants his village Chadava, to him in perpetuity, Besides he directs his descendants as well as the future kings of other lines, to recognise and continue his grant to the Grantee, as well as his descendants. Further he excludes the previous grant, made to others in the village."

No. 58

पान १ नंबर ५२

श्री.

श्रीवेद मुहूर्त राजश्री गणेश भट बीन हरभट पेठये गोत्र वासींष्ट सूत्र हीरण्यकेसी शाखा तैतीरी मौजे राहाटागाकर येत न देर प्रा॥ राजापूर तालुके रत्नागिरी गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी राजमान्य श्नो॥ महाराउत श्री न्याहारसींगजी जोरावरसींगजी राजे संस्थान बांसदे दंडवत विनंती उपरी तुम्ही बांसदे येथील मुकामी येऊन विनंती केली कीं आम्ही

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

कुटुंबाचे योग्य क्षेमास गांव इनाम देऊन चालविल्यास तुमचे अभीष्ट चिंतन करुन राहूं म्हणोन त्याज वरुन तुम्ही सीष्ट ब्राह्मण तुमचे चालविल्यास श्रेयसकर जाणोन मौजे चढाव प्रांत वांसदे हा गांव तुम्हांस नुतन ईनाम जल तरु तृण काष्ट पाषाण निधी निक्षेप सहीत दरोबस्त हल्ली पटी व पेश्तर पटी खेरीज हक्कदार व ईनामदार करुन दिल्हा असे तुम्ही व तुमचे पुत्र पौत्रादी वंश परंपरेने अनभवून सुखरुप राहावे सवत १८४६ वर्शे माहे द्वितीये आशाढ सुद ५ रोज.

मोर्तब सुद.

No. 58.

This is a duplicate of No. 58. This bears the date of the grant, as Adhik Ashad Sudh 2nd Sambat 1846, while there is no date in No 58.

No. 59.

पान १ नंबर ५१

श्री.

पाटील मोजे चढाव प्र॥ वांसदे यांस लि॥ कारणकीं मौजे मजकूर हा गांव वेदमूर्ति राजश्री गणेश भट पेठये यांस दरोबस्त हाली पटी व पेस्तर पटी जल तरु तृण काष्ट पाषाण निधी निक्षेप सहीत खेरीज हकदार व ईमानदार करून पुत्र पौत्रादी वंश परं परेने नूतन ईनाम दिला असे तर तुम्ही मशारनिलेसी रूजू राहून गांवचा वसुल साल दरसाल देत जाणे नुतन पशाचा आक्षेप न करणे या पत्राची नक्कल घेऊन असल पत्र भटजी जवल भोगवटी यास देणे जाणीजे सं॥ १८४६ वर्शे माहे द्वितीये आशाढ सु॥ ५ रोज

मोर्तब
सुद

No. 59.

Nahar Singh, writes, on Adhik Ashad Sudh 5th Sambat 1846, to the Patil of village Chadhav and informs him that, the village Chadhav is granted, to Ganesh Bhat. He further directs the Patil to pay the income of the village to the grantee and his descendants.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 60.

पान १ नंबर १५६

श्री.

राजश्री न्याहारसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्ने।। नीलो गोपाल आसीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत असावे विशेष आपण पत्र पाठविले ते पावले लिहीला मजकूर कलला आकरा हजार रुपयेची बरात दिल्ही आहे तो ऐवज हुंडी करून लौकर पाठवावा व राजश्री दयाराम भाई यांस पांच हजार रुपये द्यावयाचे त्यास त्याची माणसे वसली आहेत म्हणोन लिहीले तरी त्यांचे पांच हजार रुपये लौकर द्यावे राजश्री जगूभाई याचे काम काज होत आले आहे लौकरच निघोन येतील आम्ही ही सत्यरच येतो भेटी नंतर परस्पर कलेल विठल पंताचे हातून काम ही सत्यरच येतो भेटी नंतर परस्पर कलेल विठल पंताचे हातून काम काज घेत जाणे ये विषयीं जगूभाई सर्व लिहीतील -बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती.

No. 60.

Nilo Gopal writes, to Nahar Siugh, the Raja, of Bansda. :—

" Recieved your letter and learnt all about the Subject matter, dealt with therein. Besides, he write for, an assignment, for Rs. 11,000/- and asks him to send a Hundi for the amount at once. Further he informs him that, the sum of Rs. 5000/- , is to be paid to Daya Rambhai, whose man is staying, to get the payment. Therefore Nahar Singh, is to make arrangement for Rs. 5000/- , without least delay. In the end, he writes that, he is coming there personlly. and all other outstanding matters will be discussed and settled, after personal contact."

No. 61.

पान १ नंबर १५२

श्री.

राजश्री नाहारसींगजी राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीतलक्ष्मी आलंकृत राजमाम्य श्ने।। नीलो गोपाल आसीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लेखन करावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

लिहीला मजकुर सविस्तर समजला ऐसी यास राजश्री भीकाजी पंत ही तेथे आले आहेत त्यास तुम्ही व ते मिलोन तहसील नीकडनीने करून साहुकारा कडे भरणा करून हुंडया जलद पाठवाव्या येथे एव जाची बहुत नीकड आहे त्यांस पत्र पावतांच हुंडया पाववाव्या गाईकवाडा कडील गावचा मजकुर लिहीला त्यास तुर्त त्या कारभारा वर गोविंदराव गाईकवाड आठा चौ दिवसा जाणार याज करितां तुर्त सोय पडली नाहीं मागाहून बंदोबस्त करून पाठऊं तुर्त त्या गांवचा वसूल एक पैसा त्यांज कडे जाऊ न द्यावा बंदोबस्त चांगला राखावा ता॥ छ १८ रबीलाखर बहुत काय लिहीणे लोभ कीजे विनंती.....

पे॥ माहे माहे मार्गशीर्ष वद्य १३ संवत १८४९.

No. 61.

Nilo Gopal writes, on 13th Margshisrsh Sambat 1849, to Nahar Singh the Raja of Bansda:—

"Recievd your letter and after going through the same came, to know all about the matter, dealt with therein. Bhikaji Pant is present there. Please get the Amal realised, with his help and forward a Hundi for the amount, at once, as money is very badly needed. As regards the village, under the Gaikwad, nothing has been done, as Govind Rao Gaikwad is expected to procced personally there, for the setllement of the dispute within a week. However you will allow not a single pie to go out, out of income of the villages. Besides you will take proper care to withhold the income of the villages firmly.

पान १ नंबर ८२

श्री.

श्रीमंत राजश्री गणेश पंत दादा साहेबांचे सेवेसीः-

आज्ञाधारक न्याहारसींगजी राजे संस्थान विजयपूर प्रांत वांसदा दंडवत विनंती येथील कुशल ता॥ फालगुण वद १० पर्यंत जाणोन साहेबी आपली कुशलतां लेखन करीत केले पाहिजे विशेष स्वामी कडोन बहुता दिवसा मागे कृपा पत्र भीका मेहरजी याचे मार्फतीने आले ते पावले लिहीले मजकूर कळले आज्ञाकीं चौथाईचे रुपये ७५०० व मातुश्री साहेबाचे खर्चा पैकी पांचशे येकूण आठ हजाराची भरती भीका मेहरजीचे गुजारतीने करुन आत्माराम भुक्कण याचे दुकानी भरुन पोच पाठवावी प्रांत मजकुरचे इशारदार याही भीकाभाईकडे समजाऊन सावकारीनीसा पटवून माला ची रजा ज्याचे त्याणी घेऊन फडसा करावा. म्हणोन आज्ञा तर मागा राजश्री जगूभाई यासी आज्ञा

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

केली होती कीं साल मजकुर खंडणी सुधा ऐवज भरे पावेतो भरुन चिठी आणवावी व बाकी चा ऐवज राहिला त्याची हामी सुखानंदभाईची आली म्हणजे निरोप देऊं त्यांजवर सुखानंदभाई कडे जाव साल करवीला त्याहीं सांगितले कीं दादांची साहेतां तुम्हावर आहे त्या पक्षी आम्ही कामांत मन घालावे हे ठीक नाहीं परंतु साल मजकूरी आपती मुलें आमचे भान आम्हांस नाहीं तर हे कामांत पडावयाचे नाहीं परंतु संस्थानचे आगत्य व दादाजी मर्जी रक्षावी तर बाकीचा ऐवज राहिल त्याचे हप्ते २ या प्रमाणें दादा कृपालु होऊन करुन देतील तर तुमचा खर्च चालोनहाली ऐवज भरणे त्या सावकाराचा फडशा होऊन सरकार हप्त्यास रुजू राहावे ऐसी सोई पुर्तपणें घडोन येईल व खुलासे पणाचा या अन्वये बंदोबस्त करुन आज्ञा पत्र दादाचे आम्हास येईल तर मग या कामांत मन घालो ऐसे भाषण आहे तर या संस्थानचे अभिमान धरले आहे त्याज पक्षीं आम्ही काय लिहावे जेणे मताने आमची मुक्तता होय तो अर्थ करावा सुखानंद भाईचे बोलणा अन्वये आज्ञा पत्र मशारनीलेस पाठवावे कीं आम्ही पटवीत च्यार गोष्टी स्वामी ही भाईस लिहावी की नीसापडाने दिकत न करितां पत्र आलियावर काय होईल हाली रुपये ८००० भरणे ते सुरतेस भरावे तर सुरतेस वखी याचा आमचा टंटा आहे तेथे जाता ठीक नाहीं व पेढीवाल्या कडेस ऐवज भरणा तो सीकाई असावा प्रांत मजकूरचा एवज च्यार सीकाये सावकारी कडोन नहीं घेणे तो ही प्रसंगा प्रमाणें सीकाये चांदेड ऐसे नाहीं त्यास एवजाची भरती जलालपुरास राजश्री बाबाजी पंता कडेस करूं त्याची पोंच स्वामी कडे पाठवू म्हणोन बाबाजी पंतास पत्र लिहावे नरम गरम ऐवज घेवून पाचदेत व प्रांतात बंदी आहे त्यांची आज्ञा असावी मुलखांत बंदी त्या मुलें सावकार माल घेतल्या शिवाय ऐवज नाहीं म्हणोन ईमामखान जमातदार याज कडे आज्ञा असावी पैकाची नीसा करुन आज्ञा होईल या ऐवजास गुंता पडणार नाहीं परंतु लिहील्या अन्वये उत्तर आले म्हणजे फडशा होऊन येईल बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 62.

Nahar Singh, the Raja of Bansda, writes, on 10th Phalgun, to Ganesh Panth Dada:—

"I have received your latter., after a long time, sent with Bhika Meharji, and learnt all about the matter dealt with therein. I have been ordered to pay the sum of Rs. 8000/- (Rs 7500/- the Chauth amount and Rs. 5000 the expences of Matushree) through Bhika Meharji, to the Pedhi of Atma Ram Bhukhanji, and to send the receipt of payment to you. Besides, I am asked to settle the account of the State. In this respect my submission is, that Jagubhai is already instructed to make payment, if he can, and to obtain proper receipt for the payment. As regards the dues, I am to submit, that I apprcached Sukhanandbhai with a request to assure the payment. But he says that, in view of the fact that Dada's

help is available to me, he can not intervene, as his intervention would be not desireable.

Due to the troubles and ordeal through which I have passed just now, my mind is upset, and I have lost the proper sence of understanding. Such being the case, nothing could be done, at present. If yon take to mind my agonies and troubles, and decide to help me out of the difficulty, the due from me, can be paid without any loss of time, and that too, in two instalments.

At present I am asked to make payment of Rs. 8000/- at Surat. It is well known to you that, I have got full pledged enmity, with the Surat Baxi, therefore, it would not be wise to move on my part, to go to Surat.

Under the circumstances, it is prayed that, I be allowed to make payment at Jallalpur, instead of at Surat and to forward the receipt, for the payment, to you."

No. 68.

पान १ नंबर ६२

श्री.

राजश्री नाहरसींगजी राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान श्ने॥ बाबाजी दादाजी आशीर्वाद विनंती येथील कुशल लिहीत जावे विशेष वसनजी मेहता सरभुवनकर यास छपरबंदीचे वगैरे खर्चा बद्दल रुपये १०० शंभर तुम्हां कडून देविले असेत तरी देऊन कबजा लिहून घ्यावे म्हणजे तुमचे जमा करूं त॥ मिती चैत्र व॥ १४ शके १७१३ विरोधीकृत नाम संवत्सरे बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती.

No. 68.

Babaji Dadaji writes, on Chaitra Badya 14th Sake 1713, to Nahar Singh, the Raja, of Bansda:—

"Basanji Mehta of Sarbhuwan, has been donated, the sum of Rs 1000/- and sent herewith, with this Note, to you for the said money. Please give him the amount donated, and obtain a proper

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

receipt, for the payment made to him. The amount paid by you, will be adjusted in your account"

No. 64.

पान १ नंबर ६४

श्री श्री सुध

राजश्री अमृतरावजी गौली गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये श्रे॥ राऊल नाहरसींगजी राजे संस्थान बांसदे राम राम विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत असीले पाहिजे विशेष उरवा सिदी प्रा॥ भोकरकर सालावाद कापड स्व॥ करून गुजरात प्रांती चिखली वगैरे परगण्यात आणून फरोक्त करितो त्यांस वासदाहून कुच करून कापडाचे बोजे भरून चिखलीस जाताना व ठाणे मौजे नीमझर येथे रात्री मुकामी राहिलेत तेथे मांडवेकर रमनीतसींग याज पासी वीरसींग राजे यांची स्त्री पाहून राज्याचे विद्यमाने गीरास पाठवून रात्री मौजे मजकूरी येऊन गांव लुटीला व जाळुन दिल्हा आणि तेथे वेपारी ऊवासींदी याचे गुमास्ते कापड घेऊन उतरले होते तर त्याजवर येऊन पडेल दरोबस्त कापड बोजे ३ मोगटे मोठे ६ व नंगदी विकरी रुपये १२५ व भांडी कुंडी ऐसे सर्व वस्तवारज करुन नेले त्या रावन्यांत तुमचे सीरासे सरभरेत आहेत त्याणी ही मदतगार केली ऐसे मिळोन कर्म केले त्याज वरुन तुम्हांस लिहीत आसे तर तुम्हीं प्रयत्न करून कसेही करून यांचे कापड यांजला देवाय हे इमानयेतीचे मावलतले आहेत. आपणास लिहीले आसे, जसे रितीचे कापड वेपारीचे हस्तगत होय ऐसे करावे सदैव पत्रीत तोषावित जावे बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 64.

Rawal Nahar Singh, the Raja, of Bansda writes to Amrita Rao Gauli:

"Umar Sidi of Bhakar, has been trading in clothes at Chikhali and other places with his Merchandise. Enroute to Chikhali, he stayed at Nimjhar for passing the night. Ratan Singh of Mandava, who had been deputed, by the Rani of late Rawal Birsingh, to take her Giras from the estate, raided the village at night and looted the villagers and burnt their houses. Besides he captured the said Sidi and looted his Merchandise and the sum of Rs. 128/- in cash. He is, at present staying at Sarbhuwan. Therefoee, I

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

reqnest you, to be so good, as to get the property of the Sidi, restored to him."

No. 65

पान १ नंबर ६४

श्री.

राजश्री नाहारसींग राऊल मु।। ठाणे वांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्ने।। शामजीराम आशीर्वाद उपरी येथील कुशल ता।। छ १३ मु।। ठाणे चिखली जाणुन स्वकीय कुशल लेखन करीत जावे विशेष बहुत दिवस झाले आपणा कडून पत्र वगैरे येऊन परामर्ष झाला नाहीं तर ऐसे न करावें निरंतर पत्र पाठऊन संतोषवित केले पाहिजे यानंतर वागमजी पारशीयाने आपले पासीं येऊन गैर वका समजाऊन मौजे दाणना येथील पा। दयाल कुंजा व हरीद्र कजीया याजवर स्वार मासले केल। त्यास पारसी मजकुर याणी पंचाईत करून रुपये ठरविले आसतील तर पंचाईतदार व पारसी यांस येथे पा। म्हणोज वाजवी मनास आणुन पा। मजकुर याज पासून रुपये देविले जातील आपण गैर समजोन स्वार पा। त्यास हे योग्य नाहीं आबादीचे दिवस आणी स्वार पा। हे ठीक नाहीं तर स्वारास उठविण्याची चिठी पा। आणी पारसी मजकुर यांस येथे पा। पंचाईत झाली नसतां अपलास समजाउन स्वार पा। त्यास स्वार यास उतारे याची चिठी पा। कीं आपले स्नेहांत अंतर न पडे तो अर्थ करावा कलावे सदैव पत्र पा। तोषवित जावे बहुत काय लिहीणे शोभ करावे हे विनंती.

No. 65.

Shamji Rao writes, from Chikhali, to Rawal Nahar Singh, the Raja of Bansda.

"You were misled by the Parsi Bairamji and deputed some of your Swars to village Dana, where there was a dispute between Dayal Kuja and Harihar. The presence of the Swars, is hampering the work of cultivation of the villagers. Therefore it is desired with that, you should withdraw your Swars. Accordingly, you are requested to withdraw them at once."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 66.

पान १ नंबर ६५

श्री गजानन.

राजश्री महाराऊल श्री नाहारसींगजी राजे संस्थान विजेपुर गोसावी यांसः-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य स्ने।। माधराव भगवंत अशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल ता।। छ १० माहे जिलकाद पावेतो कोस अनावल येथे यथास्थीत जाणुन स्वकीये कुशल लेखनाज्ञा केली पाहिजे विशेष आपण कृपावंत होऊन पत्र व आंब्याच्या डालीया सुमार २ पाठविल्या त्या पावोन वर्तमान समजले ऐसेच सदैव कृपा करुन परामर्षास आनःलग्ता आसावी यानंतर आपणा कारणे अनानास येक व फाणस मोठे थोर येक एकूण जिनसा सुमार २ पाठविल्या आहेत. फणस फार दिवस न ठेवावा दोन्ही भक्षावया योग्य झालया यास्तव विनंती लिहीत आहे पुर्वी व रोज गुदस्ता अनानस येक भुकणसेट समागमे पा। आहे ते प्रविष्ट होऊन उत्तर आले पाहिजे हर घडी पत्रीं संतोषवित जावे ममतेत अंतर न करावे. काम काज लिहीन असावे तुमचे शिपाई रामजी जमादार यांच जकातीचा याज समागमे फणस आनानस पा। आहे ह घेऊन उत्तर पा। बहुत काय लिहीणे कृपा लोभ करावा हे विनंती अनानस व फणस याजवर चिठया लावल्या आहेत कळावे आहेत कळावे हे वि ंती

No. 66.

Madho Rao Bhagwant writes, on 10 th Jilkad, to Maharawal Shree Nahar Singh, the Raja of Bansda :—

"I beg to acknowledge the receipt of your kind letter, along with two baskets of Mangose. In return, I am sending here-with, one Annanas and one Fanas. They are quite ripe and eatable. Please acknowledge and oblige,"

No. 67.

पान १ नंबर ६७

श्री.

राजश्री महाराऊल श्री नाहरसींगजी राजे संस्थान विजेपुर गोसावी यांसः-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य स्ने।। माधवराव भगवंत आसीर्वाद उपरी येथील

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

क्षेम ता॥ आषाढ ८ शु॥ पावेतो आनावल येथे क्षेमरुप जाणोन स्वकीये कुशल लेखन करीत असील पाहजे विशेष आम्ही एकदोन पत्रे पाठविली त्या प्रति उत्तर न आले तेणे करुन चित्तास उद्वीगनता यास्तव कृपा करुन उत्तराचे प्रतिउत्तर आली यास संतोष पुर्वी मोदी मोतीचंद याज समागमे अनानस एक पाठविले तो पावला किंवा नाहीं त्याचे समजत नाहीं हाल्ली अनानस चांगला मिलोन भुकण वाणी याज समागमे पाठविला आहे हा घेऊन स्वीकार करावा आणी उत्तर पाठवावे यासी आज्ञा करावी हरघड़ी पत्री संतोषवित जावे ममतेत अंतर नसावे कुशल तेचे वर्तमान कळवित जावे बहुत काय लिहीणे कृपा लोभ करावा हे विनंती.....

तपोनिधी श्री गोवर्धन बाबाचा जैश्रीराम -- उत्तर पे॥ अनानस घेणे.

No. 67.

Madho Rao Bhagwant writes, on Ashad Shukla 8th, from Anawal, to Maharawal Shree Nanar Singhji, the Raja of Bansda:-

"I wrote several letters to you but, received no reply; therefore, I feel some anxiety. Please write about your welfare, and remove my anxieties. Some time ago, I sent Annanas to you with Modi Moti, but don't know whether they reached you or not. However, I am sending, Annanas, with, Bhukhan. Please acknowledge and oblige."

No. 68.

पान १ नंबर १७८

श्री.

राजश्रीं नाहारसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी मांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमाग्य श्ने भास्कर लक्ष्मण असीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल तागायत छ १० जमादीलावल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत असावे सदैव पत्री संतोषवित असावे यानतर मौजे तरभूवन पे॥ सरभुवन हा गांव श्रीमंत राजश्री दीवाणजी याणो खासगी कडे ठेविला आहे साल मजकूरी आफत याज करितां गांव करी वांसदे प्रांतात दाणा खरीदी करावयासी जातात तेथे तुम्ही हरयेक विसीं दिकत करुन सुरगाण प्रांतात जाऊं देत नाहीं म्हणोन कळले व हासीला विसीं दीकत करीतां ऐशास गांवकरीन गांवकरी याणी तुम्हां जवल सांगितले कीं. राजश्री दीवाणजी कडे हा गांव आहे परंतु तुम्ही ऊकोन हासील ऐकोन हासील गाःयास अडीच अडीच रुपये घेतले हे उत्तम नव्हे हाली गाडेकरी दाणे आणावयासी गेले आहेत त्यास सुरगाण प्रांतात वगैरे खरेदी करावयासी जाऊ

येऊ द्यावे हासील सीरस्ते प्रमाणें द्यावा पेशजी ज्याजती हासील दुपट घेतला आहे तो माघारा देवावा ये विसीं सेख ईमाम जमादार याजळाहीं लिहीले आहे गाडे वाल्यास दीकत न करावी तुम्हांकारणे मकर संक्रमणाचे तीज शर्करा युक्त पाठविले आहेत मंडळी सह स्वीकार करावा बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती ती रा. नीलो पंत खासगत दिवाणजीचा ऐवज पाठऊन गांवात बटाण्यात खर्चास दाणा आणतील त्याची दीकत न करीतां जकातीचा पैका न घेता येऊं द्यावा न गांवी छापरे बंधावयाची लांकडे वगैरे सामान लिहतील त्या प्रमाणें देवावे दिवाणजीचे कामास दीकत करू नये हे विनंती

No. 68.

Bhashkar Lachaman writes, on 10 th Jamdilawal, to Nahar Singh, the Raja of Basda:—

" Your long silence is causing some anxieties. Please break yonr silence and drop a few lines every now and them. Village Tarbhuan of Pargana Sarbhuwan is the Khasgi, of Shreemant Dewanji. Famine is ravaging this year there. Therefore, some Cartmen went out for making purchase of corns. You have harassed them and prevented them from procceding towards Sarguna. Those Cartmen being harassed, represented to you that they are the subject of Dewanji. But inspite of their representation, you imposed a duty of 2½ rupees per cart and compelled them to pay the amount.

Those Cortmen are again going, for making for purchase of corns, that side. Please allow them to and from passage, through Bansda towards Sarguna and other places. Of course, you can levy proper duty. However, you are requested to refund the excess duty, levied and realised from them, in their former trip. I have also written to Jamadar Shiek Imam and asked him to abstain from harassing these Cartmen".

No. 69

पान १ नंबर १७४

नक्कल.

श्रीराम.

श्रीमंत राजश्री गणेश पंत दादा दिवाणजी गोसावी यांस:—

श्री सकल गुण अलंकर्ण अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्यें आज्ञाधारक माहाराउल श्री न्याहारसींगजी राजे संस्थान विजेयपूर प्रे॥ वांचदे दंडवत विनंती येथील कुशल ते॥ माहे दी॥ आषाढ वद्य ५ बद्दल पर्यंत आपले कृपे करून आमचे व संस्थान मजकूरचे वर्तमान यथास्थित जाणोन स्वकीये स्वानंद लेखन करीत गेले पाहिजे विशेष सांप्रत आपणा कडोन कृपा पत्र येऊन वर्तमान कलत नाहीं त्यास ऐसे न करावे सदैव कृपा पत्र पे॥ सांभाल करावा यानंतर साल मजकुरी या प्रांती प्रजंनाचा तोटा फार आज पर्तत प्रजन्यें आगदी नाही भाताचा माहाल भात कडी १ रोपले नाहीं मुली या प्रांती सावकार कोणी नाहीं तशा ही स्थेर्त स कोणी सवकार तशात मिलता तर पाऊसाचा वोंवाच बार प्रलये सरस्वी गोष्ट आहे भीका मेहर जी याचे रुपये व्याज मनोती सुद्धां येक महिनात द्यावे म्हणोन आपण लिहीले त्यास भीका-भाईचा प्रकार आपणास ठाउकच आहे त्या अर्थी सेवेसी विनंती पत्र लिहीले आह तरी कृपालु होऊन मशारनीलेस पत्र लिहावे कीं दोन महीने धीर धरुन नीभाऊन पैका वसुल करावा वाजवी पैका देणा तो राह त नाहीं याज करितां आमचे तर्फेन दोन गोष्टी लिहाल्या सातंष आमचा अभिमान आपणास अहे आमची लज्या राहेता अर्थ करावा व सरकारचा बंदोबस्त करून द्यावयाचा ते कृपालु होऊन आमची स्थिती पाहून सरकारांत आमचे तर्फेने बाजीद होऊन दादा हजार रुपये स्वामीनी ठरावले आहेत तेव्हां यात पार पडावे दादा नांव मात्र संस्थान आहे बरकड दैवत राहिले नाहीं एक गांव येव्हडी मामलत नाहीं ऐसा प्रकार आहे आपण धणी आहेत आम्ही आपले पदरचे आहो हर एक प्रकारे पार पाडोन सरकारचे अभय पत्र द्यावे आपण पुण्यास गेलीयावत पत्र लिहावे कीं सेवेसी जगूभाईस पाठऊं यानंतर आपले गांवचे लेख भीका मेहरजी याचे स्वाधीन केले आहेत कलावे बहुत काय लिहीणे कृपा लोभ करावा हे विनंती.

No. 69.

Maharawl Nahar Singh writes, on Ashad Badya 5th, to Rajshre Ganesh Pant Dada:-

"There is scarcity of rain this year, in as much as, that paddy has not been sown and transplanted. Due to the ravages of famine no money could be realised from the people. Besides, there is no one present to advance money. In these troubled days, I am ordered to make payment to Bhika Merji, with intrest. In this respect, my submission is that, he be directed to wait for few months. As regards the Government dues and the payment of Rs 10,000/-, I am to state here that, I am the master of the Sansthan, in name only. You are the real master of the Sansthan, and I am your faithfull henchman. Therefore, it is your bouden duty, to protect the intrest of the Sansthan, and manage all the outstanding matters properly. Besides it is your duty, to get me pardoned, rather exonerated."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 70.

पान १ नंबर १७३

श्री.

राजश्री महाराऊल राजे नाहरसींग जी गोसावी यांसः-

अखंडीत लक्ष्मी आलकृत राजमान्य श्ने।। हरीभाई मेहता राम राम विनंती उपरी येथील कुशल त।। छ १ माहे रविलाखर पावेतो मुा। बलवाडे जाणून स्वानंद लेखन करीत असीले पाहिजे विशेष आपले पत्र रुस्तुमखा समागमे आले व मशारनिलेची जबानी वरुन सविस्तर अर्थकलो आला पत्री मजकूर कीं गांवा विषयीं बखेडा न करावयाचा जाब साल पुर्वीचा झाला आहे म्हणोन लिहीले त्यास सरकारांत हा जाब साल नाहीं माजी कारबारी होते त्याणो राजश्री गमाजी पाठील गवली यांचे मुदामी गांव आपल्या कडे एकसालाची जमाबंदी सरकारांत देवीली तो साल वहिवाल्यावर सरकारची गांवे पुन्हां सरकारांत घ्यावी या प्रमाणें श्रीमंत सेना खास खेल समशेर बहादूर साहेबानी आम्हांस आज्ञा करुन च्यारी गांवची जप्ती सांगितली आहे मुदामी आपल्यास कडे पत्रे पाठविली होती स्वारी करावी तर स्नेहावर दृष्ट देऊन न केले हल्ली श्रीमंत यजमान साहेब व राजश्री अमृतराव पाटील गवली यांची पत्रे बारंबार येतांत कीं गांवे जप्त करुन मागील वसुल व साल मजकूरचे वसूल घेणे त्यांस आम्हांस दोन गोष्टीचा आंदेशा आहे स्वारी करावी तर तुमचा आमचा स्नेह आणि स्वारी केलीयाविना गांबचा बंदोबस्त कसा होता सरकार आज्ञा सीरसांवन्द करुन स्वामी सेवा घडली पाहिले त्यांस ये विषयींचा जाब साल जे करणे ते कोन्ही कारकून बडोदी यास पाठऊन श्रीमंत साहेबा कडून करावे पांच च्यार रोज स्वारी येत नाहीं तदनतर येणे होईल यास्तव उत्तर तेथोन आणवावा बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 70.

Hirabhai Mehta, writes, on 1st Rabilakhar, to Nahar Singh, the Raja, of Bansda;-

"Received your letter through Rustamkhan and learnt and all about the matter dealtwith therein. Besides. I learnt much more from Rustamkhan himself. You write in your letter under review that Government order has already been pessed some time ago and the dispute has also been finally settled. But Shreemant Gaikwad holds otherwise and says that, no such order, has been passed by the Government. However he admits, that there was an interim order, and in compliance with the said order the late Karbari handed over the villages concerned to you. Bir Singh got one

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

year's revenue of those villages also. Thereafter, those villages were to revert to the Government.

Such being the case, I am ordered by the Sena Khas Khel Sham-Sher Bahadur, to attach and take possession of those villages at once. I wrote to you some time ago, and gave full information, on the subject. You can fully understand that, I would have gone to those villages, and attached them at once, but I have abstained till now simply for the sake of our freindly relations.

Amrita Rao Gauli is writing, letter after letter, directing me to take possession of those villoges. Not only this, but to get from you refunded, the income of those villages, If I go there and attach those villages our realations will be brought to an end. If I do not go there and attach those villages, I will not be able to manage the affairs of those villages, without taking possession there of.

You know, I am bound to carry out the orders of my master. Therefore, I suggeest that, you should send some one to Baroda, to get the matter settled before hand, and save me from performing my undesired duty."

No. 71.

पान १ नंबर १६४

श्री.

राजश्री राजे नाहरसींगजी संस्थान वांसदे गोसावी यांसीः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रेा। नीलो गोपाळ मु।। पे।। भामेर अशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल ता।। छ २१ जीलकाद जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष आपला कडून रा. जगूभाई व भीकाजी पंत आले याणी सबिस्तर मजकूर विदीत केला तो कळला या नंतर आपले कडे ऐवज संस्थान मजकूरचे नजरे बाबद वगैरे येणे त्यास साल मजकूरचे करार प्रमाणें ऐवज द्यावा तो आद्याप येत नाहीं हाल्ली जगूभाई येथे आले याणी इतर गोष्टीच सांगितल्या परंतु ऐवज आणिला नाहीं त्यास हे ठीक नाही तरी पत्र पावतांच करारा प्रमाणें ऐवज झाडा बाकी नंसी पाठऊन द्यावा व पेशतर सालचे ऐवजास जामा करून रसदेचा ऐवज पाठवणे साल गुदस्ताचा ऐवज अद्याप पार पाडला नाहीं हे उत्तम नव्हें हल्लीं पत्र दर्शणी ऐवज निक्षुण देणे या उपरी दीवसगत लावण्यासी परीछीन उपयोगी पडावयाचे नाहीं

आम्हांस देण्याची नीकड़ आहे दुसरे भीकाजी पंतास बडोदीयास जाण्या करितां समज्ज सांगितले आहे हे जाऊन बंदोबस्त करुन येतील सरकारातून व जगूभाई याणी आम्हां कडे संस्थानचे काम करुन दिल्हे आहे त्या प्रे॥ भीकाजी पंत करतील आपणही ध्यावे यांत दीकत न करावी चिठी तारीख भीकाचे पंताचे हातची व जगूभाईचे हाते करुन तेरीख पंत करतील आपण या प्रमाणे चालवावे म्हणजे पुढे कार्तीक मार्गशीर्ष मासी येऊ भेटी नंतर कळेल बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती.

No. 71

Nilo Gopal writes, on 21st Jilkad, from Bhawner, to Nahar Singh the Raja of Bansda:–

"Raja Shree Jaguhhai and Bhikabhai, come to me, on your behalf and acquainted me with the whole affair. The Aivaj relating to Nazarana, has not been paid as yet. Though Jaghubhai came here, he did not bring with him the due Aivaj. This is not proper. You are, therefore, asked to send the due Aivaj, as soon as you receive this letter. Besides, you are asked to make payment of last year's Amal. Bhikaji Pant is going to Bansda, he will do your work, as effeciently, as has been done by Jagubhai and myself."

No. 72.

नक्कल पान १ नंबर १७६

श्री.

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य राजश्री नीलो गोपाल कमाविसदार चौथाई संस्थान वांसदे गोसावी यांस:–

सेवक माधवराव नारायण प्रधान नमस्कार सु॥ इसने तीसेन मया व अलफ मौजे चपधलरा हा गांव संस्थान वांसदे यांज कडील व मौजे रुपवेल प्रा॥ अनावल हा गांव राजश्री मानसींगराय गायकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादर यांज कडील त्यास या हरदू गांवेचे कजीया लागला वरुन वांसदे करा कडील चापलधरा व आणखी दोन गांवे एकूण तीन गांवची जप्ती फत्तेसींगराव गायकवाड याणी केली होती त्यास त्यांज कडील रामचंद्र भाष्कर हुजूर आले होते ते समयीं सीवेचा कजिया मनास आणून मोकलीक विषयीं समज्ज ताकीद झाली नंतर रामचंद्र भाष्कर बडोद्यास गेल्यावर हरदु गांवचे सिवेचा कचीया मनास आणून रुपवेलकर खोटे

झाले त्याज वरुन वांसदेकरा कडील गांवची मोकलीक केली त्या प्रमाणे सुरलीत चालले असतां हल्ली हरी मेहता व्यारेकर यांनी सेना खास खेल शमशेर बहादर यांस गैरवाका समजवीलया वरुन चापलधरा वगैरे च्यार गांवची जप्ती केली आहे म्हणून हुजूर विदीत झाले त्याज वरुन हे पत्र सादर केले असे तरी पेशजी हरदु गांवचे सीवेचा कजिया मनास आणून नीवाडा केला असतां हल्ली वांसदेकरा कडील च्यारी गांवची जप्ती केली आहे ते मोकळीक करावयासी मानसींगराव गायकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादर यांस सरकारचे पत्र पा। ते त्याजकडे पाठऊन जप्तीची मोकळीक करून देवणे जाणीजे छ १५ रमजान अज्ञा प्रमाण

मोर्तब.

No. 72

Madho Rao Narayan, the Peshwa writes, on 15th Ramjan 1192 Arba, to Nilo Gopal, the Kamavisdar of Bansda:—

"There is a Boundary dispute between Chapaldhara, belonging to Bansda and Rupbel of Pargana Anawal, belonging to Mana Singh Gaikwad. As a sequence of the dispute Fateh Singh Gaikwad attached Chapaldhara with two other villages. Thereupon Ramchandra Bhaskar was deputed by Bansda to Baroda for effecting an amicable settelement. The whole matter was discussed in the presence of Ramchandra Bhaskar and the claims of Rupbel being falsified, villages belonging to Bansda were released. These released villages remained undisturbed under the administration of Bansda for some time.

Now Mehta Vyarekar having made false representation, to the Sena Khas Khel, has succeded in getting an order for the attachment of those villages and had already attached them. This matter being reported to the Hazur, has resulted in the issue of this letter, directing the Sena Khas Khel to take into concideration the previous settlement arrived at and to release those villages without further delay."

No. 7..

पान १ नक्कल नंबर १८३

श्री.

राजेश्री मानसींगराव गायकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादर गोसावी यांसी:—

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

सकलगुणाल करण अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य श्रे।। माधवराव नारायण प्रधान असीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष मौजे चापलधरा गांव संस्थान वांसदे यांज कडील व मौजे रुपवेल प्र।। अनावल हा गांव तुम्ही कडील हरदु गांवचे शिवेचा कजिया लागल्या वरुन वांसदेकरा कडील चापलधरा व आणखी दोन गांवे ऐकूण तीन गांवची जप्ती फत्तेसींगराव गायकवाड यांनी केली त्यास तुम्हा कडील रामचंद्र भास्कर हुजुर आले होते ते समई सीवेचा कजीया मनास आणून मोकलीक विषयीं समज ताकीद झाली यानंतर रामचंद्र भास्कर बडोद्यास गेल्यावर हरदु गांवचा कजीया आणून रुपवेलकर खोटे झाले स्याज वरुन वांसदे करा कडील गांवाची मोकलीक केली त्या प्रमाणें सुरलींत चालले असतां हल्ली हरी मेहता व्यारेकर याणी तुम्हांस गैर वाका समजावील्या वरुन चापधरा वगैर चार गांवची जप्ती केली आहे म्हणून हुजूर विदीत झाले याज वरुन हे पत्र लिहीले असे तरी पेशजी हरदु गांवचे सिवेचा कजीया मनास आणून नीवाडा केला असतां हाली जप्ती करणे ठीक नव्हे याज करितां वांसदेकर कडील गांवची मोकलीक करुन सुदामत चालत आले असेल त्या प्रमाणें चालवावे जप्ती मुलें वसुल घेतला तो माघारा द्यावा ये विषयींचा फिरोन बोभाट येऊन द्यावे त।। छ १५ रमजान सु।। ईसने तीसेन मया व अलफ बहुत काय लिहोणे हे विनंती.

No. 73

Madho Rao Narayan, the Peshwa writes, on 15th Ramjan 1192 Arba, to Mana Singh Gaikwad:—

"There was a Boundary dispute, between Chapaldhara and Rupbel of Pargana Anawal and Fateh Singh Gaikwad, as a sequence of the dispute, attached four villages. Thereupon Ramchandra Bhaskar, ap roached the Government and represented the whole affairs to the Hazur. After careful consideration of the Pros and Cons of the dispute, the release of those villages was directed. Afterwards Ramchandra Bhaskar went to Baroda and the villages concerned were released.

The Mehta of Vyara, having misled the Gaikwad, got an order for the attcahment of those villages. At the strength of the said attachment order, he attached those villages. This attachment being reported to the Government, it is directed that the villages concerned should be released at once. If any realisation is made during the attachment, the amount realised is to be refunded to Bansda. Furthermore, it is directed that no further trouble, on your part, will be tolerated"

— —

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 74.

पान १ नंबर ४७

श्री

राजश्री फत्तेसींगराव गायकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादर गोसावी यांसीः—

सकल गुणाल करण अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य स्ने।। माधवराव नारायण प्रधान असीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणुन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष संस्थान मजकूरचा गीरास आपले कडील माहालाचा सुरलीत पावत नाहीं म्हणून हुजूर विदीत जाहले याज वरून हे पत्र लिहीले असे तरी संस्थानास आपले कडील उपद्रव न लागे ते करावे व संस्थान मजकूरचा गिरास आपले कडील माहालांत सुदामत असेल तो ताकीद करून देवावा ता।। छ २२ जमादीलाखर सु।। खमस समानीन मया व आलफ बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

लेखन
सीमा.

श्री
राजाशाहुनरपतीहर्प
निधानमाधवरावना
रायणमुख्यप्रधान.

No. 74

Madho Rao Narayan, the Peshwa writes, on 22nd Jama-dil-akhar 1187 Arba, to Fateh Singh Gaikwad:—

"The Raja of Bansda is, often now and then, subjected to various kinds of tortures by you. Besides his Giras, from Parganas under you, is not regularly paid. This matter being reported to the Government, you are directed to abastain from troubling the Raja and to make payment of his Giras".

No. 75.

पान १ नंबर ११२

श्री शंकर

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

राजेश्री जासूद माहाल दरबार नी।। श्रीमंत गायकवाड सेना खास खेल शमशेर बहादर कारणे कोन्ही आपले माहालचे जासूद कामगिरी अथवा येरी आले तर वासदे येथील राजे यांजला उपद्रव न देत जावा बहलची बंदोबस्त राखीत जावी यांस अंतर करु नये आपले घरचे काम जाहलेत लेहून दिधले कलावे दुसरे हर कोन्ही जासुद आलेतर या गांवास व राजे यांस उपद्रव न द्यावे उपद्रव दिल्हियास कमी पडणार नाहीं सबब हे आपले वर आहे तर ऐसे यांस था गांवास आंतर न द्यावे कळावे श्रीमंत राणीबाई हे आमचे येथे येणार आहेत जानजे हे अशीरवाद. सदरहु पत्र लिहीले रा। कोंडाजी नाईकाला सु।। लिहीले सही.

No. 75.

The writer of this letter depicts that if any man comes to the territary of Bansda, on Gaikwad's State business or otherwise, should not be molested, but be provided protection and facilities. Similarly the Jasud of Bansda passing through the territory of Gaikwad should be provided with a similar treatment."

No. 75 A.

पान १ नंबर १३७

श्री.

अजम भाई भीका मेहरजी दाम मोहवतहूं–

आज दील एकलास नीलो रामचंद्र सलाम बाद जसलाम उकी येथील खैरसला जाणोन न आपले कडील सविस्तर लिहावे दीगर संस्थान वांसदे पे।। साल मजकूरचा सरकारी ऐवज येणे त्या पैकी जलालपुरी राजश्री बाबाजी पंत यांज कडे ऐवज पाठविला आहे तो सावकाराचे दुकानी मशारनीलेनी जमा केले च असतील हाली बाकी ऐवज राहिला असेल तो आत्माराम भट व लालदास गुमस्ता जंबुसराहून राजश्री नानाजी नव दाणा बीजा करितां खरेदी करुन गलवतावर भरून रवाना करावा यासी पाठविले आहेत यांस ऐवज रोख लागेल तो द्यावयासी मला पत्र लिहीले आहे त्यांस तुम्हा कडे वासद्या बाबद ऐवज राहिला असेल तो जलालपुरी पाठऊ नये लालदास गुमास्ता यासी देऊन त्याची पावती द्यावी त्या प्रमाणें मजुरा पडतील हरजीनसी दाणा कबुल तुम्ही केला आहे त्या प्रमाणें वलसाडचे वंदरी सत्वर रवाना करावा भरवसा जाणोन लिहीले आहे रुमये दोन हजार पर्यंत द्यावे छ १ माहे रमजान संवत १८४७ ज्यादा काय लिहीणे हे किताबत.

No. 75. A.

Nilo Ramchandra writes, on 1st Ramjan 1191 Arba, to Bhika Merji:-

"As regard the money, out of the Chauth, sent to Babaji Pant at Jalalpur, I think he might have deposited the same to the Pedhi of the Sawakar. Rajashree Nanaji of Jambusar has sent, Atmaram Bhat and Laladas, his Gumastas, for purchasing corns He has, therefore, written to me, directing that, if there be any due from Bansda, that should not be sent to Jalalpur, but be paid to Laladas and a proper receipt for the payment made, be obtained from him Such paymets made to Laladas, will be adjusted in Bansda's account"

No. 76.

पान १ नंबर १२४

श्री राम राम

राजश्री राऊल रायसींगजी संस्थान वांसदे गोसावी यास:—

अखण्डीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये श्रे॥ भगवंतराव गायकवाड राम राम विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत असावे विशेष तुमचे पत्र जंबूसरहून सुभ्याचे पत्राचे अन्वयाचे उत्तर आले वाचून आपणास आले माघमासी आजविसींत तुमचे सुभेदार येणार तधी प्रे॥ बीसनपुर येथील गीरासा फडशा होईल तो पावेतो आमचा सीकेत माहाली येसार नाहीं तरी उत्तम आहे. तुम्हास पत्र सुभ्याचे आहे त्या अन्वये फडशा करावयाचा असल्यास बापू बरोठ बरोबर काल पत्र तुमचे सिकेताची दिलभरीचे पाठविले आहे आल्यास वीरा पाटील व॥ पावणे साहासे खर्च सुद्धः मुजरा घेऊन बाकीचा निकाल व छातास ताकीद करुन देवऊं बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

पौष व॥ १३ संवत १८५२.

No. 76.

Bhagawant Rao Gaikwad writes, on Paush Badya 13th Sambat 1852 (1196 Arba), to Rawal Rai Singh, the Raja of Bansda:—

"A reply to your letter from the Suba of Jambusar, has been received. The reply under review says that the Suba is to come

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

there in the month of Magha. Therefore, my Sipoys will not go to Bisanpur till the settlement of the dispute. "

No. 77.

पान १ नंबर १००

श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य श्रे।। नारो विश्वनाथ असीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष तुम्ही कितेक प्रकारे मजकूर भीका मेहरजीसी बोलला ये विसीचा परीणाय मशारनिलानी लिहील्या वरून सविस्तर कलला येसी यास भीका मेहरजी माहीतगार व सरकारचे तर्फेन जप्तीचे काम काज त्यांज कडेसच तुम्ही त्यांजला कमेत घेऊन चालल्यास नीभावणी करावया जोगते सारांष तुम्हा कडे सरकारचा ऐवज येणे बहुत त्याचा फडशा झाला पाहिजे त्यांस शाहाणा माणूस असेल त्याचे विचारे चालल्यास चांगले त।। छ १३ माहे रजब बिन तफात्र लिहीले हे विनंती.

पे।। पोष वद ८ संवत १८५२.

No. 77.

Naro Biswanath writes, on Paush Badya 8th Sambat 1852 (1196 Arba) to Rai Singh the Raja of Bansda:-

"You had spoken to Bhika Merji about various matters some time ago. As a result of your talk, with him, he wrote to me giving full details of the subject discussed. Having learnt from his letter all about the matter, I am to inform you that Bhika Merji is an experienced man. Besides, he is in charge of the Attachment effected by the Government. Your welfare lies therein, in working according to his wishes and directions. You are fallen in arrears of Government dues. It wauld be better ifsome sort of settlement is arrived, through him. "

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 78

पान १ नंबर ९८

श्री.

राजश्री नारो पंत नाना सरसुभाने पत्र गु।। भीका मेहरजी मार्गसीर वद्य ३ सं० १८५२

विशेस बहुत दिवसी कृपापत्र पाठविले ते पावोन दर्शना तुल्य लाभ जाहाले संस्थानी सरकारीचे चौथाईचा आमलतो राजश्री नीलो गोपाल यांजकडे कमाविसीनी होता परंतु त्यांज कडे सरकारची बाकीचा ऐवज येऐ त्याचा निकाल त्याच्याने होत नाहीं म्हणोन सुभाहून जत्प करून जत्पीचे कामकाज भीका मेहरजी खेरगांवकर यांसी सांगितलो असे तरी चवथाईचा ऐवज अफरा तफरी न होता सुरलीत द्यावा व मागील बाकी चाही ऐवज मशार नीलेस द्यावा म्हणोन पत्री आज्ञा त्यास माहाल मजकुर पैकी उत्पन्न जाहाले त्यांत भीका मेहरजी यांज कडे रुपये ७००० सात हजार वसूल जाहाले दुसरा साकी तीन हजार पर्यंत होईल तेही भरणा लवकरच होईल त्या विसी आपण कालजी न करावी दुसार संस्थानावर चौकडोन कर्जाचा पेच तेणे करून ताणा ताण आहे आज पर्यंत जगूभाई कामकाज करित होते परंतू कार्तीक सुद्ध ११ चे दीवसीं यांजला देव आज्ञा जाहाली त्यांस आमचे वाल्यत्व त्या पत्ती आमचे वडील याची बरदास्त सरसुभाहून करीत आले त्या प्रमाणें आमची बरदास्त संस्थानी पदरी घेऊन केली पाहिजे मुलखी पर मुलखी तंटे हमेशा चालत आहे म्हणोन सरकार तर्फेसी भीका मेहरजी यासी आज्ञा जाहली पाहिजे कीं काम काज पडल्यास सरकारचे नावी कागद पत्रे लिहून बंदोबस्त करण्यात येईल तसा करतील या विसीं सहसा अनभान न करावे बहुत काय लिहीणे कृपा लोभ करावा हे विनंती.

No. 78.

Naro Pant Nana, the Sir Suba writes, on Marg Shirsh Badya 3rd Sambat 1852 (1196 Arba) to Bansda:-

"Received your letter after a long time and learnt all about the matter dealtwith therein. In reply, I am to inform you that, the Kamavis of Chauth Amal, from the Sansthan, was assigned to Nilo Gopal, who had fallen in arrears and there is no hope for the payment from him. Therefore, the said Kamavis, being taken from him, is transfered to Bhika Merji of Khergaon and you are directed to make payment to the new incumbent. Besides the arrear from the Sansthan, is also to be paid to him.

Further more the debt amount due from you has not been liquidated as yet. Jagubhai was managing the affairs of the Sansthan

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

till recently. He was my freind and was, therefore, always sided, by my people, at the Court of the Sir Suba. However he died on Kartik Sudha 11th, therefore, you should be very very cautious, in your dealings henceforth. "

No. 79. Arba 1196

पान १ नंबर ३५

श्री म्हालसाकांत.

राजश्री रावल रायेसींग संस्थान वांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये श्नो गोविंदराव गायकवाड सेना खास खेल समसेर बहादर राम राम. उपरी तुम्हां कडील चार गांव सरकारांत जप्त होते ते राजश्री पंत प्रधान यांचे लिहीत्या वरुन तुमचे तुम्हांस दिल्हे असेत अनभव घेणे ता॥ छ २५ माहे रबिलाखर सन सीत तीसेन मया आलफ मोर्तब सुद मोर्तब सुद.

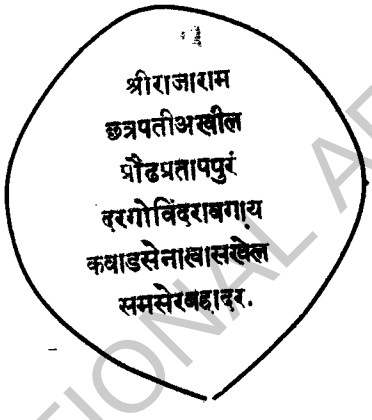

No. 79.

Govind Rao Gaikwad writes, on 25th Rabilakhar 1196 Arba, to Rawal Rai Singh of Bansda:—

" Four of your villages were attached, by Government, some time ago. They are now released and given back to you. "

No. 80.

पान १ नंबर ६६

नक्कल असे.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान वासदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये श्रे॥ हरी चिंतामण असीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष संस्थान मजकूर येथे सरकारची चौथाई आहे त्याची कमावीस निलो गोपाल यांजकडे आहे त्यांस त्यांजकडे ऐवज बहुत येणे त्याचा निकाल त्यांच्याने न होय सबब चौथाई अमलाची जप्ती सरसुभाहून करून जप्ती चे कामकाज अजम भीका मेहरजी याजकडे सांगितला असे तरी चौथाईचा वसुल अफरा तफरी नहोतां सुरलींत भीका मेहरजी कडे देणे व मागील बाकी संस्थाना कडे येणे त्याचा वसुल मशारनीले कडे देणे ता॥ छ २६ जमादीलावल सु॥ सीत तीसेन मया व अलफ बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती मोर्तब असे.

सिका असे.

No. 80.

Hari Chintamani writes, on 29 th Jama-dil-akhar 1196 Arba, to Rai Singh the Raja of Bansda:—

" The Kamavis of Chauth Amal, from the Sansthan, was assigned to Nilo Gopal. It is, now, transfered from him to Bhika Merji. You are directed to make payment of the Chauth as well as the arrears to the new incumbent. "

No. 81. Arba 1197

पान १ नंबर ३८

राजश्री रायसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसीः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रेो॥ हरी चिंतामण सुभेदार असीरवाद विनंती उपरी येथील कुशळ जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष तुम्हां कडे सरसुभाचा ऐवज येणे त्याज पैकी रा॥ दयाराम आनंदराम याणी रुपये ६००० एके नऊ हजार भाण लालदास दलाल सुरतकर यांजकडे भरून कबजा आणोन दिल्ही. त्या बदल नऊ हजार रुपये सरसुभा जमा असेत ता॥ छ २६ जिलकाद सु॥ सबा तीसेन मया व अलफ बहुत काय लि॥

हे विनंती. मोर्तब
सुद.

No. 81.

Hari Chintamani the Subedar writes, on 29 th Jama-dil:akhar 1196 Arba, to Raja Rai Singh of Bansda :-

" Dayaram Anand has deposited the sum of Rs. 9000,— , out of the money you owed to the Sarkar, in the Pedhi of Laladas of Surat and brougpt a receipt for the amount deposited. The Said amount is credited to you by adjustment. "

No. 82.

पान १ नंबर १०३

श्री साम्ब.

नक्कल असल व मुजब.

आजम भीका मेहरजी खेरगांवकर मोहोबत हूं

आज दिले हरी चिंतामण सुभेदार सु॥ सबा तीसेन मया व आलफ संस्थान वांसदे येथील राजश्री रायसींग याज कडे सरसुभाचा ऐवज येणे त्याचा फडशा न होय सबब संस्थानची जप्ती सरसुभा कडून कोम काज तुम्हा कडे सांगितली हल्ली संस्थानीकाचे तर्फेन राजश्री दयाराम आनंदराम याणी येऊन तजतोड करून काही येणे नक्त दिल्हा व कांहीं व चंदा मुदत केली सबब जपती मोकली करावयाचे ठरून हे पत्र तुम्हांस लिहीले असे तरी संस्थानचे कामकाजांत तुम्ही दखलगिरी न करणें जप्त वसूल संस्थान पैकी तुम्हां कडे पडला असेल त्याची रूजूवात करून यादी सरसुभा पाठविणें ता॥ छ २६ जिलकाद मोर्तब सुद.

No. 82.

Hari Chintamani, the Subedar, writes, on 29th Jilkad 1197 Arba, to Bhika Merji:—

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

" Rawal Rai Singh of Bansda owed some money to the Sir Suba but could not make payment. Therefore as a sequel of Non-Payment, the Sansthan was attached and the management was assigned to you. Dayaram Anand has, now, deposetid some money and got some time for further payment. Therefore the Sansthan is released and you are directed to hand over the charge of the State to the Rawal and not to interfere with his management. "

No. 83.

पान १ नंबर २०

श्री

राजश्री वस्ता राठोड संस्थान वासदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य श्नो।। बाजीराव रघुनाथ प्रधान असीरवाद उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष चिरंजीव राजश्री चिमाजी आपा यांचे लग्नाचा निश्चये जेष्ट वद्य नवमीस केला आहे तरी तुम्ही लग्न समारंभास येणे जाणीजे छ १४ जीलहेज सु।। समान तीसेन मया व अलफ बहुत काय लिहीणे लेखन सीमा.

No. 83.

Baji Rao Raghunath, the Peshwa, writes, on 24 Jilhej 1198 Arba, to Basta Rathod of Bansda and invites him to attend the marraige ceremony of Chimanaji Appa, fixed on Jyestha Badya 9th.

No. 84. Arba 1198

पान १ नंबर १६

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

श्री गजानन.

राजश्री राजे रायसींग संस्थान बासदे गोसावी यांसः-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नो।। भीवराव कृष्ण सुभेदार आसिर्वाद विनंती उपरी कुशल येथील जाणुन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष पे।। मजकूर येथील चौथाईची मामलात राजश्री नारोशंकर अनंदराम मेहेता यांजकडे साल मजकूरी आवल साला पासून सांगितली आहे. तरी आमलाची मस्वल देऊन सुरलींत सरकार आमस चालत आहे त्या प्रमाणें चालून यांचे विच्यारे कामकाज करीत जाणे. रवाना छ २४ मोहरम सन समान तीसेन मया व आलफ बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

श्री
चरणीतत्पर
भीवराव कृष्ण
निरंतर

No. 84.

Bhi r Rao Krisna, the Subedar, writes, on 24th Moharm 1198 Arbe, to Raja Rai Singh of Bansda :-

"The Amal of Government Chauth, from the Sansthan, is entrusted to Naro Shankar, with a retrospective effect from last year. You are, therefore, directed to make payment of the Chauth as well as of the due to the new incumbent."

No. 85. Arba 1199

पान १ नंबर ४३

श्रीराजारामछत्रपती
अखीलप्रौढप्रतापपुरंदर
गोविंदरावगायकवाड
सेनाखा सखेलसमसेरबहादर.

श्रीम्हाळसाकांत.

राजश्री कृष्णराव देशमुख सर नोवत गोसावी यांसः-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य राजे।। गोविंदराव गायकवाड सेना खासखेल समशेर बहादर राम राम सु ।। समान तीसेन मया व आलफ मौजे चापलधरा तालुके वासदे हा गांव तुम्ही लुटोन दाणा दुणा वगैरे घेऊन गेला म्हणोन हुजुर विदीत झाले त्यास मौजे मजकुरची लुट केली असेल ती माघारी द्यावी त्यास देणे व जे।। बलसाड व पारनेरा वगैरे माहाली गीरासी याचा उपसर्ग बहुत झाला आहे त्यास गीरासी यासी सरकार माहालांत जागा न देतां निक्षुण ताकीद करुन बलसाड वगैरे माहाली उपद्रव न लागे ते करणे राजश्री पंत प्रधान याज कडील हरएक माहाली गीरासाचा उपद्रव झाल्यास सर सुभे तुम्हांस लिहीतील ते समई गीरासाचा बंदोबस्त करुन देणे वारंवार लिहीणे न पडे ते करणे जाणीजे छ १ माहे जिलकाद मोर्तब सुद.

मोर्तब
सुद.

No. 85.

Govind Ra0 Gaikwad, Sena Khas Khel Shamsher Bahadur, writes, on 1st Jilkad 1198 Arba, to Krisna Rao, Deshmukh Sir Naubat:-

"You have looted village Chapaldhara, belonging to Bansda, and carried your booty to your place. The matter being reported to the Hazur, it has been ordered that the looted properties should be restored to the owners. Accordingly you are directed to return the looted property of evry individual.

Besides, the ravages of Girasias in Parganas Balsad and Parnera, are at zenith. These refractory Girasias should not get shelter in Government territories. Further you are to see that the ravages of these Girasias are put to a stop. If you are asked by the Sir Suba. of Shrimant Peshwa Sarkar to help him in putting down the ravages of Girasias, you are to render all possible help."

No. 86.

Arba 1198
नंबर ५७

पान १

श्री
राजाशाहुनरपती
हर्षनिधानश्रीमंत
रघुनाथप्रधान

श्री.

राजेश्री रायसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये श्रे॥ बाजीराव रघुनाथ प्रधान असीर्वाद सु॥ समान मया तैन व आलफ पे॥ उरपाड प्र॥ गुजराथ हा माहाल राजश्री विठलराव नरसिंह यांज कडे फौजेचे सरंजामास आहे त्यांस माहाली मा॥ निले कडील कारकून हमेशा संस्थान मजकूरा वरुन जातात व येतात समागमे हर जिन्नस माहाल पे॥ वगैरे खरेदी करुन आणवितांत त्यास पेशजी पासून जकात घयावयाची शिरस्ता नाहीं व चौथाई सरकार आंमलही संस्थानात आहे असे असतां नबीन साल मजकूरी मशारनिले कडील कारकून खटल्या सुद्धां आले त्याज पासून तुम्ही जकाती वगैरे ऐवज घेतला आहे म्हणोन हुजूर विदीत जाहाले त्याज वरुन हे पत्र सादर केले असे तरी नबीन चाल न करितां सुदामत वहिवाटी प्रे॥ याजकडील कारकून जातील व येतील त्यांज बरोबर सरंजाम आसेल त्याची जकात न जावू येतू देणे व साल मजकूरी उर पाढेहून कारकुन आले त्यांज पासून जकातीचा ऐवज घेतला आहेतो माघारा देणे. ये विषयीं फीरोन बोभाट येऊ न देणे. जाणीजे छ २७ रबिलावल आज्ञापना. लेखन सीमा.

No. 86.

Baji Rao Raghunath, the Peshwa, writes, on 27th Rabilawal 1198 Arba, to Raja Rai Singh of Bansda :-

" The Military Saranjam of Pargana Udpad is given to Vithal Rao Narsingh. His Karkun, often traverses the territory of Bansda, while on purchasing duty for the Saranjam. Inspite of the fact that there is no custom prevalent to levy duty on such transactions, and inspite of the fact that you are Feudatory to the Government, you have levid duty. Therefore, you are directed, by the Government, to abstain from imposing duty on such transactions and to provide free Passage for persons traversing your territory on Government duty. Besides, you are directed to refund the amouut realised from the Karkun. "

No. 87.

पान १ नंबर १६०

श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रे॥ आनंदराव भीकाजी सुभेदार आसीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणुन स्वकीये लिहीत जावे विशेष संस्थान मजकूर येथील सरकार

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

हिसाबी ऐवज सालाबाद प्रमाणे साल मजकूर सन समान तीसेनचा येणे त्या बद्दल पेशजी राजश्री बाबूराव गोपाल यांजकडे जप्तीचे काम सांगितले होते त्या प्रमाणें मशारनिले कडे करार असे तरी साल मजकूरचे चौथाईचा ऐवज मशारनिले कडे वसूल देणे तो। छ ५ जीलकाद सन समान तीसेन बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती.....

No. 87.

Subedar Anand Rao Bhikaji writes, on 5th Jilkad 1198 Arba, to Rai Singh the Raja of Bansda :—

"The Government due, according to the prevalent annual accessment, for the current year, is entrusted to Baboo Rao Gopal, you are therefore, directed to pay the amount to him."

No. 88.

पान १ नंबर ५०

श्री
गणपतीचरणीतत्पर
हरीचिंतामणनिरंतर

श्री

राजश्री रायसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्नो।। हरी चिंतामण आसीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणुन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष संस्थान मजकूर येथील मौजे चापलधरा वगैरे चार गांव याची जप्ती राजश्री गोविंदराव गायकवाड सेना खासखेल समसेर बहादर याणी केली त्यास त्या गांवच्या सोड चिठया व तुमचे नांवे पत्र व भगवंत राव गायकवाड यांज कडे जप्तीचे काम काज त्याजला पत्र एकूण तीन पत्रे सेना खास खेल यांची घेऊन अजम भीका मेहेरजी खेरगांवकर याज कडे पाठविली आहेत ते गांवची दखल घेतील तुम्ही च्यार गांव पोहींचल्याचे कबजा देणे च्यार गांवचे वसुलाची रूजूवात झाली पाहिजे याज करितां गांवचे काम काज भीका मेहेरजी यांज कडे सांगितले. असे तरी हे दीकत कबजा देणे. ता।। छ ३ जमादीलावल सु।। तीस सीतेन मया व आलफ बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

मोर्तब

सुद.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 88.

Hari Chintamani writes, on 3rd Jama-dil-awal 1199 Arba, to Raja Rai Singh of Bansda:—

" You four villages, Chapaldhara and others, were attached, by Govind Rao Gaikwad, some time ago. Now, there letters, Consent for their release. letter, of direction to Bhagawant Rao Gaikwad for relase and release order to you,, being obtained from him, are sent herwith through Bhika Merji. He will take possession of those villages on your behalf. You are to grant a receipt acknowledging the restoration. The administration of these villages will be carried out by Bhika Merji, on your behalf. "

No. 89.

पान १ नंबर ६७

नक्कल.

श्री.

राजश्री रायसींग संस्थान दांसदे गोसावी यांसः-

अखंडीत राजमान्य श्ने।। बाजीराव रघुनाथ प्रधान असीरवाद उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष संस्थान मजकूर येथील चौथाईचे अमलाचे जमीची कमाविस रा. बापुराव गोपाल यांज कडे सरकारातून आहे त्यास तुम्ही साल मुक्त सन समान तीसेन व साल मजकुर दुसाला सरकार अमला चा वसुल दिल्हा नाही म्हणुन कमवीसदार याणी हुजूर विदीत केले त्याज वरून हे पत्र सादर केले असे तर साल गुदस्त व साल मजकूर दुसाला सरकार अमलाचा ऐवज राहिला असेल त्याचा वसूल का।। दारा कडे सुरलीत देणे फिरोन बोभाट येवू न देणे जाणीजे छ ३ जिलकाद सु।। तीसा तीसेन मया व अलफ बहुत काय लिहीणे.

No. 89.

Baji Rao Raghunath writes, on 3rd jilkad 1199 Arba, to Rai Singh of Bansda :-

"Baboo Rao Gopal has been entrusted with the Kamavis of the Government Chauth from the Sansthan. He reports that you have not paid the Chauth for the last year as well as the current one.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Therefore, you are directed to pay the Chauth to the Kamavisdar at once. There should be no further complaint on the subject."

No. 90.

पान १ नंबर १०६

श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसीः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमाने श्ने।। बाबूराव गोपाल असीरवाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत गेले पाहिजे विशेष संस्थान मजकूर येथील चौथाई बाबद सरकारचा ऐवज हुजूर पावतां जाहला नाहीं पेशाची चौथाईचा ऐवज सरसुभां ग्रे।। गुजराथ नी।। राजश्री महीपतराव भवानी यांज कडे सरसुभाचे खर्चास सरकारातून रुपये ७५०० साडे सात हाजार देविले आहेत तरी सदरहु साडे सात हजार रुपये मशारनीले कडे देऊन पावली याची कबजा घयावी ता।। छ १० जील्हेज सु।। मया तेन व आलफ बहुत काय लिहीणे लोभ असो दीजे हे विनंती.

No. 90.

Baboo Rao Gopal writes, on 10th Jilhej 1200 Arba, to Raja Rai Siugh of Bansda :—

"The current year is nearing completion, but you have not paid the Governmsnt Chauth as yet. The sum of Rs. 7500/- is assigned, to Mahipat Rao, the Suba of Gujarat, by the Government. The Sir Suba has deputed Sekh Imam for relisation. Please pay the amount to him and obtain a proper receipt. "

No. 91

पान १ नंबर ५३

श्री
श्रीमंपंतप्रधानचरणी
तत्परभवानीशिवरा
मनिरंतर.

श्री.

राजश्री वीरसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसः—

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रो।। महीपतराव भवानी सुभेदार प्रा।। गुजराथ असीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष संस्थान मजकूर येथील सालाबादी सरसुभा कडे तुम्हां कडून ऐवज येणे त्याज करितां माहाली राजश्री तुलसो शाम राज याणी तगादा तुम्हांस केला असतां दीकत घेतली म्हणोन मशारनिलेनी लिहीले त्याज वरून हें पत्र तुम्हांस लिहीले असे तर सांडसात हजार रूपये मशारनिले कडे भरणा करावा आणि पावती घयावी अतः पर दिवसगत ऐवजास लागस्यास कामास येणार नहीं पत्र पावतांच ऐवजाचा निकाल करून द्यावा ता।। छ २२ जिलकाद सु।। मया तेन आलफ बहुत काय लिहीणे ही विनंती.

मोर्तब
सुद.

No. 91.

Mahipat Rao Bhawani, the Subedar of Guzarat, writes,, on 22nd Jilkad 1200 Arba, to Raja Rai Singh of Bansda :—

"You are to pay the Government Chauth to the Subedar. Tulso Shamraj asked you to pay the said Chauth, but insted of paying the Chauth you put obstacles. He, therefore, reported the matter to the Higher authourities. As a sequence of his report, this letter is addressed to you and you are asked to pay the sum of Rs. 7500/- at once.

No. 92

पान १ नंबर ६५

असल प्रमाणे नक्कल.

श्री.

राजश्री कमाविसदार परगणे बीसनपूर नी।। खुशालचंद गोसावी यांस:—

श्रो।। रावजी आपाजी राम राम विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष वा।। राजश्री कामभट व देवशंकर प्रोहित वास्तव्ये वासदे यांज कडेस प्रगणे मजकूर येथील गांव ईनाम मौजे रींगणकछ आहे ते मशार नीलेकडे पेशजी पासून चालत आले त्यास वासदेचे विगारीविसीं उपद्रव लागतो म्हणोन कलले त्यास सुशामत चालते आले असेल त्या प्रभाणे चालवणे जास्ती नवीन तीलमात्र न करणे भटजी मशार नीलहे याची हरएक विसीं बरदास्त करीत जाणे न देणे रवणा चंद्र ३० रबीलावल मया तेन अलफ कलावे बहुत काय लिहीणे लोभ कराव हे विनंती.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 92.

Raoji Appaji writes, on 30 th Rabilakhar 1200 Arba to Khusalchand, the Kamavisdar of Bisanpur :-

" Village Ringankach, of Pargana Bisanpur, is the Inam of Purohit Kambhat and Devashankar. This Inam is coming down from before. The Inam in question is to be continued as before. There should not be imposition of any new condition or terms. The Inam is to be continued to the Brahamins unhampered. "

No. 93

पान १ ६१

श्री.

श्रीमंत राजश्री आनंदरावजी सुभेदार साहेबाचे शेवेसी-

आज्ञांकीत सेख इमान वा॥ सकुरखान जमातदार नी॥ लक्ष्मण विठ्ठल व विनायक अनंत सलाम संस्थान बांसदे येथे मरसुमाचे चौथाईचा वगैरे ऐवज देणे त्याची हत्पेबंदीची याद ठराऊन दिल्ही आहे. त्या प्रमाणें राजश्री रायसींगजी राजे यांचे पत्र ठरावा प्रमाणें आपणा कडे पाठऊन देऊं व ऐवज मुदती प्रें॥ त्याज कडून फडशा करऊं त्याज कडून ऐवजाचे भरण्यास अंतर पडले तरी आपण खुद ऐवजाचा फडशा ठरावाचे यादी प्रमाणें करून देऊं हत्पेबंदीचा ऐवज मुदतीस न पावला तर दा सदे रुपये २ दुहात्रो प्रें॥ देऊं मिती चैत्र वा॥ ६ शके १७२४ छ २२ जिल्हेज सु॥ इसने मयातेन ज्यादा काय लिहीणे हे कितावत बी॥ बापुजी नारायण गोगटे मे॥ पारनेरा.

No. 93.

Sekha Imam writes, on 22nd Jilhej 1201 Arba, to Anand Rao Subedar :—

"Raja Rai Singh of Bansda has promised to pay the Chauth in three instalments If he fails, he will pay intrest at 24/- P. C. ".

No. 94.

पान १ नंबर १८०

श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांसी:—

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रे॥ तुळसो शामराव नी॥ महीपत राव भवानी सुभेदार प्र॥ गुजराथ अशीर्वाद उपरी येथील कुशल जाणुन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष संस्थान मजकूर येथील सालावादी सासुभ्याकडे तुम्हां कडून ऐवज येणे यांज करितां पेशजी कारकून व पत्रें पाठविली होती परंतु फडशा करुन दिल्हा नाहीं अखेर साल होऊन गेले याज करितां सेख ईमान जमातदार यांस जमाव सुद्धां पाठविले आहेत याज पासी ऐवजाचा फडशा करुन देणे ये विसीं राज श्री सुभेदार यांची सनद आलाहिदा तुम्हास आहे पत्र पावतांच ऐवज देणे अतः पर दिनावधी लावल्यास कार्यास येणार नाहीं त॥ छ २४ मोहरम सु ईहीदे मया तेन व आलफ बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 94.

Tulso Sham Rao writes, on 24 thMoharm 1201, to Raja Rai Singh of Bansda :-

" You are to pay the Government Chauth to the Sir Suba. For payment of the said Chauth a Karkun was deputed, but no pay ment has been made as yet. Now Sekha Imam is sent with his detachment for the said purpose. Please settle the matter with him at once Subedar has also written to you directly. Don't delay the payment. No more delay will be tolerated any more. "

No. 95

पान १ नंबर १६

श्री.

मे॥ सीदी जुमा व सीदी आनखी छत्रसींग व जावहारसींग व कडोजी समस्त मालतदार नी॥ रायसींग राजे संस्थान बांसदे यासी राजाराम खंडेराव सु॥ ईसने मयातैन व आलफ येथोन संस्थानाचे रखवाली करितां केशवराव बाजी याजकडील माहितगार लोग पन्नास अ॥ पा॥ आहेत तुम्ही निरोप पाठविला होता कीं सेख ईमाम याणे राज्याची आफरा तफरा केली यांज करितां लोक पाठऊन द्यावे. त्याज वरुन लोक पाठऊन द्यावे. त्याज वरुन लोक पाठविले आहेत. सेख ईमाम यांस धरुन येथे पाठऊन द्यावा. त्या समागमे दयाराम मेहेत्यासही पाठवून द्यावे त्याची भेट घेऊन लागलेच माघारे पाठऊन देऊं तुम्ही राज्याचे कदीम पिढी जावे चाकर तुमची त्यांचे ठिकाणी निष्ठा आहे तसी ठेऊन राज्याचा बंदोबस्त व मुलाचे संरक्षण यथास्थीत रितीने करीत जावे. मुला अज्ञान लहान आहे त्याचे यथास्थीत रितीने सांभळ करावा यात तुमचे सेवकपणाची दर्दमकी आहे जाणीजे छ १६ सफत मोर्तब सुद मोर्तब सुद

No. 95.

This paper reveals that Sekh Inam who had been deputed for the. ealisation of Government dues, created some trouble there. The matter being reported to the Government, another officer with a detachment, consisting of fifty men, was sent there with instruction to arrest him. Besides the addressee of this letter is instructed to take care of the Sansthan as well as of the minor Raja. "

No. 96.

पान १ नंबर ७६

श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्ने॥ मोरो कासीनाथ असीर्वाद उपरी येथील कुशल जाणुन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले संस्थानचा सरसुभाचे चौथाईचा ऐवज येणे तो जीतभाई बरोट व गुलमहंमद जमातदार याज बरोबर पाठ विला आहे तो घेऊन पावती देवावी म्हणोन लिहीले त्या प्रमाणें ऐवज घेऊन पावती सर-सुभाचे नांवे अलाहिदा लिहून पाठविली आहे पावले ऐवजाचे हप्ते बंदी प्रमाणें कांहीं ऐवज पावला व कांहीं मुदती ठरल्या परन्तु संस्थान विषयीं दु जागी नाहीं हे मनांस आणून तुमच्या लिहील्या प्रमाणें पावती बरोट व जमातदार मजकूर यांज बरोबर पाठविली आहे पावेल त॥ छ २४ सु॥ सलास मयातैन व आलफ बहुत काय लिहीणे हे विनंती जमातदार सेख ईमाम याची हमी चिठी लिहून घेतली होती ती बरोट मजकूर पाठविली आहे पावले लोभ किजे हे विनंती.

No. 96.

Moro Kashinath writes on 24th Safar 1208 Arba, to Raja Rai Singh of Bansda:-

" Received your letter and in reply I am to inform you that the Amal sent through Jitbhai Barot is received and adjusted. A proper Receipt for the payment made is sent through him. The bond taken by Sekh Imam from you is also sent with Jitbhai. "

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 97. 1204

पान १ नंबर ४८

श्री.

राजश्री रायसींग राऊल संस्थान वांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये श्ने।। सखाराम चिमणाजी सुभेदार राम राम विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष साल गु।। प्रमाणें कोस अनावल येथील गीरास तुम्ही घेतला व तुमची बुदूंबातील कोणी बाहेर आहे तीणी उपद्रव करुन गीरासां करितां तुम्ही परगण्यांत प्यादे पाठविले म्हणोन विदीत झाले त्यास गुदस्ता दुबारा गीरास घेतला तो साल मजकूरात बजा करणे परगणें मजकूरी प्यादा येऊन उपद्रव झाल्यास परीछीन कार्यास येणार नाहीं या उपर माणसे पाठविली असतीलती उठवून ल्याबी ये विषयींचा फिरोन बोभाट आल्यास ठीक नाहीं व परगणे वलवाडे येथील गुदस्ता दुबारा गीरास घेऊन साल मजकूरी उपद्रव करितां हे चांगले नाहीं हरदु माहालाचा दुबारा गीरास घेतला तो साल मजकुरांत मजुरा देणे जास्ती उपद्रव झाल्यास कार्यास येणार नाहीं ता।। छ ६ रजब सु।। आर्बा मया तैन व आलफ बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती. मोर्तब सुद.

No. 97.

Subedar Sakharam Chintamani writes, on 9th Rajab 1204 Arba, to Raja Rai Singh of Bansda:—

"Last year the Giras from Kos - Anawal, was realised by you. Besides some one of your family who lives outiode the Sansthan, also realised the Giras from the said Pargana. It is reported that, you have sent your men in the pargana, for the Giras. I am, now, to inform that, as the Giras was realised twice last year from the Pargana, the excess amount must be adjusted for the current year. Therefore you are requested to get back your men at once from the Pargana. No more trouble will be tolerated.

Besides, Giras has been realised, similarly twice from Balward Pargana last year. You deputed your men there too for realisation purposes. This is not proper. Excess realisation from both the Parganas should be adjusted against the current year's account."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 98.

पान १ नंबर ११८

श्री.

राजश्री रायसींग राऊल संस्थान बांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये श्रे॥ श्रीधरराम राम राम विनंती उपरी येथील कुशल ता॥ छ १७ माहे रबिलावल जाणोन स्वकीये कुशल लेखन करीत गेले पाहिजे विशेष प्रा॥ वलवाडे येथे तुमचा गिरास आहे त्यास गुदस्ता तुम्हां कडील सेकेत आला त्याने परगणे मजकूरी गांव उपद्रव बहुत दिल्हा आणि मनस्वी वागवी वर्तणुक केली त्या व रुन रयेतीस दहशत पोहचून पटील यांणी गावडी टाकून गेले साल मजकुरी गांव गांव कोन्ही पाटील नाहीं आणि माहाल सरकार खासगी ठेविला आहे तुमचा गिरास सालाबाद पावत आहे त्या प्रमाणें साल मजकुरी तीन हप्त्यानें गिरासचे रुपये रयेत भरतील वसुलास सीपाई पाठवून हप्त्या प्रमाणें रुपये घेऊन जाईल सेकेत पाठवावयाचे कारण नाहीं यास्तव पत्र लिहीले आहे तरी सेकेत न पाठविणे सीपाई पाठवून रुपये घेऊन जाईस नाहक परगण्यास उपद्रव दिल्यास कार्यास येणार नाहीं समजून करणे ते करावे सदैव पत्र पाठवून संतोषवित असावे बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती.

No. 98.

Shreedhar Ram writes, on 17th Rabilawald to Rawal Rai Singh the Raja of Bansda:—

" For realisation of your Giras, from Pargana Balwad, you deputed your men, who resorted to molestaion and harassments of the Rayats and there by caused great annoyance amongst the villagers. Their this behaviour and attitude has resulted in all round fear for the Rayats. Asa sequence of all these troubles, the Patils have migrated to other places.

There is no Patil, in any of the villages in the paraganas this year and the Mahal is under Khasgi Management. As regards the payment of your Giras, I am to inform you that the Rayats will pay in three instalments. You will get your Giras in instalments after the Rayats have paid their respective instalments. Dont send your men to the villages but to the head office and receive your Girasaccording to instalments.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 99.

नक्कल पान १ नंबर १२५

पे॥ पौष व॥ ६ संवत १८५२

श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्ने॥ हरी चिंतामण आशीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जावे वि॥ पे॥ बीसनपुर येथे तुम्ही रावणी पाठऊन मौजे कलकुवा येथील पाटील धरुन नेला आणि त्याज पासून ज्याजती गीरास जबरदस्तीनें घेऊन मारहाल केल्या मुळें पाटील मृत्य पावला व संस्थानीकाच्या कोण रावणा आहेत त्या माहाली माणसे पाठवून गीरासाचा ऐवज नेतात तो तुम्ही मजरा देत नाहीं व रावणाचा बंदोबस्त करुन उपद्रव नीवारण होत नाहीं वासदेकराचे उपद्रवा मुळें परगणा उज्याड होईल म्हणोन राजश्री भगवंतराव गायकवाड यानी लिहीले त्याज वरुन हे पत्र तुम्हास लिहीले आसे तरी बीसनपुर परगणीयांत रावणे असेल ते उठऊन नेणे गीरासाचे ऐवजा विषयीं येक माणूस भगवंतराव याजकडे पाठवायाचा व वाजवी गिरास देणे अपेक्ष त्याचा फडशा करतील न केल्यास आम्हांस लिहून पाठविणे बडोदीयाहून बंदोबस्त करुन पाठवव्यास येईल परंतु फिरोन बिसनपुर परगणीयांत तुमचा उपसर्ग लागोन बोभाट आल्यास परछीन्न कार्यास येणार नाहीं स्पष्ट समजोन करणे ता। छ ५ रजब मोर्तब सुद.

सीक्का.

No. 99.

Hari Chintamani writes to Raja Rai Singh the Raja of Bansda:-

You sent Ravani in Bisanpur Pargana and got arrested the Patil of village Kalakuan. He was molested and forced to pay more. As a result of the molestation he died. Besides it is reported that you never credit such realisetion. Your Ravani is beyond control. Hence the Pargana has become desolate. Deputation of Ravani and its conduct has been reported by Bhagawant Rao Gaikwad. Therefore you are asked to withdraw your Ravani and to send your man to Bhagawant Rao Gaikwad for amicable settlement of the question. If he fails to settle the matter, you will please write to me. Then and there proper settlement would be effected by

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

reporting the matter to Baroda. But bear in mind that no further trouble will be tolerated. "

———

No. 100.

पान १ नंबर १३५

श्री.

राजश्री राजे रायसींम संस्थान वांसदे गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमाने श्ने॥ राजाराम खंडेराव आसीर्वाद विनंती येथील कुशल ता॥ छ १६ जमादीलाखर पावेतो जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत असावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले लिहीला मजकूर सर्व कलो आला सीदी अरब याचे जमाव करुन दंगा करितो म्हणोन लिहीले ते कळले त्यांस येथून सीधी सुलतान जमातदार याज बरोबर माणुस पन्नास देऊन तुम्हाकडे रवाना केले आहेत व धर्मपुरकर व हातगडकर करी यांस पत्र लिहीली आहेत ती आपले कडील माहीत माणस एक बराबर देऊन जीकडील तीकडे रवाना करावी बंदोबस्त होईल व नौसारीस लिहीले आहे तेथूनही सरंजाम लवकरच येऊन पोचते वर कड मजकूर सीदी सुलतान मुख जवानी सांगता कलो येईल आम्ही येथे आहो कांहीं चिंता न करावी बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 100.

Raja Ram Khande Rao writes, on 19th Jamadilakhar, to Raja Rai Singh of Bansda :-

Received your letter and learnt all about the matter dealtwith therein. As regards the troubles created by Sidi Arba, a detachment of fifty men, is sent herwith, under Jamatdar Sidi Sultan, for quelling the said disturbances. Besides, I have written to the Raja of Dharmpur and Hethgadkar and asked them to depute their expereinced men all round for the same purpose. Over and above all the officials at Nawasari are also acquainted with the affairs and asked to despatch detachment at once. It is hoped that military help will be forthcoming from Nawasari at once. You will learn much more from Sidi Sultan. Don't be anxious. I am here to stand by you through thick and thin."

———

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 101.

पान १ नंबर १४८

श्री.

राजश्री राजे रायसींगजी संस्थान वांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य श्ने। नीलो गोपाळ असीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणुन स्वकीये कुशल लेखन करीत असावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते लिहीला मजकूर कळला जगूभाई व दाजी रघुनाथ पाठवावे म्हणोन लिहीले त्यास तुमचा पत्रा पुर्वीच जगूलाल व दाजी रघुनाथ येथून तुम्हां कडे पा आहेत एकदो दिवसांत तुम्हां कडे येऊन पोंहोंचतील लवकर बंदोबस्त करुन पैक्याची तरतुद जलद करावी बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती.

No. 101.

Nilo Gopal writes, to the Raja of Bansda :-

"Received your letter and learnt all about the matter dealtwith therein. You have asked me to send, Jagubhai and Daji Raghunath to you at once. I am to inform you that they were sent before the receipt of the letter under review and it is expected that they will reach there in a day or two. Please arrange the payment soon and oblige."

No. 102.

पान १ नंबर १५५

श्री.

राजश्री राजे रायसींगजी संस्थान वांसदे गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्ने॥ नीलो गोपाल असीर्वाद उपरी येथील क्षेम ता॥ छ २७ जीलकाद जाणोन स्वकीये कुशल लेखन करीत असावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले लिहीला मजकूर कळला जगूभाई व दाजी रघुनाथ याणी सांगितल्या वरुन ही कलला आपल्या लिहीले वरुन बंदोबस्त करुन जगूभाईस व दाजी रघुनाथ यांस तुम्हां कडे मार्गस्त केले आहे तरी ऐवजाचा भरणा जलद कराका आम्ही श्रावण मासी तुम्हां कडेस यतो भेंटी नतर सर्व मजकुर कलेल चिंता न करावी बहुत काय लिहीणे लोभ कराबा हे विनंती.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 102.

Nilo Gopal writes, on 27th Jilkad, to Raja Rai Singh of Bansda "Received your letter and in reply I am to inform you that as suggested by you to send Jagubhai and Daji Raghunath, I have sent them to you. Please arrange the payment soon. I am to come there personally in the month of Shravan. After our personal contact other matters will be settled. Don't be anxious."

No. 103.

श्री.

राजश्री रायसींगजी राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसीः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रे॥ अंताजी घोंडदेव नी॥ गणेश माहादेव फडणीस सरसुभा प्रांत गुजराथ असीर्वाद विनंती येथील कुशल ता॥ छ २७ सफर जाणून स्वकीयें कुशल लिहीत असीले पाहिजे विशेष आपले कडून जीताभाई बारोट सुभाकडे आले होते त्यानी गुंता उरकोन आले आहेत त्याज वरुन सर्व कलेस संस्थान संमधे फडणीसास सालावाद वस्त्रे पावत आहे ती संवत आठरासे त्रेपनचे फसली पासून साहा वर्षे जाहली पावली नाहींत हा मजकूर आम्ही बारोट मजकूर जबल बोललो त्याणी करार केलाकीं राज्याचे कानाबर घालून ऊलगडा करुन दिल्हा आहे वस्त्रा बद्दल साहा सालचा ऐवज येणे तो स्नेहभावे आम्हास पावतां करावा तुमची कामे येथे येतात त्यात आम्हा कडून गुंता पडावयाचा नाहीं हे समजोन करणे तसे करावे वस्त्रा बद्दल ऐवज फडशा करु नये बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती अजम सेख ईमाम जमादार यांस राम राम हमेशा खत पाठऊन ताजगी करीत जावी वस्त्राचा मजकुर लिहीला आहे त्याची वि ंती करोन उलगडा करुन पे॥ हे कितावत.

No. 103.

Antaji Ghoddeva writes, on 27th Safar, to Raja Rai Singh of Bansda :—

"Jitabhai Barot came to the Suba and discussed the matter threadbare. Besides, I am to inform you that the Fadnish has been getting dress, from your Sansthan for a long time, He has not received any for the last six years, commencing from Sambat 1853. I mentioned this to Jitabhai Barot when he was here. He promised to bring the matter to your notice. I hope he might have done so. Please give me money covering the six years dress. Please note

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

that whatever work of your Sansthan will have to be done here, that will get smooth sailing without any hindrance on my part. Taking into consideration this fact you are to decide the question of my six years dress."

No 104.

पान १ नंबर १२१

पे॥ ११ जीलकद.

श्री

राजश्री राजे रायसींगजी संस्थान वांसदे गोसावी यांसीः—

अखण्डीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रे॥ बाबूराव गोपाळ राम राम विनंती उपरी येथील कुशल ता। छ ३ माहे जीलकाद पोसत.ली पे॥ जंबुसर क्षेमरुप जाणोन स्वकीयानंद लेखन करीत जावे विशेष संस्थान मजकुरचे ऐवजाचे वसुलास आपले कडून पे॥ त्याज वर सर सुभा कडून सनद घेऊन भीका मेहेरजी येथे आले त्याज वर आपण पत्र पे॥ कीं दोघे सनदा घेऊन आले वसुल कोणास द्यावा त्याज वर आम्ही म॥ पुरयास लिहून जाब आणविला व सरसुभाचाही पत्रे येथे कारभारी यांस आलीं कीं ऐवज आपले देवावा त्याज वर सीदी जुमा जमदार व नरोत्तम मेहता पहीलाच तेथे आहे त्यास वसुल देवावा ऐवजाची नीकड सरकारांत बहुत आहे आतां दीकत न पडावी जल्दीने वसुल देवावा पंधरा दिवसांत फडशा होऊन येई येसे करावे कामकाज वरचेवर लिहीत जावे बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती.

No. 104

Baboo Rao Gopal writes, on 3rd Jilkad, to Raja Rai Singh of Bansda from Jambusar :—

"Formerly two persons, one Karkun and Jamadar, were sent to you for the realisation of the Government Chauth. Latter on, Bhika Merji got a Sanad from the Suba and went to you for the same purpose. There upon you wrote to Poona stating that two persons are sent down for realisation, you don't understand whome you are to pay. I have received an order from Poona directing you to pay the Amal to Sidi Juma and Narotam Mehta who are there from before."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 105.

पान १ नंबर १६५

श्री.

माहाराज श्री रायसींगजीं संस्थान वांसदे साहेबाचे शेवेसी.

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य आज्ञाधारक शाहाजीं देशमुख तर्फ सुरगाणे राम राम विनंती येथील क्षेम जाणोन साहेबी नीजानंद लेखन आज्ञा केली पाहिजे यानंतर घाटा वरुन दुसरी फौज येत उंटे लुटली कोण कोठे जातो तपसीलवार म्हणोन लिहीले त्यासी सेलुकरयाचे माग थोरली फौज कोन्ही सध्या दिसत नाहीं कोन्हाचे पाच सातशे स्वार जानारी वर होते त्यानी सेलुकरयाची व आपली नीकर झाली हे वर्तमान ऐकूण कोडइबारीचे रस्त्याने गेले ऐसे ऐसे ऐकतो विटली यांचे मात्र दाहा बारा घोडी व एक ग्रहस्थ मात्र आज सुरगान्यास आपल्या तलुकाने आला तो पुढें आपल्या मार्गी येईल सेलुकर दगलबाज भुलथाप देऊन घाट उतरला सुरगाणे येथे मुक्काम करुन आम्हांसी भानगड़ लाविली की तुमचे तलुका खेरीज कुच करावयाचा नाहीं आम्हांस युक्ती प्रयुक्तीने धर्मपूरचे मागीं पार करुन द्यावे कोन्हाचे सुलतीचे तोडयास सुद्धां हात लावावयाचा नाहीं ऐसा मास मासऊन पाहोटेस नगारा वाजवितां कुच केला सात माली उतरोन आगाऊ गेली तेव्हां बातमी पालविहारीस समजल्यावर त्याचे पाठीशी घावणे केले बारीचा बंदोबस्त आगाऊ करावा ते झाले नाहीं ते पुढें आम्ही त्याचे मागे लागलो या मुलें तो लबाडीने पार पडला वीवरची देकर जुलची खराबी केली आपले पत्र त्या घालमेलीत आले ऐसे ऐकीले परंतु आम्हांस पावले नाहीं ऐशा कामास मुजरद जासुदा समागमे पत्र पा। ते न आले आसो जे घडणार ते घडले परंतु अथः पर आम्ही सावधच आहोत फौजे चे वर्तमान आली यास लिहीत जाऊं त्या प्रत मदत आसावी वरकड फौजा या मार्गानी येऊं लागल्यास ठीक नाहीं सेलुकर याचे पाच सात माणसे देर जालली त्यांत दडून टाकीले होते व साहा घोडी मारले पडली इतकी मौज पाहिली या परीने तेथे कांही जखमी व दडीन आडले आसल्यास लिहावे तेथे जखमी माणसे व घोडे जखमी व दडीन आडले असतील ते जरूर लिहावे हे विनंती.

No. 105

Shahaji Deshmukh of Sarguna writes to Maharawal Raisingh of Banada, regarding the presence of Seluskar with his detachment. He also depicts the troubles which he felt due to the presence of Seluskar with his army. He accuses him as unrealible and delares him as cheat and traitor."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No 106.

पान १ नंबर १६३

पे॥ छ २२ जमादीलाखर आ॥ बा॥ ६ सुद.

श्री.

राजश्री रायेसींगजी राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रे॥ राजाराम खंडेराव आशीर्वाद विनंती येथील कुशल ता॥ छ १६ जमादीलाखर जाणून स्वकीये कुशल लेखन करीत असीले पाहिजे विशेष येथोन संस्थानचे रखवाली करीतां केशव बाजी यांस कडील व सीदी जुमा याचे पन्नास लोक पाठविले आहेत हे व तुम्ही मिलोन संस्थानाचा बंदोबस्त राखावा दयाराम मेहेते व सेख इमाम याचे भेटीचे प्रयोजन आहे त्यास येथे पर्यंत भेटीस पाठवावे भेट घेऊन लागलेच तुम्हां कडे रवाना करूं बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 106

Raja Ram Khande Rao writes, on 26th Jamadilkar, to Raja Raisingh of Bansda :—

"For the protection and defence of the Sansthan a detachment, of fifty men, is sent under Keso Baji and Sidi Juma. You will, together with them do the needfull. There is the necessity of meeting Daya Ram Mehta and Sekh Imam. You will send them at once. After their meeting they will be sent back"

No. 107.

पान १ नंबर ८

श्रीराम

राजश्रीया विराजीत राजमान्ये राजश्री जगूभाई स्वामीचे शेवेसी:—

पे॥ श्रीपतराव त्रिंबक साष्टांग नमस्कार विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये लिहीणे विशेष तुम्ही गेली या पासोन तीकडील वर्तमान कलत नाही तरी तपसीलवार सविस्तर लिहीणे या नंतर येथून वेत नेला कीं तुम्ही व आमचा कारकून समागमे जाणे त्यास तुम्ही

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

आम्हासी करार केला त्या प्रमाणे ऐवज जेष्ठ आखेर पांच हजाराचा भरणा करोन तुमची वाहा माणसे समागमे देऊन सुरतेस आनंदराव याज समागमे पावता करणे ऐवज चांगला सीकाई सुरतेस सराफ यां कडे भरीतां बटा न पडु असा देणें बटा पडल्यास तुम्हांस द्यावा लागेल हल्ल्या पैकी से पन्नास रुपये तेथे आनंदराव यास लागल्यास तुर्त द्यावे व माहालची वहिवाट वेट बिगार फड फरमास नजर नजराणा पेशजी चालत आल्या प्रमाणे यांज कडे चालविणें कोणेविसी याज कडील बोभाट येऊ न देणे ऐवज नसदीसलागल्यास कामास येणार नाहीं तुम्ही करार केला कीं तयार करोन वणिस पावते करोन देऊं त्या प्रमाणे पाठऊन द्यावे करारा प्रमाणे पार पडले म्हणजे चांगले तुमची पत बोटल कळावे ता॥ छ १६ सावन बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 107.

Shripat Rao Tryambak writes, on 16th Saban, to Jagubhai of Bansda :—

" After your departure Ramchandra Lachaman sent his men for the Kamavis of the Sansthan. Please make payment of Rs. 5000/- in tne end of Jyesti as promised and despatch the money, with ten of your men to Anand Rao at Surat. "

Nc 108.

पे॥ छ २२ जमादीलाखर पान १ नंबर १८८

श्री गजानन.

राजेश्री रायसींगजी राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसी:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रे॥ त्रींबकराव बाजीराव राम राम येथील कुशल ता॥ छ १७ माहे जमादीलाखर पावेतो मुक्काम बलसाड जाणोन स्वकीये कुशल लेखन करीत असीले पाहिजे विशेष आपणा कडून बहुत दिवस पत्र येऊन वर्तमान कलो येत नाहीं त्यांस ऐसे न करावे सदैव पत्री संतोषवित जावे येथून तुमचे कुमकेस लोक पन्नास पाठविले आहेत त्यास तुम्हास बदल कार आहे त्यांज करितां लोक पाठविले आहे सदैव पत्री संतोषवित जावे गंगास्वरूप बाईस राम राम सांगावे बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती पन्नास माणूस गारदीचे ठेवित असल्याम चांगले माणूस नीवड पाठवून देतो सेराचे वगैरे लिहून पाठवावे याद आलाहिता पाठविली आहे हे विनंती.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

हे॥ राजश्री दयारामभाई यांस साष्टांग दंडवत विनंती सदैव पत्री संतोषवित जावे राज्यास लिहीले त्याज प्रमाणें बंदोबस्त करुन पाठवावा येथून चिरंजीव राजश्री महिपतराव सुंदर आमचे मेव्हणे यांस लोक देऊन रवाना करितो तरी जरुर काम करुन घेवे तेथील पाण्यात राहावे लाग ते याज प्रमाणें पाहून करावे विस्तारे लिहावे ऐसे नाहीं बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती.

No. 108

Trimbak Rao Baji writes, on 17th Jamadilakhar from Balsad, to Raja Rai Singh of Bansda:—

"I have received no letter from you since a long time. You should not observe such a silence, but write always and acquint me with your welfare. A detachment, consisting of fffty men, is sent to you. It is quite sufficent for your purpose. Please convey my Ram Ram to Gangaswarup Baiji Sahiba."

No. 109,

पान १ नंबर १८१

श्री.

राजश्री राजे रायेसींगजी संस्थान बांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये श्रने॥ दाजी रघुनाथ असीर्बाद विनंती येथील कुशल ता॥ आश्वीन वद्य ७ रविवार प्रातः काल पर्यंत आपले कृपे करुन हु॥ प्रकाशे यथास्थीत आसो विशेष पुर्वी आपल्यास लिहीले कीं बिजया दशमीचे मुहूर्ते करुन मीघोन येतो इतःपर्यंत डोले आले त्या मुलें दाहा अकरा दिवस हेराण केले आतां आराम झाला आजचे मुहूर्तें निघोन यावे त्यास पुढें दीपावली याज मुलें सर्वांनी अटकाव केला कीं इतने दिवस राहिला आणि सात आठ दिवसां साटी घरीहून जावे हे नीट नाहीं याज करितां राहिला तो वर कड रात्रे दिवस निजध्यास आपल्या कडे आहे परन्तु निरउपाय जाणोन राहाणे प्राप्त त्यांस दीपावलीचें प्रतीपदेस भोजन नंतर नीघोन शेवेसी येतो आपण म्हतील कौन काय अटकाव झाला या मुलें सुचना लिहीत आहे नवल विशेष लिहावया जोग ते असेल ते लिहावे बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती...

गंगा जल नीर्मल राजमाता रामकुवर बाईनी यांसी श्रने॥ दाजी रघुनाथ असीरवाद विनंती लिहीली परीसोन लोभ कराया हे विनंती.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 109.

Daji Raghunath writes, on Aswin Badya 7th, to Raja Rai Singh of Bansda :—

"I wrote to you that I will start on my back journey, on Vijya Dasmi, but unfortunately I fell ill and was confined to bed for ten days, therefore I could not set out on the intimated date. Now I am better and able to start, but all here are insisting that I should not start at the eve of Dewali but enjoy with them. Though I am here bodily but my mind and soul both are with you. However I will start on Pratipada after the Devali. I write this letter simply to remove your anxieites."

No. 110.

पान १ नंबर २६

श्रीगजानन.

राजश्री रायसींग राजे राऊल संस्थान बासदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्ने।। हरवाजी खंडेर व राम राम विनंती येथील कुशल ता।। छ १४ माहे जमादीलावल पावेतो मु।। ऊलवाई येथे यथस्थीत असो विशेष आपण पत्र पा।। ते पावले. व गणपतबाबा आमचे बरदास्ती विसी पे।। त्यानी बरदास्त केली आणि सिरपावही पावले हे वर्तमान वेली हे वर्तमान तुम्हांस असे माणुस पाठवावे हे तुम्हांस योग्य नाहीं असो तुम्हा कडे पाहून त्याजला सोडून दिल्हे कांहीं च बोललो नाहीं पे।। बीसनपूर संबंधी तुम्हांस दोनतीन वेलां लिहीले व निरोप सांगवहो, वाजवी फडसा करून देत असतां तुमचे मनास येत नहीं तरी राजाजी या तंट्यांत कांही नीट नाहीं वाजवी आपला गीरास घेऊन वेलीय करून द्यावी हे चांगले दिसते परंतु ये विशो तुमचे बोलणे काय आहे तेही समजत नाहीं. तुम्ही आम्हांस समजावीतां तरी बरें होते आसो यात्रे सही येणे न झाले त्याज वरुन तुम्हांस हे पत्र लिहीले आहे तरी आपण उदईक दिवस उगवतां सडेश्वरीनें येथे यावे देवीचे दर्शन होईल व आमची तुमची भेट होईल व आमची तुमचे ऐकूण घेऊन आणी काहुन देऊन तुम्हांस रा।। करूं ते सायंकाली परत जावे बिना तुमची भेटल्या सिवाय या कामाचा खुलासा नीघत नाहीं. कारण लोक दरम्यान पडतात ते वाढवितात हे ठीक नाहीं. आम्ही समक्ष भेटल्याने सर्व बंदोबस्त होऊन कलहच मोडून जाईल गुंता राहणार नाहीं असे आहे. त्यापेक्षां उगीच कलह वाढवावी यांत शोभा नाहीं आम्ही असे पत्र तुम्हांसी लिहावे हे

ठीक नाहीं परंतू आमचे वचन तुम्ही घेतलेकीं आमचा बीघाड तुम्हां कडून होऊ नये त्या अर्थी बरो बाच्या रितीने आणखी एक वेल लिहीत आहे तरी तुम्हीं आगत्य करुन यावे भेटी अंती सर्व खुलासा होईल मजला नवसारीस जरुर जाण्याचे आहे त्यांस आपल्यास भेंटून सरंजाम सुद्धाच जाऊं तुम्ही न आला तर सरंजाम राहिल उगाच घास लकडीचा आ नाऊ वगैरे लागेल हे आम्हांस ठीक दिसेना जाणून तुम्ही अगत्य सडे येऊन जाणे तुमचे आमचे भेटी अंती समाधान झाले तरी बरे नाही तरी तुम्ही सुखरुप संस्थानी जावे मनांत कांहींएक धरुनये माझे खातर जमेनी आपण नीसंशय यावे आलस करु नये तुम्ही येऊन भेंटून जालतो पावेतों आम्हां कडून आपल्यास कांहीं तोषीस लागणार नाहीं ये वीषयीं ईश्वर दरम्यान आहे. तरी यावे माझे मनांत आलेकीं भेटी अंतीच याचा खुलासा करावा हे चांगले तरी यावे उत्तर पाठ-वावे ते खतीत पो॥ त्या प्रमाणें योजना करणे ती करूं बहुत काय लिहीले लोभ करावा हे विनंती.

No. 110.

Harbaji Khande Rao writes, on 14th Jamadilawal from Ulabai, to Raja Rai Singh of Bansda :-

"Received your letter and learnt all about the matter dealtwith therein. Ganpat Baba, who is deputed for my Bardasti has acquitted himself well. He has further presented the Siropa sent through him. Besides, I am to inform you that, I have already written to you, twice or thrice, about the Bisanpur affairs, and made known to you all about the matter beforehand. Still you are not sending your man for a just and equitable settlement, regarding the Pargana. Such being the case, I don't understand, how the matter will be settled. I am quite in darkness, regarding your demands. It would be better, if you will let me know your demands. I write and ask you to come down Sade tomorrow morning. Your coming down here will result in twofold. Firstly, you will get, chance a for, Darsan of Mata, and secondly gat opportunity, for a personal contact with me. After Darsan, and meeting me, you can return in the evening. There is no hope, for any settlement, without our meeting. Because those who intervende, in my humble opinion, they add fuel to the burning fire instead of it subsiding by pouring cold water. It is certain that personal contact smooth the matters matters and provide means and opportunity, for amicable settlement.

Though it is not proper on my part, to write such letters, but I do write, talking into consideration our freindly relations. Therefore,

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

it is hoped, you will certainly come and meet me. Our meeting will result in amicable settlement, of the matter. I am to go back to Nawsari, very soon positively. After meeting you, I will go there with my Saranjam, otherwise I will have to leave my Saranjam here.

Under the circumstances, I hope, you will come here positively without any hesitation. It is my firm belief that our meeting will result in amicable settlement. If you do hold otherwise and not consider your coming here worthwhile, please do reply giving full details, so that I may be able to do something, in the light of your statement."

No. 111.

पान १ नंबर २५

श्री म्हाळसाकांथ.

चिरंजीव राजश्री सखाराम चिमणाजी सरसुभा प्रांत सुरत आठाविसी या या प्रती आनंदराव गायकवाड सेना खासखेल समसेर बहादर असीरवाद सु॥ ईसने मयातैन व आलफ राजश्री रायेरींगजी रावल संस्थान वासदे याची रयेत प्रांत मजकूरी सीदी उमराच्या बखेडया मुलें पलून आलीती जेथे असेल तेथून ताकीदीने संस्थानीहून मेहता अगर हरकोणी मशारनिले कडून येईल त्याचे स्वाधीन करणे व याचा गीरास सुदामत आहे तो जमीदारास निक्षून ताकीद करुन देवणे याची बहुत खराबी झाली याजकरितां हरयेक विशी बालायश राखोन कामकाज करुन देत जाणे जागीजे छ ६ माहे साबान काय लिहीणे हे असीरवाद. मोर्तब.

श्रीशाहुछत्रपती
अखीलपटप्रतापपुरंदर
आनंदरावगायकवाड
सेनाखासखेलसम
सेरबहादर.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 111.

Anand Rao Gaikwad, Sena Khas Khel Sham Sher Bahadur, writes, on 9th Saban 1202 Arba, to Sakharam Chimanji, the Sir Saba of Surat Athavisi :—

"The subject, of Rai Singh, of Bansda having daserted the state, have migrated to some other place, due to the ravages of Sidi Umar. You are, therefore, directed that, those migrating subject of Bansda, are to be handed over to the State Authority, whereever they may be found residing. Besides the Jamidars of the Parganas, are to be directed, to pay the Giras of the Sansthan. The Sansthan has been in trouble very much, therefore all possible help is to be provided by you."

No. 112.

पान १ नंबर २४

श्री.

राजश्री रायसींग राऊल संस्थान वासदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये श्रे॥ सखाराम चिमणाजी सुभेदार राम राम विनंती उपरी येथील कुशल जाणुन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले स्वाराचा वगैरे मजकूर विस्तारे लिहीला तो कलला ऐसीयास प्रे॥ बलसोड, व कोसनावल, व अंतापुर, व बीसनपुर येथे भीमकुवर, व जसकुवर, तुमचे सागातील यांचा उपद्रव होतो त्याचा बंदोबस्त करणे म्हणोन तुम्हांस लिहीले होते. तो मजकूर गालुन श्रे हाचे जागा ऐसे न म्हणोन लिहीतां त्यास तुमचा श्नेहतो काय आमच्या माहालीची खराबी च्यार माहालचा दुबारु गीरास घेऊन खराबी केली त्याचा फडशा व्हावा ते न करितां कागदो पत्री दिवस काढीतां हे परीछीन कार्यास येणार नाहीं या उपरी तुम्ही आपले कडील कोणी भला माणूस येथे बोलण्यास पाठवून फडशा करावा हे न जाहल्यास येथून याचा बंदोबस्त करावा लागेल आम्ही येथून लिहीतो तो मजकूर गालोन म मलतेच जमीदारावर घालाने लिहीले त्यास कमाविसदार येथे येवून समजावीतात कीं वासदेकर याचे उपद्रवा मुलें च्यार माहालाची जमाबंदी कमी आली आहे कमावीसदार सांगतात हा जाब साल होउन तुमचा मामूल गीरास आहे त्यांत तुम्ही समजूत आपल्या भाग्याची काढा वी. आज पर्यंत त्यास गीरास माहाला कडून पांवलाच नाहीं असे अलता दोंन वर्षे तुम्ही त्यास समजूत न करिता आमचे माहालास खराबी केलीत ये विशीचा फडशा करुन द्यावा लागेल या उपरी तुम्ही याचा विचार न केल्यास बंदोबस्त आम्हास करावा लागेल ता॥ छ २ सावान बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

मोतीब

सुद

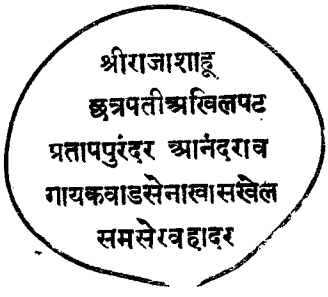

No. 112

Sakha Ram Chintamani, the Subedar, writes, on 2nd Saban, to Rawal Rai Singh of Bansda :-

" Received your letter and learnt all about the matter dealt with therein. In reply I am to inform you that, Ranis Bhimkuar and Jaskuar are ravaging the Parganas of Balod, Kosanawal, Antapur and Bisanpur. You were asked by me. some time ago, to stop them, but instead of doing so, you remind me of my friendship with you. Oh? what a freindship which causes ravaging and molestation in four of the Parganas under me, I don't understand as to what I am to do with your such beneficial freindship. Whether I am to dance in joy or to cry in be wilderment ?

Besides I have learnt that, you have realised Giras twice from these Parganas. Instead of refunding the amonnt to the Rayats or making adjustment in the current year, you write, letter after letter reminding me of your friendship. This will not do now. Send some responsible man, on your behalf, for arriving at an amicable settlement. If amicable settlement is not arrived at in near future, I will have to take some recourse, for protecting these parganas, under me. Besides I have learnt from the Kamavisdar that the income of the Rayat of these Pargana has been greatly reduced, due to the troubles and they are not in a position to make payment of Sarkari Amal. This makes some sort of recourses, imperative on my part.

Under the circumstanes, I request, you to settle the matter at once, otherwise, I will have to devise some effective means, to protect the Parganas as well as the intrest of Royats, living there.

———

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 113.

पान १ नंबर २३

श्री.

राजश्री रायेसींग राजल संस्थान बासदे गो ॥ यांसी:-

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य श्नो॥ सखाराम चिमणाजी सुभेदार राम राम विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष तुम्ही आपले कडोन भला माणूस येथे बोलण्यास पाठवणार म्हणोन ग. रुस्तमजी देसाई याणी विदीत केले त्यास भला माणूस कोलही येणार उत्तम आहे बोलणे ठरल्यास आडथला होणार नाही ता॥ छ १८ साबान बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनती विनंती मोर्तब सुद.

श्री...
.....
.....
.....

No. 113.

Sakharam Chimanaji the Subedar writes,on 18th Saban, to Rawal Rai Singh the Raja of Bansda:-

"I have learnt from Rustamji Desai that you are thinking to depute your representative for discussing the matter. It would be better if your representative comes here tomorrow. Whatever will be decided either way after thorough discussion there will not be tempering in that desecision."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 114.

पान १ नंबर ३०

श्रीराजाशाहु छत्रपतीअखील पौढप्रतापपुरंदरआनंदरावगाईकवाडसेना खासखेलसमसेर बहादर.

श्री म्हाळसाकांत.

राजश्री भगवंतराव गायकवाड का दार प्रां॥ अंतापूर

गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रीो आनन्दराव गायकवाड सेना खासखेल समसेर बहादुर राम राम सु॥ ईसने मया तैन व आलफ राजश्री रायसींग राव्हल संस्थान वासदे याची रयेत सिदी उमर याचे बखेडया मुले प्रो मजबूरी पलुन आली त्या रयेती जबलून मनस्वी रुपये दंड करुन घेतलेत म्हणोन हुजूर विदीत झाले त्या वरुन हे पत्र तुम्हांस सादर असे तरी रयेतीचा दंड घेतला असेल तो मघारा देऊन मशारनिले कडील हरकोणी येईल त्यांचे स्वाधीन जेये यांची रयेत असेल ते ताकीद करुन स्वाधीन करणें हे सरकार कामाचे उपयोगी बहूत पडले व पुढे पडतील याज करितां लिहीलिया प्रमाणे दंड मघारा देउन रयेत स्वाधीन करणे आणी हरएक किसी उपद्रव लागो न देतां बरदास्त राखणें फिरोन बोभाट येउं न देणे जाणीजे छ ६ माहे सावान मोर्तब सुद. मोर्तम सुद.

No. 114.

Anand Rao Gaikwad, Sena Khas Khel writes. on 9th Safar to Bhagawant Rao Gaikwad. the Kamavisdar of Antapur:—

"The Subject of, Raja Rai Singh of Bansda being harassed by the ravages of Sidi Umar, has taken shelter in your Pargana, after deserting thier home land. It has been reported to the Hazur that you have realised fines from those rayats indiscriminately. Therefore you are direc'ed to refund the fines thus realised from those rayatsand to hand them over to the man deputed by the Raja. Besides it is directed that you are to abide by the directions given above without any exouse. furthermore you are directed to see that no trouble is created and report of such trouble is not reported to the Hazur."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 115.

पान १

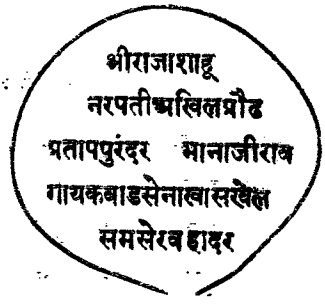

श्री

राजश्री रायेसींग राऊल संस्थान बांसदे गोसावी यांस:—

अखण्डीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये श्रे॥ सखाराम चिमणाजी सुभेदार राम राम विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावोन सविस्तर मजकूर कळला त्यांस भीमकुवर व जसकुवर तुमचे कुटुंबातील त्यांची समजूत तुम्ही करित नाहीं मामूल गिरास आहे तो तुम्ही घेतां त्यांत यांची ससजूत करावी ते न झाले म्हणोन गांव जालीले व सोनगडकर उदम्याचे कापड लुटीले व गीरास दोन साल दुबार घेतला याचा कुलीब्याचा मान गालून स्वाराचे मनाई विसी लिहीले. त्यास तुम्हां बहून को ही भला माणस बोलण्यास येणार तो पाठवावा म्हणजे बोलणे ठरोन फुलीचे झाल्याने तर स्वारास मनाई देणे तरी द्यावयास येईल व गांव तीन आहेत त्याचेही नजराण्याची फुलीच्या भला पाहिजे हे न झाल्यास आम्हास बंदोबस्त करणे प्राप्त आहे ता॥ छ ६ साबान बहुत काय लिहीणे लोभ कीजे हे विनंती.

मोर्तब

सुद.

No. 115.

Sakharam Chimanaji the Subedar writes, on 6th Saban, to Rawal Rai Singh the Raja of Bansda:—

Recieved your letter and burnt all about the matter dealt with therein. In reply I am to inform you that your relations, Ranis Bhimkuar and Jaskuar, have burnt villages and looted Properties of Songad people. Besides, they have realised Giras forcibly twice. In spite of my request to restrain them you have not done anything as yet. Please send some one on your behalf for getting the matter fully discussed and settled."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 116.

पान १ नंबर ४४

श्री

राजश्री रायसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांसी :--

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रे॥ आनंदराव रामचंद्र सुभेदार प्रांत गुजराथ असीर्वाद विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये निहीन जावे विशेष संस्थान मजकूर येथील सरकार चौथाई आमल बहल साल्लावाद प्रे॥ साल गुदस्त सन ईसने मया तैनचा ऐवज येणे त्याचा भरणा येणे प्रे॥

२४६० साल गु॥ सन ईसने मया तैनात रुपये.

१५०० छ १८ जिलकाद रोख मु॥ मजकूर.

९६० छ ५ जिल्हेज मु॥ बलसाड गु॥ सेख ईमाम

२४६०

५०१० साल मजकुरी माहे सफर रुपये

८५० परभारे

७५० गडेदी हुजूर दी॥ विनायक अनंत व लक्ष्मण विठल यांस.

१०० जानराव सितोले सिलेदार यांस

८५०

४१६० रोख गु॥ जीतभाई बरोट व गुल प्रा॥ दन भातदार

४०९६॥ छ २० रोज

६०॥ छ २२ रोज

४१६०

५०१०

७५००

एकुण सात हजार पांचशे रुपये सदरहु अन्वये सरसुभा पोता जमा असेत ता॥ छ [illegible] सफर सन सलास मया तैन व आलफ बहुत काय लिहीजे. मोर्तब

सुद.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 116

Anand Rao Ramchandra acknowledges the receipt of the payment made by Rawal Raisingh of Bansda, in respect of Government Chouth in the year 1201 Arba. Full details of the payment are given.

No. 117.

पान १ नंबर ४१

श्री

राजश्री रायसींग संस्थान वांसदे गोसावी यां:—

अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राममान्य शनो॥ भगन्तराव गायकवाड ससरसुभे प्रांत सुरत अठाविसी राम राम विनंती उपरी येथील कुशल लेखन करीत असीले पाहिजे विशेष प्रे॥ बलवाडे येथे तुमचा गिरास आहे त्याचा वसुल पावला असतां हाली तुम्हाकडील सोमेत प्रे॥ मजकुरी येऊन गीरासा करितां उपद्रव करुन खर्च मनस्वी येतात. ऐसास वाजवी तुमचा गिरास पावला असतां सोमेत यावयचे कारण काय सोमेत महाली असतील त्यास ताकीद करुन घेउन जाये फिरोन वोभाट आल्यास ठीक पडणार नाहीं सरकारा तून बंदोबस्त कराया लागेल ताकीद करुन उठवून न्याये फीरोन वोभाट येउ न देगे ता॥ छ १५ माहे सावान बहुत काय लिहीणे हे विनंती. नोर्तव

सुद

श्रीमार्तंडचरणी
तत्परदामाजीसुत
गोविंदरावगायकवाड
सेनाखासखेलसमसेर
बहादरनिरंतर

No. 117.

Bhagawat Rao Gaikwad, the Sir Suba of Surat Athavisi writes, on 15th Saban, to Raja Rai Singh of Bansda:—

"In spite of the fact that your Giras in pargana Balwad has already been paid to you, your Sepaoys are found creating troubles

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

in the pargana and harassing the Rayats indiscriminately. I don't understand as to why you have deputed your men in the Pargapa. However you are requested to withdraw your men and to see that no further trouble is created there."

No. 118. Arba 1199

पान १ नंबर ४०

श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रेा। भगवंतराव गायकवाड सरसुभे प्रा। अठाविसी याम राम सु। तीला तीसेन मया अलफ तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले लहीले सविस्तर विदीत झाले संस्थान मजकूर येथील चौथाईचा अमल आनंदराम मेहता यांज कडे काम काज आहे त्याज कडोन वसुलाचे कामावर कारकून आले त्याजला रवार गारदी दिल्हे आहेत ते बोलावून द्यावे म्हणोन लिहीले त्या स पुण्याहून राजश्री रावजी आपाजी याचे पत्र आले कीं आनंदराम मेहता याज कडील कारकुनाचे तैनातीस रवार गारदी द्यावे त्या प्रमाणें तैनात करून दिल्हे आहेत त्याची मनाई येथून होणार नाही त। छ १४ माहे रजब बहुत काय लिहीणे.

मोर्तब

सुद.

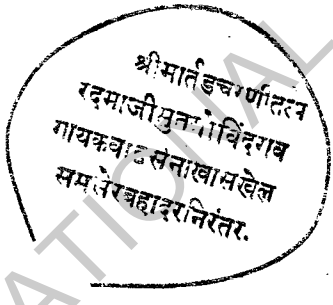

No. 118.

Bhagwant Rao Goikwad, the Sir Suba of Surat Athavisi, writtes on 18th Rajjab, to Rawal Rai Singh the Raja of Bansda:—

"You write that Anand Ram Mehta, who had been assigned the Government Cheuth, has deputed his Karkun with detachment and request that the Karkun and the detachment should be with

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

drawn, I am to inform you that the deputation of the Karkun with the detachment is made in accordance with the direction of Raoji Appaji of Poona. Such being the case the Karkun and the detachment can not be withdrawn as requested."

No. 119

पान १ नंबर८०

श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान बालदे गोसावी यांसः—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य राजा मोरो कासीनाथ आसीर्वाद उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले जीतमाई बरोब व गुलमहंमद जमातदारे यांज बरोबर एवज पाठविला आहे तो पावलाच असेल कारकून व दरबदार नर्वन दीवती कादूनही सया देतात व सरकार एवजा ऐरीज दरबदार यांस वगैरे कोणास वाढ्याचा संस्थान आमचा नाही असे कितेक प्रकारे लिहिले ते सविस्तर कळेल ऐशास सरकारचे दरबदार सालावाद तुम्हां कडून त्यास दरबार खर्च पावत असतो त्या प्रमाणे साल मजबूरी मागतात त्याअन्वये राजश्री गोपालराव मलकर यांचे विद्यमाने ठराव होउन तोकडील तीकडे गुन्ते उरकले आणि पावती सरसुभाचे एवजाची देवून बरोटची खानगी केली तो येउन पावलाच असेल व सेख इमाम याचे मत्र लिहून घेतले होते तेही माघारे बरोट मजकूर याज बरोबर पाठविले आहे पावलेच असेल सादरीची गरज आहे यांज करितां साव यासुमार दोन जलद जलद पाठवव्या ता॥ छ २८ सफर बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती.

No. 119.

Moro Kashinath writes, on 28th Safar, to Raja Rai Singh of Bansda:—

"Received your letter incorporating certain allegations against the Government officer at Bansda. In reply I am to inform you that every Government officer has been receiving some money as Darbar Kharch every year for a long time. As such receiving of money by Government officers has become a custom. Accordingly the present incumbent demanded the customary Darbar Kharch. This matter has already been discussed and decided in presence of Gopal Rao Malkar. Besides, your Barot after making the payment of the

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Aivaj had a private interview with the Sir Suba and discussed the matter in full detail. The bond written by you to Sekh Immam is also sent with your said Barot.".

No. 120.

पान १ नंबर ८७

श्री रामराम.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांस --

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये श्रे॥ भगवंतराव गायकवाड राम राम विनंती उपरी येथील क्षेम छ १८ माहे जमादीलाखर जाणोन स्वकीये लिहीत जावे विशेष आमची स्वारी सुरा येथे आलि आणि बुरेले येथील बकरा आणविला व सीधाची ताकीद केली कीं भेटीस येणे त्याचा बोभाट रस्तेने तुम्हां कडे आणिला असेल म्हणोन आपणे स्नेहाची व घरोबाची रितीनें लिहीले त्यास तो गांवही आमचाच आहे आणि मौजे वाघांबरी हा गांव मागे राव्यानी बैकुण्ठवासी यांस वंश परम्परा लिहून दिल्हा होता तद विषयीं राव्यानी लेख पत्र करुन दिल्हा त्याचा अनुभव घेतला अलिकडे गर्दी मुळें वगैरे आम्ही आरु कारनांव एकीकडे, स्वस्तता झाली म्हणजे आपले गांव आनभवीतच आहो आणि सांज सकाल वाघांबरी सही आमची माणसे जातील तुम्ही आम्ही परस्परें स्नेह घरोबा लिहीत आलो त्यांत आम्हां पासून आज परतील मात्र अंतर पडले नाहीं परंतु तुम्ही राजे लोक दाहा कारभारी व दाहा वजीर बका गैर बका आपल्यास समजावीतच असतील त्याज वरुन तुम्हां पासून अंतर आमच्या कामास अंतर पडतच चालले तुमचा लक्ष परस्परे स्नेहाने असावे ऐसा अर्थ दिसत नाहीं जीकडील रुपये बदा खाली घालून दिवस गत करीतां परंतु रुपये कोंही सुटत नाहीं ज्या रितीनें आमच्यानें उपाय होऊन अथवा साल सीहोनी कुमकचा ऐवज व वाघांबरी गांवचा अनुभव घेतला तसा घेऊं तुम्ही राजे लोक तुमची लिहीणी राज्यांत कौल होणार नाहींत आणि गांवचा अनुभव आम्ही घेऊं त्यास हर कामा करितां पत्र लिहीत गेलो कांहीं साधन झाले बरे आसो पुढें होईल ते खरे परंतु आपल्यास योग्य नाहीं कीं परभारे देणें घेणे त्याचा कोना लबाडाच्या सांगी लागून सख्यत्वांत बीघाडावे हे ठीक नाहीं आतां आम्हां कडे संबंध नाहीं बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 120

Bhagawant Rao Gaikwad writes, on 18th Jamadilakhar, to Raja Rai Singh of Bansda:--

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

"While encamping at Sara. I got a goat from village Kureli and further called the people of Sidhawa to pay me their respects, but I learnt that villagers of these two villages have made a comp laint to you. In this respect I am to inform you that we are friends and as such your whole State is mine. Besides I am to inform you that the late Raja granted village Baghabari in Inam to me andbe stowed upon me a Sanad in respect of that village. My people will go there tomorrow. Nothing has been done by me, during the course of last five years, amouting a breach of friendly faith and confidence.

You princes have got several persons as Dewan and Vajirs. Such people make you understand wrong as right and vice verca as they like or they find occassions to suited to their purposes. Therefore I don't see friendly relation well exist betwen both of you. However I am not concerned in such affairs and I don't like to bother myself. Iam only concerned with the affairs of my village Baghabari and as such I want to maintain that contact. Besides I want to get my anmial Aivaj from the village.

No. 121.

पान १ नंबर ८६

श्री रामराम

राजश्री राजे रायसींग जी संस्थान वांलदे गोसावी यांसीः—

अखण्डीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रेनो। भगवंतराव गायकवाड राम राम विनंती उपरी येथील कुशल चैत्र शुद्ध ४ मंगलवार पावेतो मुकाम सुरे येथे जाणो रदकीये स्वस्ती क्षेम लिहीत जावे विशेष जीता बरोबर पत्र पाठविले ते पावले सविस्तर मजकूर ध्यानास आला तुमची स्वारी चुनीखडयाच्या गाडया घयावयास आली आपण लिहीले की भेंटीस आले होते आणि आपल्यास संशय झेला की चुनखडयाच्या गाडया घयावयास आले त्या समंधाचा विचार करा की नाहीं स्नेहाचे टिवाने संवरथान आपले माहाल दुसरे कोणीत नाहीं ऐसे बहुता प्रकारे स्नेहाचे रितीनें लिहीले ते सूरे लिहीप्यांत आणितां परंतु वतनवात अंतर पडावयास तुम्हां कडून होत नाहीं वरकड आम्हां कडून पांच वर्षे कांही एक तुम्हांविसी भिन्नभाव ठेविला नाहीं नेमचंद दास धरून आहो आवरु करुन नेले तेव्हांही तुम्ही लाघवच लिहीला आणि काही लिहीत असे तेही लाघवीच पत्रे हल्ली स्वार आली होती त्याचे पत्र तुमची लाघवी च आले असो आम्हांस काय अथः पर आम्हास ही करणे ते विचारुनच करु स्यांत आमची नुकसानी तरी काय होयाची यात्रेत भेटी झाल्यावर बोलणी परस्परे होतील ऐसे

लिहीले त्यास उत्तम आहे भेटी नंतर परस्परे बोलणे जाल्यावर घड़ायाचे ते घडले अथः पर आंतापूर प्रगण्याची यांत कांहीं एक उपद्रव झाल्यास ठीकच नाहीं लाकडाच्या गाडया जबरदस्ती ने नेवून लाघवच लिहीले आसो यात्रेंत आपण आम्हां कडून नीःसंशय स्वस्थचिते सुखरुप यावे येथे आल्या नंतर गुंते उर कल्यास उत्तमच आहे. अथः पर जे करणे ते विचारुन केल्यास बरे नाहींतर विस्व बिघडेले दिसते हे विनंती.

No, 121.

Bhagawant Rao Gaikwad writes to Rai Singh the Raja of Bansda Chaitra Sudha 4th:-

"My visit to Chunikhardia has been mis understood. I have got nothing in my mind save and except a firm desire to have an interwiew. I have done nothing; during the period of last five years which can jeoprodise my friendly relations with you, On the contarcry you havebeen slighting me every now and then. You slighted me in the case of Nowchand, when wrote to me latter on. Even atpresent ycu write to me most objectionable humiliating way. However I don't mind all these.

In the end you write to see me in the Yatra with a view to look over the case personally. It is an excellant idca. I am confident after personal contact and talk, the matter will surely come an end."

No. 122.

पान १ नंबर ६१

श्री.

राजश्री रायसींग राजे संस्थान वांसदे गोसावी यांसीः-

अखण्डीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्नो॥ श्रीपतराव त्रिंबक आसीर्वाद विनंती येथील कुशल ता॥ पौष व॥ ६ पावेतो मु॥ जन्मस्थान यथास्थीत जाणुन स्वकीये कुशल लिहीत जावे विशेष आपण पत्र पाठविले ते पाले लिहीला मजकूर ध्यानांस आला संस्थानची चौथ आपले कडे करुन द्यावी ऐवजाचे भरण्यास दीकत पडणार नाही आपल्यास आमची खातर जमा आहे तरी आत्य करुन धयावी म्हणोन विस्तार पूर्वक आपण व राजश्री इयामभाईनी लिहीले ते ध्यानास आले उत्तम आहे आम्ही माघ कारी पुर्दास जाणार काही होये तेवढेवर करुन

घेउन आपल्यास लिहून पाठवूं दरबारचा रंग क्षणक्षणाचा आसो तेथे गेल्यावर विचार पाहोन करावयासी येईल आपल्यास रवी संक्रमणाचे तीज शर्करा युक्त पाठविले आहेत स्वीकारोन उत्तर पाठवावे वर्तमान वरचे वर लिहून संतोषवित जावे लोभ किजे हे विनंती.

राजश्री दयारामभाई स्वामीचे सेवेसी साष्टांग नमस्कार विनंती उपरी आपण पत्र तपसीलवार लिहीले ते ध्यानास आले त्याचे उत्तर बरते तुमचे यजमानास लिहीले आहे. त्याज वरोन ध्यानास येईल पूण्यास गेल्यावर वीचार पाहोन करावयासी येईल. पांच सात पत्र पाठविले त्याचे उत्तर नाहीं म्हणोन लिहीले त्यास या पुर्वी एक दोन पत्रे मात्र आली ती पावली त्याची नत्तरे तेव्हांच पाठविली ती तुम्हांस पावली नस्तील पुण्यास गेल्यानंतर तुमचे लिहील्या प्रमाणे चौथाईची मामलत करुन घेउं तीस पाठविले आहेत स्वीकरुन उत्तर पाठवावे बहुत काय लिहीले लोभ करावा हे विनंती.

No. 122.

Shrepat Rao Tryambak writes to Raja RaiaSingh of Bansda on Pausy Badya 9th from his native place:—

"I am confident that the Chauth will be paid, but I suggest that it should be paid as early as possible. I am to go to poona in Magh. I will do the needful after reaching there. Besides I will let you know the atmosphere at the court. The atmosphere at the court changes every minute.

No. 123.

पान १ नंबर ६६

श्री

राजश्री रायसीग रावल संस्थान बांसदे गोसावी यांसः—

अखण्डीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रो॥ भगवंत गायकवाड राम राम विनंती उपरी येथील कुशल तागाईत छ २० माहे सफर जाणोन स्वकीये कुशल लिहिणे विशेष प्र॥ बसनपूर येथील निवास करितां तुम्हां कडील सीपाई येउन रयतीस हेरान करितांत त्यास जिकूमल यांजकेडे आमचा ऐवज येणे त्यास तुम्हांकडे मोतीसा भालचंद काला मेहता याम तुम्हांकडे पाठविले होते त्यासी ठराव ठरविला की राणी आहे येथे जिकूमल याचे मागले आहे त्यास सालाचा हिसेब कितेक पाहोन जिकडे ऐवज लागेल तीकडून नीशा घेउं परन्तु या ऐवजाचा पडशा

होइ तेथे पावेतो परगणे मजकूरी माणूस न पाठविणे व माहाली आली असतील ने उठवून घेणे कडशा कुल पावेतो गिरासेचाही निकाल वेळेस होईल माणसे पाठविल्यास कामास येणार नाहीं बहुत काय लिहीणे हे विनंती.

No. 123.

Bhagawant Rao Gaikwad writes, on 20th Safar, to Raja Rai Singh of Bansda:--

"Your men are creating troubles in pargana Bisanpur and harassing the Rayats. It had been agreed and decided in the presence of Bhalachad that after the settlement of past account the gustion of Giras will be taken up. So long the matter is not decided either way you will not take any action. Inspite of this understanding you have deputed your men in Pargana, who are creating trouble there. Please withdraw them atonce. After the settlement of the Giras question other matters relating to the pargana will be taken up and decided.

— —

No. 124.

पान १ नंबर १४

श्री

मेहेरबान दोस्तान राजे संस्थान बासदे सलामहू

अज तर्फ सरकार कंपनी इंग्रेज बाहादुर प्रांत खानदेश सलाम आंकी कपतान मकीठा साहेब बहादूर यांज वरून समजले कि तुम्ही पिलाजी देशमुख याजला हातगत जाहला त्याज वरुन तुमची चाकरी मनास आणून सरकार तुम्हावरे सरफराज होउन खीलत पाठविली आहे ते कपतान साहेब बहादूर यांचे विद्यमाने पावत होईल सु। आशरीन मया तेन व अलफ सु॥ धुले खाना ता॥ ५ माहे जून

No. 124.

One of the Officer of East India Company, in charge of the affairs of Khandesh, writes from Dhulia to the Raja of Bansda:-It has been learnt from Captain Mckeenth's dispatches that you have helped in the capture of Pilaji Deshmukh and in subsiding the rising. The Company after taking into consideration your services has granted you a Khilat and forwarded the same for presentation. The

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Khilat in question will be bestowed upon you in the presence of Captain Mckenth."

No. 125

पान १ नंबर १५

अदालत सुभे खान देश.

श्री

मेहेरबान दोस्तान उदेसींग राजे संवस्थाने बासदे दामेमोहबतहू

अज दील थे खलास लेफ्टीनेट कारनेल आरचीबल्ड राबर्टसन साहेब कालक्टर सुभे खानदेश सलाम आमी येथील खैर खुसी ता। तेथी मा माहे सपटंबर पावेतो तुम्ही आपली खैर खुषी लिहून दील ताजा करीत जाणे दीगर मजकूर मुगारराव वीन देशमुख ता। मुरगाणे प्र।। वादी येशवंतराव वीन बाबाजी देशमुख ता।। मजकूर या उभयतांचे वतन संबंधी व संस्थान संबंधी कजीया आहे त्यास त्याची साक्ष तुमचे नावे लिहून दिल्हे आणि येशवंतराव यांनी तुम्हास सवाल घालून दिल्हा आहे ते ता।:-

१ सरकारांत भेट करून बीडा व सीरपाव बडील पाणाचा आम्ही येत आहो.

१ संवस्थानाचे अधिकारी आम्ही आहो.

१ पूर्वी आमचे बडीलाचे नांवे आपले येथुन संस्थान पे।। कागद पत्र व मान पान होत गेले.

१

सदरहू तीन कलमाचा सवाल येशवंतराव याजकडे लेहून दिल्हे आहे. त्या प्रमाणे तुम्हास लिहीले आहे. त्यास या प्रे।। उभयतां काय जे वास्तविक माहीत असेल ते पाटवावे कळावे ज्यादा काय लिहीणे—

No. 125.

Lt. Colonel Archibald Robertson, the Collecor of Khandesh, writes,on 8th September, to Rawal Udai Singh of Bansda:.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

"There is a dispute, between Murar Rao and Yaswant Rao of Surgana, for succession to the Gadi. You have been cited as a witness in their dispute. You are, therfore, requested to acquaint me with the true facts of their claims.

No. 126.

पान १ नंबर ३७

श्री

मेहेरबान दोस्तान राजे उदेसींगजी राजे संस्थान वासदे सलामहू

अजदील एग्वलास कपतान मकीगस साहेब सरकार कुंपनी आंग्रेज बाहादूर सलाम येथील खैरसला जाणोन तुम्ही आपली खुषहत्की हमेशा लेहून दील ताजा करीत असावे दीगर मजमून आम्हांस कपतान ज्यान रहींग साहेब बहादूर यांची चकती आली त्यांत लिहीले कीं कांही सरंजाम सीरपाव राज्याही करितां पाठविला आहे हे त्यांजला द्यावे त्याज वरुन आपणास लिहीले तर आपण राहोड मुक्कामी तिथ्डून यावे. आहां इकडून राहोडास येऊं तुमची आमची भेट राहोडास होईल इकडून एक दफेदार व दाहा स्वार आपणा कडे पा।। आहेत हे आपले समागमे राहातील रा।। तेथी १० माहे जून सन १८२० इसवी मु।। कसलगांव ता।। कलम पण काम आला आहे त्यास जलदी आलेतर बहादर आहे.

सही—इंग्रजी

No. 126.

Captain Mckeeth, an Officer of the East India Company, writes on 10th June 1820. A. D. from Kasalgaon. to Rawal Udai Singh the Raja of Bansda:—

"I have been informed by Captain John that, some Sirapo has been granted and forwarded for presentation to you. You are, therefore, requested to come down to Rahad, where one Dafadar and ten Swars are sent for your reception, They will attend on you till we meet and the Sirapo is presented."

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

No. 127.

पान १ नंबर २००

रे॥ श्रावण व॥ १४ संवत १८८१.

श्री गजानन.

राजश्री उदेसींग राउल राजे संस्थान बांसदे गोसावी यांस:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य स्नो॥ हरबाजी खंडेराव गम राम विनंती येथील कुशल ता॥ श्रावण व॥ ११ पावेतो मु॥ नवसारी येथे श्या र्थात जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत अमावे विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले ज्यान महंमद जम दार व॥ मजकूर यथून लिहीला त्याचे उत्तर तुम्ही लिहीले कीं दादाभाइ रुस्तुमजी तुमचाच कमवीसदार तुमचे आज्ञे खेरीज नाहीं त्यास त्याणे जसे तेथे निपजेल तसे लिहीले ये विसीं येथील आज्ञेचे कारण काय असो ये विसीं सवीस्तर आम्हीं रोमर साहेब बहादर यांजला हकिगत लिहीली आहे त्या पेक्षा अधिकोत्तर तुम्हांस लिहावे असे नाहीं साल गु॥ व॥ गिरासाचे बोली येथून सिमेतास चांदनी मेहता कडे पो॥ म्हणोन लिहीले त्यास उत्तम केले बहुत काय लिहीणे लोभ कीजे हे विनंती.

No. 127.

Harbaji Khande Rao writes. on Shravan 11th from Nawasari, to Rawal Udai Singh the Raja of Bansda:—

"You write in reply to my inquiry about Jan Mahamad's offairs and says that Dadbhai Rustamji is my Kamavisdar and as such he can write anything. Besides you want to know further me on the subject. In reply I am to inform you that I have already written to John Romer and therefore can not give any information on the subject."

N . 128.

पान १ नंबर ६६

श्री गजानन

राजश्री उदेसींग राजे राउल संस्थान बांसदे गोसावी यांस:-

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

अखण्डीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य इनो।। मोरो खंडेराव राम राम हे विनंती येथील कुशल ता।। माघ ४।।शु।। पावेतो मु।। नवसारी येथे यथास्थीत आहे विशेष मौजे तेलाडी पे।। तैलाडीकर दाजी पाटील यांनी तीन गाडया हरभरे मौजे चुनावाडी पे।। आंतापूर येथून भरुन मौजे मजकूर येथे आणीत होता ते मार्गान्त मौजे भीमार पे।। वांसदा येथे गाडे आले तेव्हां चवकीदार याने जबरदस्तीने गाडे वळकुन वासदास घेऊन गेले तेथे गाडया तीन पे।। दीड गाडी हरभरे खली करून घेतले आणी दाजी पाटील याचा मुल येदलजी यांस सांगितले की तुम्ही जसे हरभरे खरेदी केले असतील त्या प्रमाणे आम्ही रुपये देऊं त्याजवर येदलजी मा।। आपले गांवास आला त्याज वर रुपया करितां दोन चार वेलां येदलजी आला परन्तु रुपये दिल्हे नाहीं त्यास हे कांही चांगले नाहीं कयार महिने मलाकसर आले परन्तु त्यांचे हालास रुपये आले नाहीं त्याम खरेदी प्रमाणे रुपये द्यावे दाजी पारसी चुनावडी कर यांज पसून हरभरे घेतले आहेत तो पारसी सांगेल त्या प्रमाणे येदलजीस रुपये द्यावे असभाव करु नये गरीबाचा माल घेऊन रुपये न द्यवे हे नीट नाहीं. असो आतां पत्र पावतांत रुपये तीन दीवस द्यावे. हे वर्तमान आपल्याम माहीत नसेल असे वाटते त्यास ये किसीं चवकसी होउन येदलजी मजकुर याजला रुपये देविले पाहिजेत बलावे बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनंती.

No. 128.

Moro Khande Rao writes, on Magh Sukl 4th from Nawasari, to Rawal Udai Singh the Raja of Bansda:—

Daji Patel of Teladi, having purchased three carts of Gram in village Chundawadi in Antapur Pargana, was returning home. While enroute he was passing through the limits of your village Bhimar He was forcibly detained and led to Bansda with his carts loaded with gram. The Chawkidar after reaching Bansda took one and half cart of gram for himself and told Daji Patel that he will pay for the same to Yedalji. There after Yedal went there several times and demanded payment but has not beed paid as yet. Therefore I request you to see that the amount of the gram is paid to Yedalji."

No. 129.

पान १ नंबर ११४

नक्कल.

श्री.

राजश्री उमेदसींग संस्थान बरसपूर गोसावी यांस:--

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

अखण्डीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये श्रीनो॥ बाजीराव रघुनाथ प्रधान आसीरवाद उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष राजश्री रायसींग संस्थान धांसदे यांची सापत्न आई ते तुमची कन्या तीव खर्चा वहल गांव ते नेमूनुक देत असतां दावीला आहे व रायसींग यांचा बाप नारसींग मृत्य पावले ये समई त्याचा सीलेखाना नेला आहे त्यांस ये विसी आज्ञा जाहाली प.हिजे म्हणोन मशारनले कडील कारकूनानी हुजूर विदीत केले त्याज वरुन हे पत्र तुम्हांस सादर केले असे तरी रायसींग पुर्वीच्या सींल सील्या प्रमाणे आपले सापत्न आईची खर्चा वहल दुसरा गांव देतील त्यांस मोजे मजकूर हा गांव दावीला आहे तो सोडुन देणे व यांचा सीलाखाना तुम्ही नेला असेल तो याचा हवालीस देणे जाणीजे छ ५ रबिलावल सु॥ तीसा तीसेन मया व आलफ बहुत काय लिहीणे.

No. 129.

Baji Rao Raghunath, the Peshwa, writes, on 5th Rabilawal 1129 Arha, to Umedsingh the Raja of Dharampur :—

"The step mother of Rawal Rai Singh is your daughter. Though she is well provided still you have taken possession of his village. Besides you took possession of Selakhan at the time of Nahar Sinng's death. The matter being reported to the Hazur, it is ordered that the village should be returned by you. Your daughter will be provided with Nemnuk of another village by Rai Sidgh. Besides it is directed that you should return the Selakhan to Rai Singh."

No. 130.

पान १ सन १८१

श्रीगजानन.

राजश्री उदेसींग राउल संस्थान धांसदे गोसावी यासी:—

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रीनो॥ हरवाजी रुंढेराव राम राम विनंती येथील कुशल ता॥ आषाड व॥ २ पे॥ मु॥ नवसारी येथे यथास्थीत असो विशेष तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले सीकपत्र याची घाड येऊन आमचे गांव पालगभाण लुटुन घाडवाले पे॥ आतां पुरात राहिले आहेत त्यास कमाविसदार यानी घाडवाल्यास साथ दिल्हा आहे म्हणोन लिहीले

की याचा बंदोबस्त व्हावा त्यास सीलपत कुवर दासी व आमचे माहाल वस्त्यासी सुत कोठे आहे त्यांत तुमचे माहालांत लुटतील आणि त्याजला सारा आमचे माहाल वाले देतील हे घड णार नाही तुम्हांस कोणी गैर वाजवी समजाविल्या वरुन लिहीले आहे असे वाटते त्यास तुम्हास पक्की वातमी असल्यास जेथे धाडवाले असतील तेथून त्याज वर तुम्ही आपली स्वारी पाठऊन देणार्‍हा धरुन न्यावे अथवा वठेल ते करावे आमचे महालवरी कोणी आडवे हे ऊन सो वून देईल मग तर थारा दिल्हा हे खरेच होईल त्यास तुम्ही आपले पाहून आमचे माहालास व रयतस मात्र वाडी मात्र उपद्रव लागु देऊ नये बहुत काय लिहीणे लोभ किजे हे विनंती

No. 130.

Harbaji Khande Rao writes, on Ashad Badya 2nd, to Udai Singh the Raja of Bansda :-

"Recieved your letter and learnt all about the matter dealt with therein. In your letter you write that Silpat Kuar, after looting Parargbhan, retired to Antapur, where she is sheltered by the Kamavisdar. Besides you desire that some sort of arrargement should be made to restrain her. I am to inform you in this connection that there is not an iota of truth in the allegation rather you are misled by your informant. However if you think that your information is sound and correct you can send your own men and get her arrested. If my people will work for her arrest you will have to pay expenses."

No. 131.

पान १ नंबर १९८

श्रीगजानन.

राजश्री उदेसींगजी राउल संस्थान बांसदे गोसावी यांसः-

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजन्य इनो॥ गोपालराव मैराल सरसुभा प्रांत सुरत आठ बिसी राम राम विनंती यथील कुशल ता॥ आषाढ शु॥ ६ पावेतो मुकाम नवसरी येथे यथास्थीत असी विशेष पो॥ वीसनपूर येथील माहालच्या बोली आसल्या वरुन तुमचे कडील माणसे येउन नेल्या आणी माहाली बहुत दंगा तुम्हा कडील माणसानी मांडील आहे त्याज मुळें सर्व

माहाल उज्याड झाला म्हणोन बहुत प्रकारे तेथील तालुकदाराची पत्रें आले त्याज वरून तुम्हांस हे पत्र लिहीले असे तरी तुम्हीं पत्र पावतांच ५।। रुपये कबूलचा कोलीया धरून नेल्या असतील त्या दरोबस्त सोडून द्याव्या ये बिसीं दीमत करू नये कारणकीं दिवस आबादीचे अशा दिवसांत असा उपद्रव तुम्ही केला तेव्हां माहालचा बंदोबस्त कसा राहिल याज वरितां पत्र पावतांच सोडून द्यावा तुम्ही गिरा साचे रुपये पावता आसलां म्हणोन हे कर्म करविले असेल असे वाटते आसो आम्ही तुम्हास पेशजीच लिहीले होतेकी ईजारदारा पासोन रुपये तुमचे सालाबाद जे असतील ते उगवून द्यावे असे असतां तुम्ही ते न केले आणी गरीबास लाजता हे ठीक नाही असो साल गु।। सं।। १८७६ चे फसली इ।। ईजारदार देथे आला आहे त्यांस तुम्हां कडील कोणी कासारी शाहाणा माणूस कागल पत्रा सुद्धां देथे पत्र पावतांच पा।। द्यावा फडशा करून देवीतां येईल त्यांज करीतां पत्र पावताच कारभारी कोणी जलद पाठवावा आणी कोली दरोबस्त आधी आमचे स्वाधीन सोडून देवन लागलीच कारभारी पाठवावा म्हणजे देवजाचा फडशा करून देवावण्यास येईल पत्रोत्तर पाठवावे बहुत काय लिहीणे लोभ करावा हे विनती.

No. 131.

Gopal Rao Mairal, the Sir Suba of Surat Athavisi, writes, on Ahad Sukl 6th from Nawasari, to Rawal Udai Singh the Raja of Bansda :—

" Your men slipped down to Bisanpur and after ravaging the Pargana forcibly carried away some Kolis. Due to their ravages the whole Pargana is now desolste. You are, therefore, requested to release those Kolis at once without any delay or excuse. "

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No. 1/a.

No. 1. Table showing the relationship of claimants of the Bansda Gadee independent of internal adoptions.

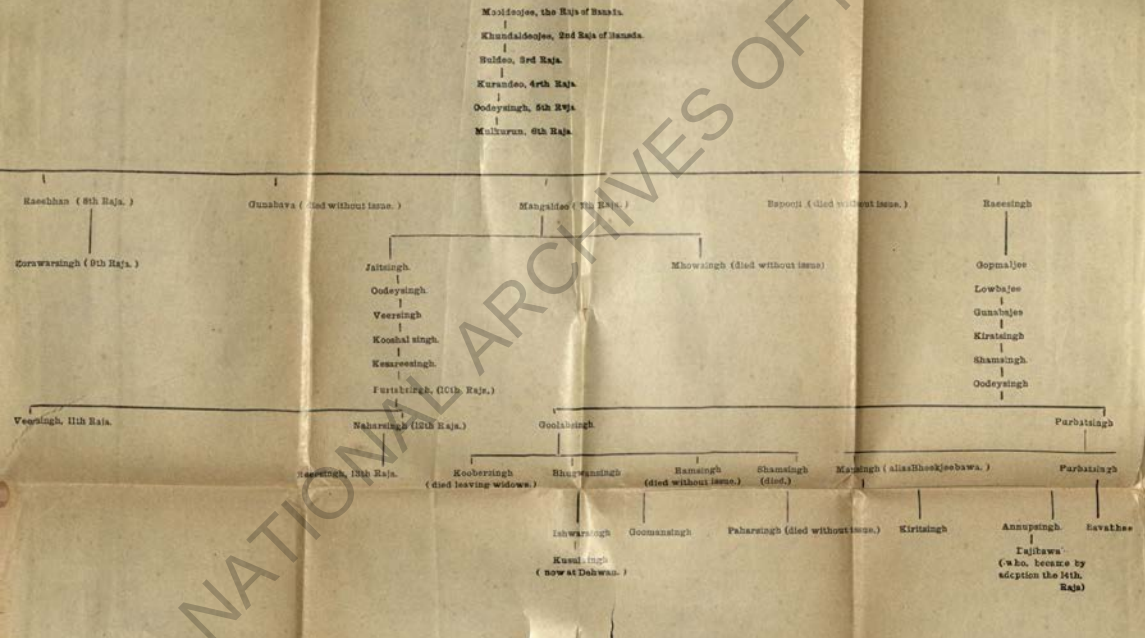

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No. 1/a.

No. 1. Table showing the relationship of claimants of the Bansda Gadee independent of internal adoptions.

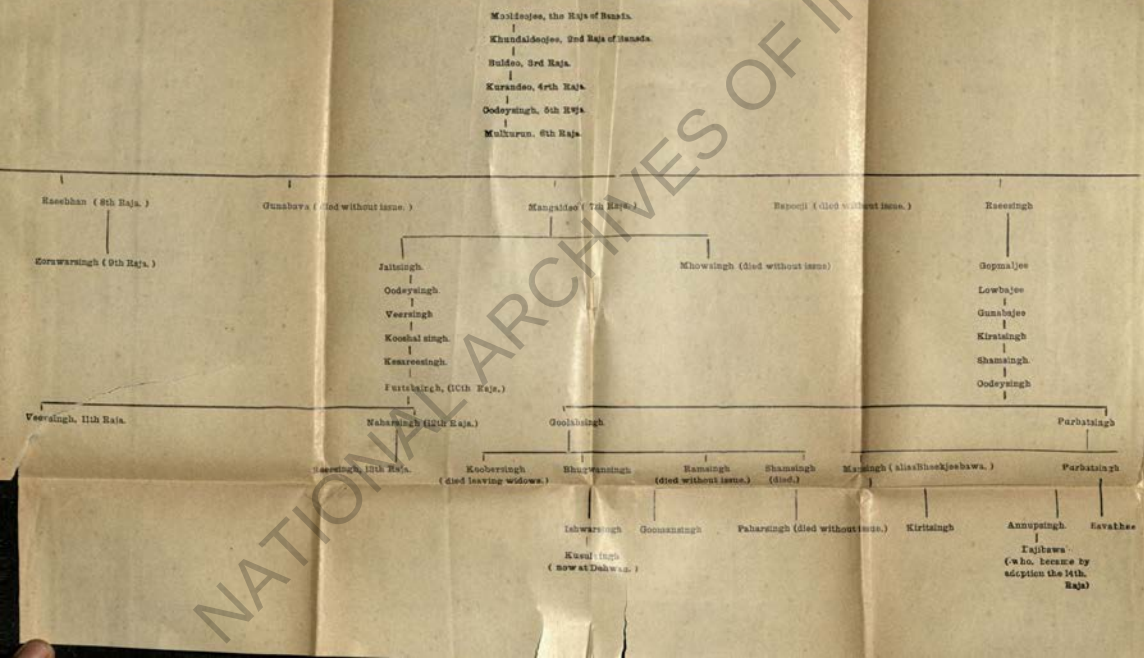

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No. 1./b.

No. 2 Table showing the relationship of the Claimants of the Bansda Gadee including internal adoption.

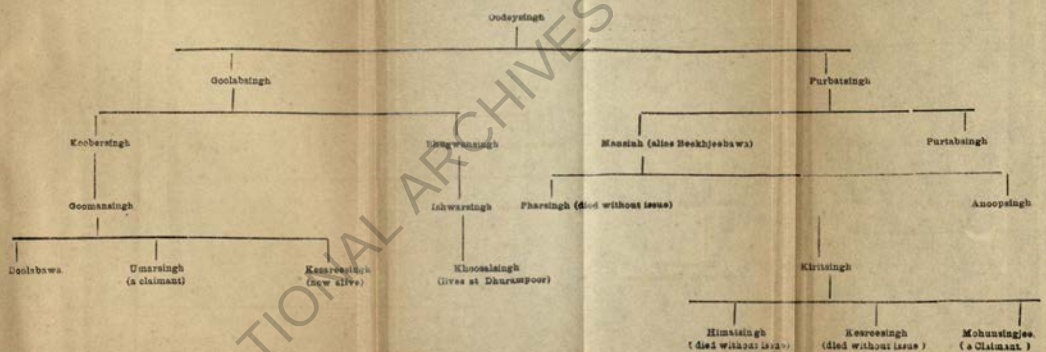

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No. 1/c.

No. 3. Table showing how the family property is possessed that came to this branch through Oodeysingh.

Oodeysingh (possessed an income of Rs. 28,000 per annum which was divided between his sons.)

Goolabsingh got 16,000/-Rs. which was divied between his sons.

Purtapsingh got Rs. 12,000 per annum which was divided between his sons.

Koobersingh succeeded to. Rs. 9000 Per Annum

Bhugwansingh Succeeded to Rs.7000 per annum

Ramsingh died without issue.

Shamsingh died witnout issue.

Goomansingh was adopted by Sunderba the widow of Koobersingh some years after the death of her husband. She enjoyed an income of 5000 or 6000 Rupees Per Annum

Umersingh and his brothers son Goosalsingh now enjoys an income of 16 or 17,000 Rs. Per Annum.

Ishwarsingh succeeded to 7000 Rs - per annum

Khusalsingh got 7000 Rs. P. A. as well as Koobersingh's remaning portions.

Mansingh succeed to 7000 Rs per annum.

Purbatsinghjee succeeded to Rs. 5000 P. A.

Chandabawa was adoptedt one year after the death of Purbatsing his sharewas Rs. 5000 per annum.

Kiritsingh had 3000 Rs Per Annum

Anoopsingh had Rs 4000/- P. A.

Mohunsingh in whom 2 shares are united now receives Rs. *5000, Per, annum.*

Dajeebawa(Oodeysingh) succeeded and from *him the income went* to Mohunsingh on his being adopted by Raja Raeesingh's widow.

Nathoobawa succeeded has now Rs. 2500 *per annum.*

Sd/- Y. X. X.
Agent.

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No .2.

Translation of the Geneological Table Received from the Ranees of the late Rajah of Bansda

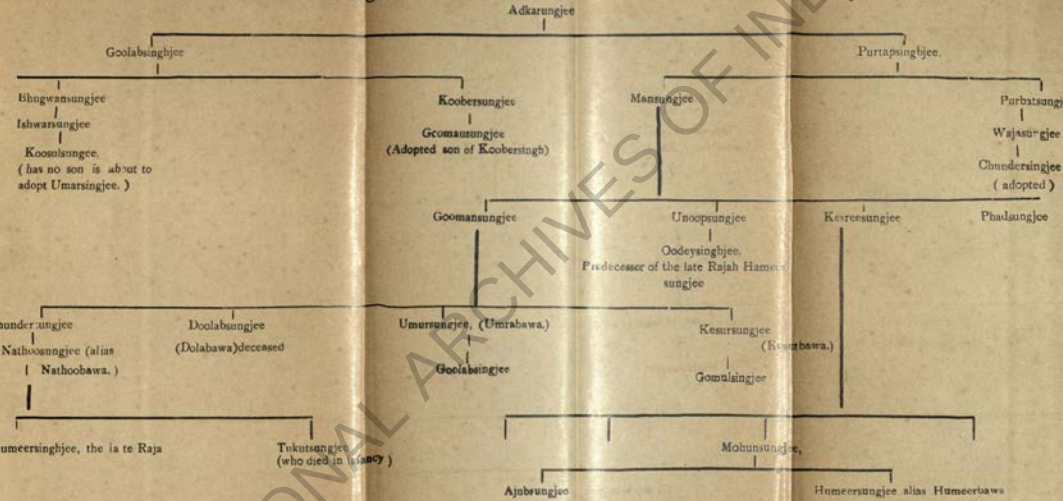

Note by the Agent.

The sons of Kesureesingjee were three in number, and not four as shown in this table. . Viz. . They are all died. Mohunsungjee left two sons, the other two have left no issue.

This Geneological Table is correct as shown by me.
Dwarakadas of Bansda.
Sd/-Keshow Nursingh.

True Translation—
A. B. Warden Acting Agent

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No. 3

(વસ્તવના પ્રભાતસંગ માનસંગ હમેરી પાસે થી મળેલી નકલ)

(મોટા ચારણીઆનુ વંશ વૃક્ષ)

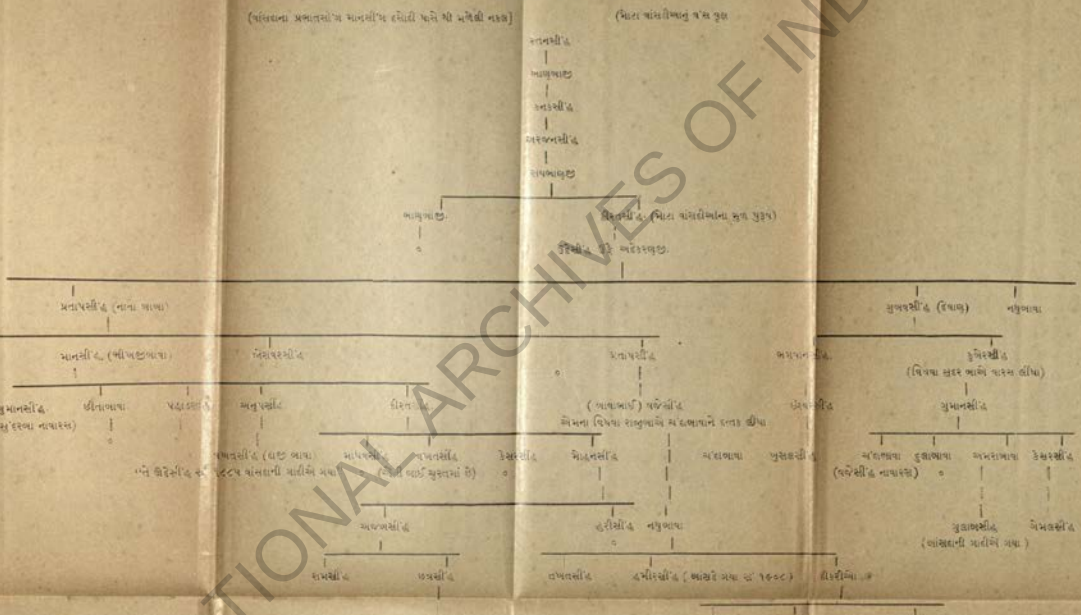

* Grave slip by the Lasandhi. These three ladeis are not daughteres of Nathu Bawa but wives. Sartarba was the Mother of Hamir Singh who was adopted by the Rants of Mahrawal Udaya Singh. Punba was the mother of Takhat Singh, who died in infancy and Gumanba adopted Gemal Singh son of Kisari Singh, whose descendents are Umarkam Mota Baneda

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No. 4.

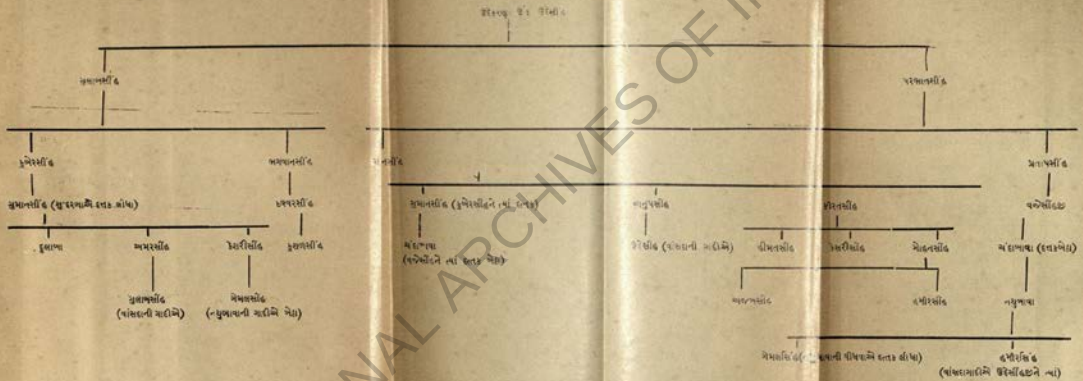

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No. 4./1.

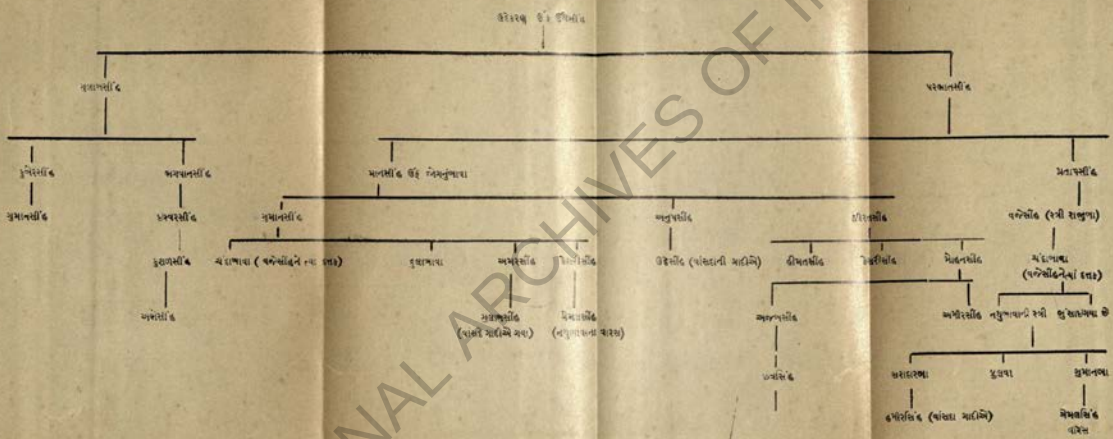

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No. 4/2

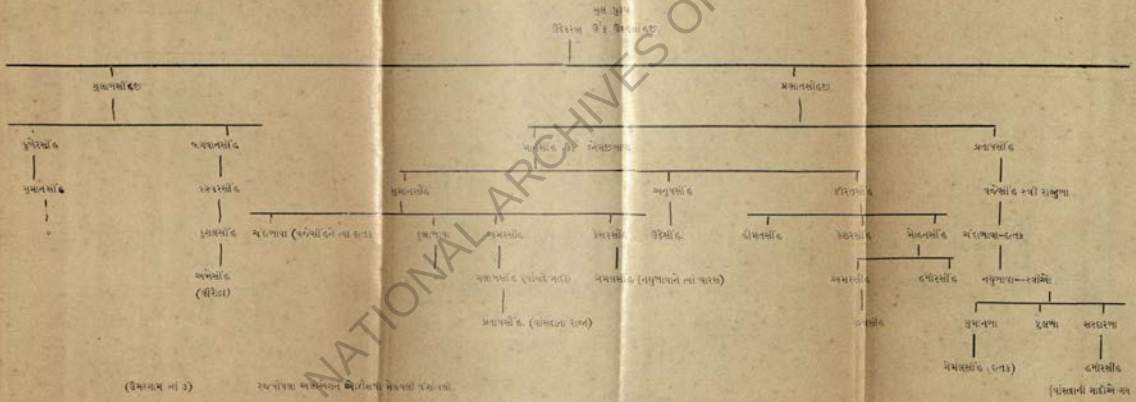

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No. 4/3

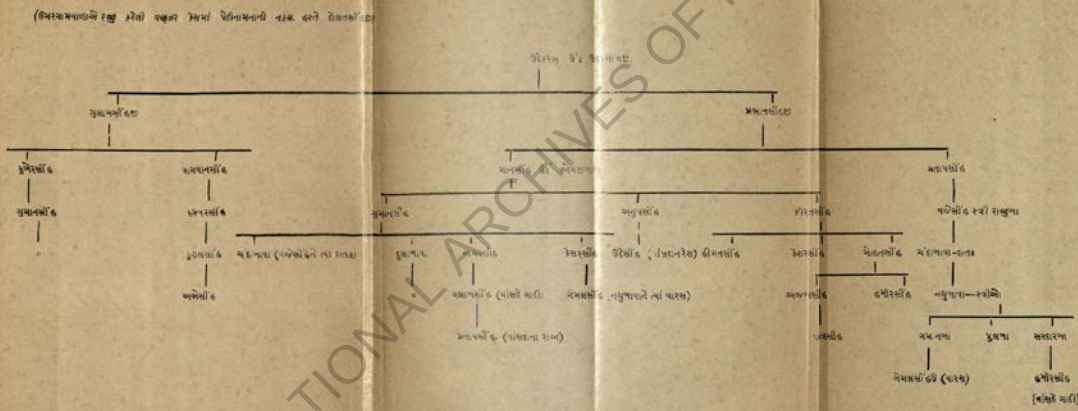

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No. 4/4

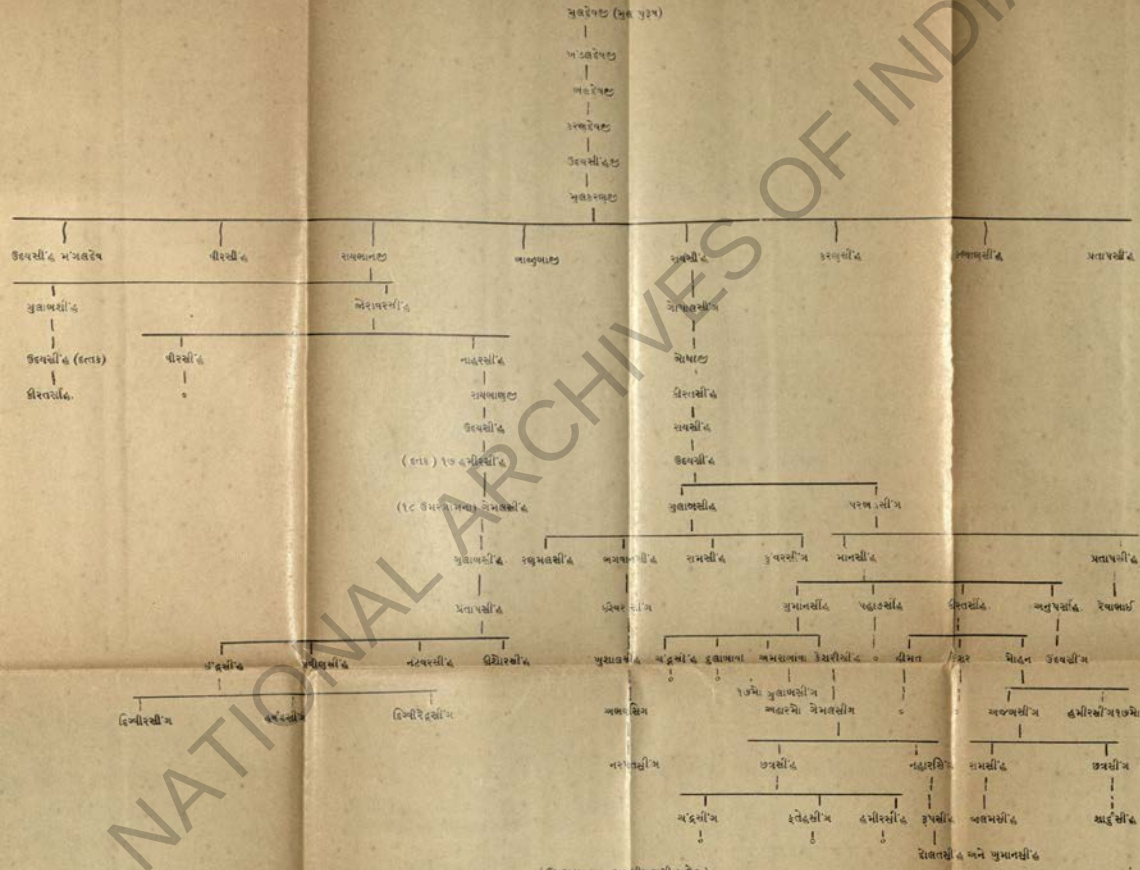

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No. 4/5

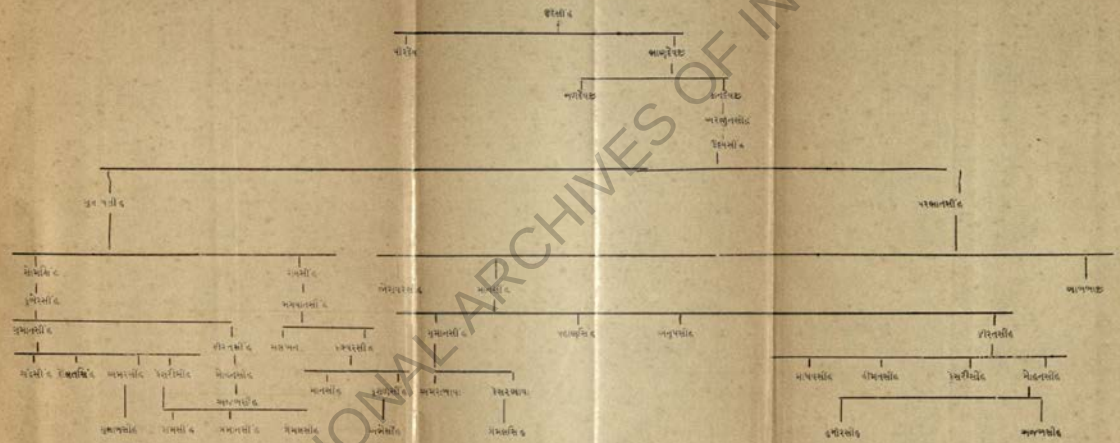

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No. 5

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

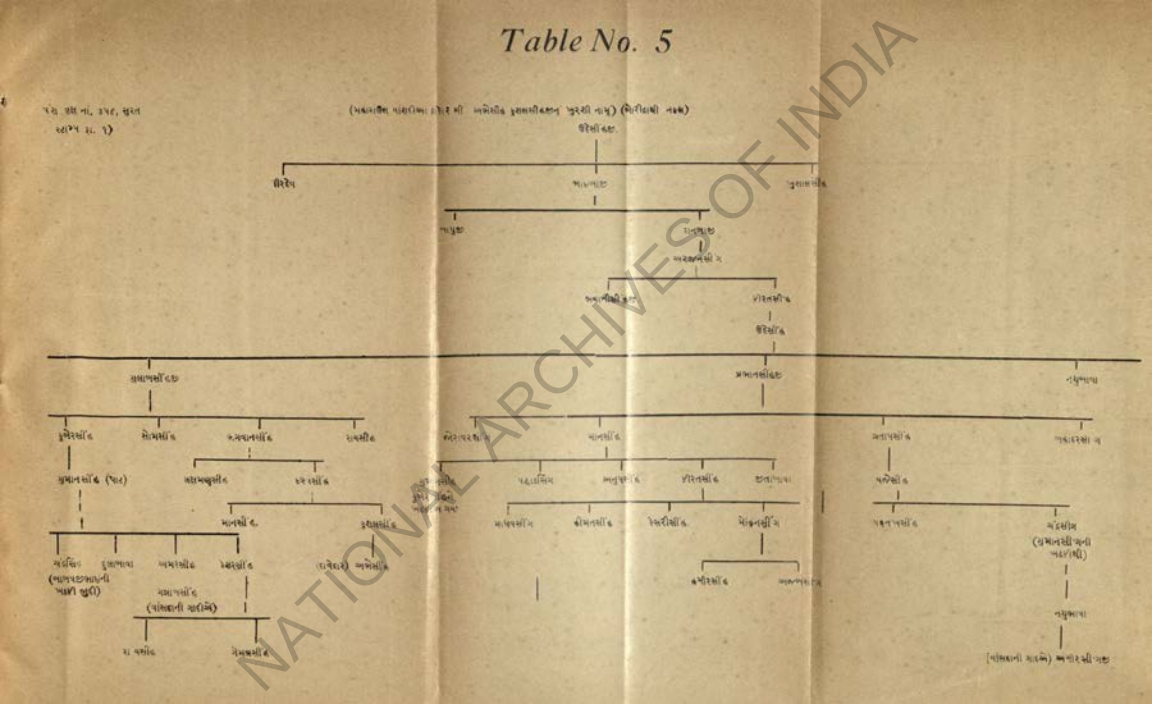

Table No 6.

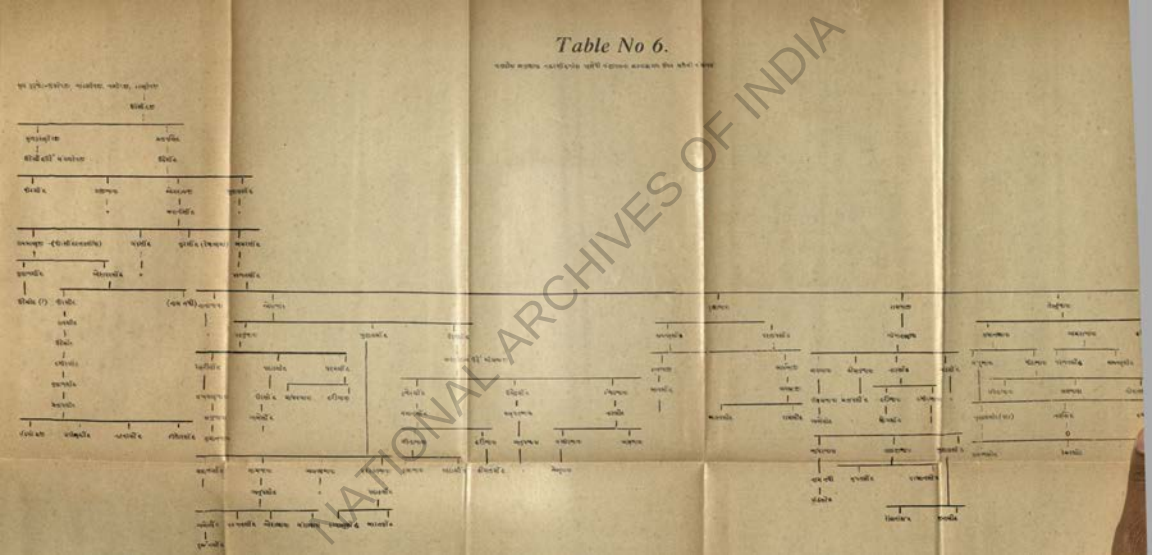

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No 6.

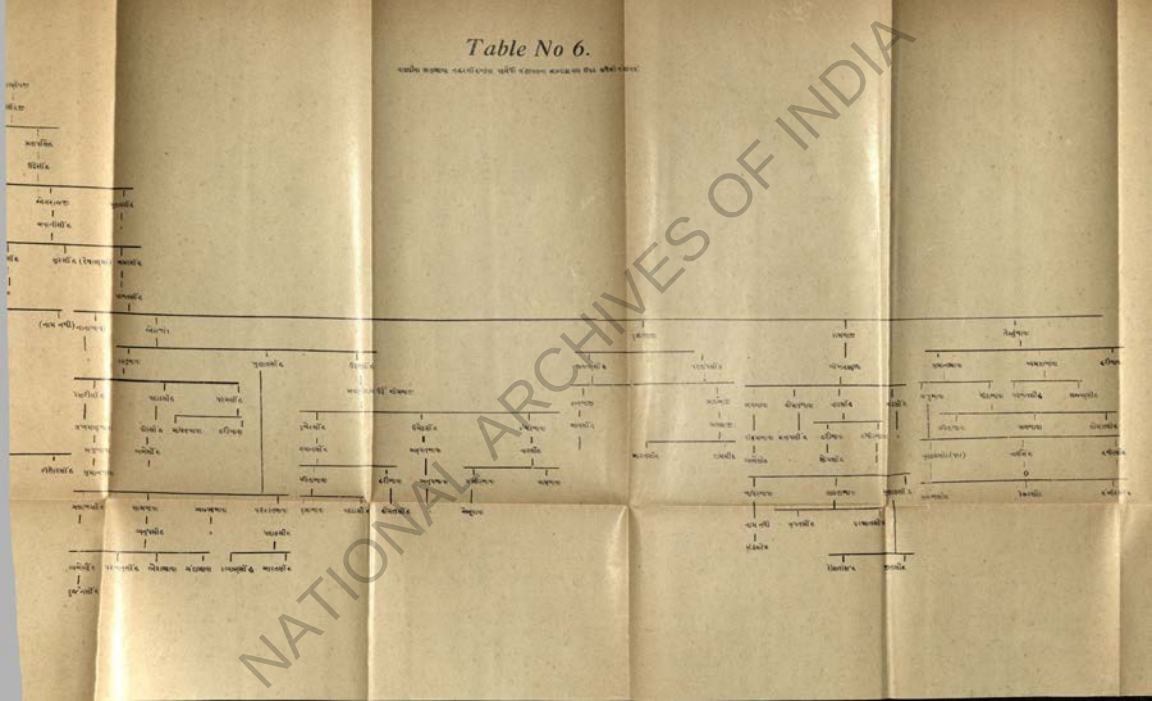

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No 6/1.

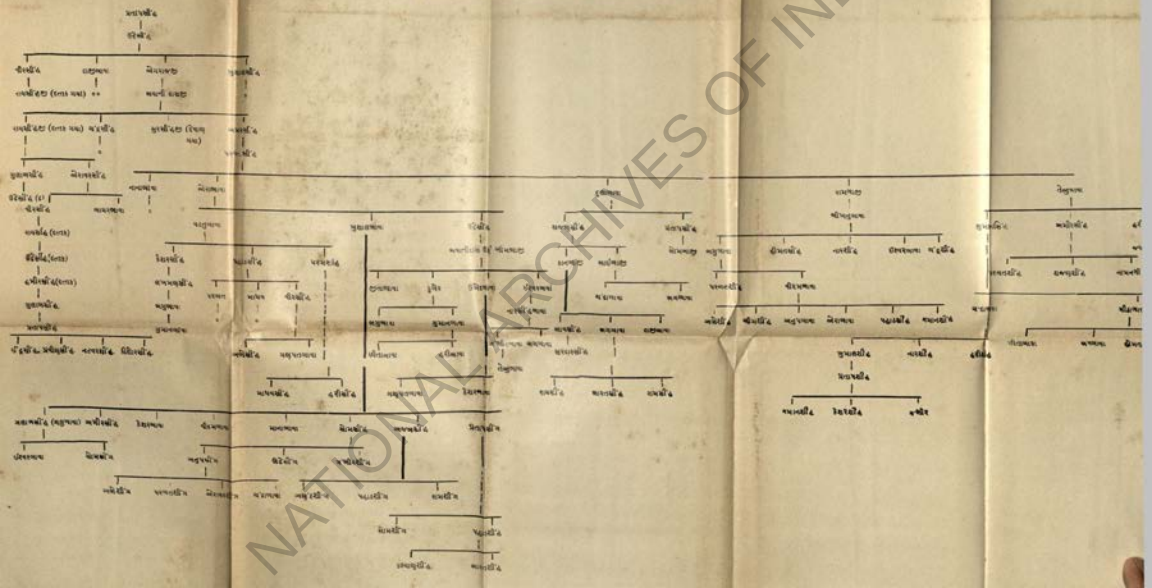

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No 6/1.

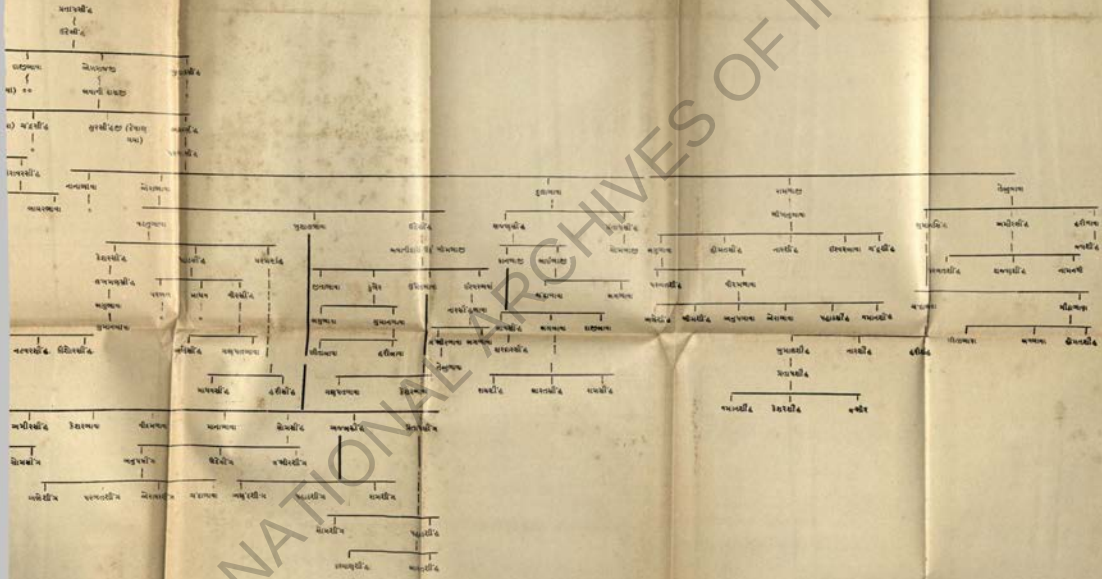

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No. 6/2.

BOMBAY GAGETTEER TABLE

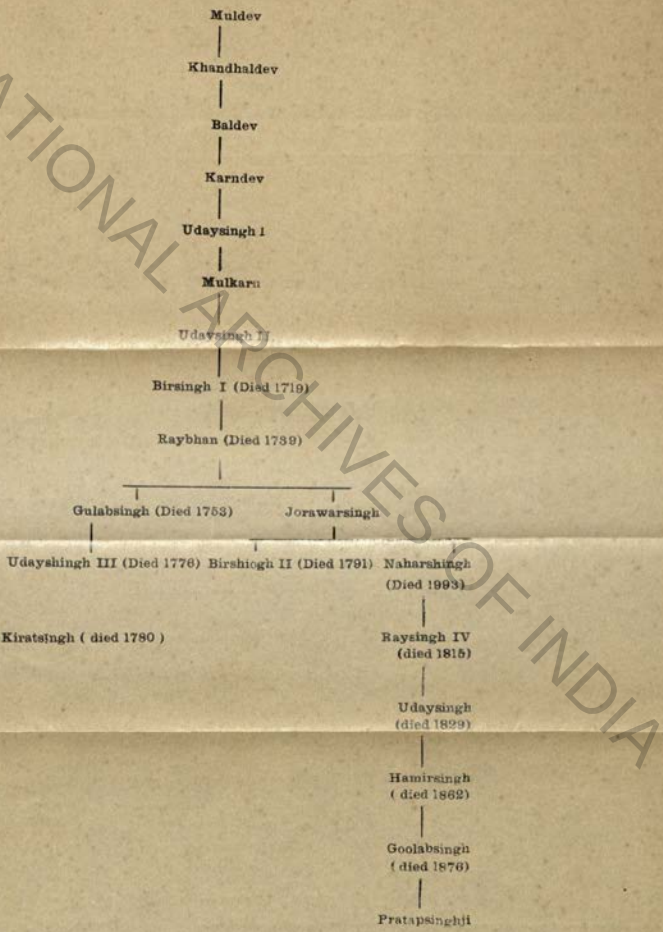

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Table No. 7

Table including Ruling family and Collateral Branches.

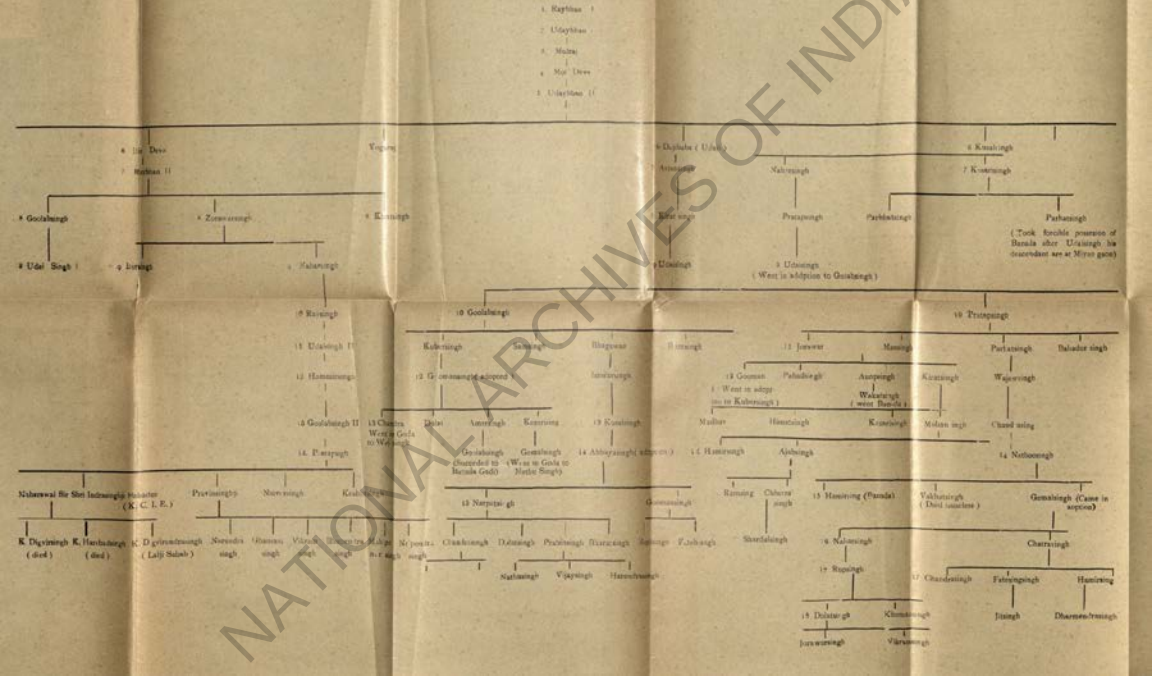

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

NATIONAL ARCHIVES OF INDIA

Digitized with financial assistance from

on 16 November, 2018